

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

DIPLOMOVÁ PRÁCE

**Význam a druhy procesních rozhodnutí
při aplikaci věcné působnosti Celní správy
České republiky**

**Importance and types of procedural decisions
when applying subject-matter jurisdiction of the
Customs Administration of the Czech Republic**

Vedoucí diplomové práce:
JUDr. Ing. Pavel Pikola, Ph. D.

Vypracoval:
Bc. Jindřich Rozínek

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jindřich Rozínek

obor Veřejná správa a regionální rozvoj nav.- Hradec

Vedoucí katedry Vám ve smyslu Studijního a zkušebního řádu ČZU v Praze čl. 17 odst. 2 určuje tuto diplomovou práci.

Název práce: **Význam a druhy procesních rozhodnutí při aplikaci věcné příslušnosti Celní správy České republiky**

Osnova diplomové práce:

1. Úvod
2. Cíl práce a metodika
3. Základní pojmy
4. Organizace, struktura a věcná působnost Celní správy České republiky
5. Struktura a členění rozhodnutí
6. Procesní rozhodnutí při aplikaci věcné působnosti Celní správy ČR
7. Modely vydávání procesních rozhodnutí
8. Porovnání operativnosti vydávání a užití procesních rozhodnutí
9. Zjištěné skutečnosti a návrhy na optimalizaci stavu
10. Závěr
11. Seznam použitých zdrojů
12. Přílohy

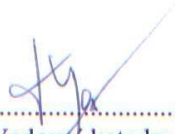
Rozsah hlavní textové části: 60 - 80 stran

Doporučené zdroje:

1. Nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění
2. Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů
3. Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů
4. Zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů
5. Zákon č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
6. Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů
7. Zákon č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů
8. Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů
9. Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
10. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů
11. Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů
12. Soudní judikatura
13. Zveřejněné interní předpisy Celní správy České republiky
14. Vybrané měsíčníky Celní správy České republiky CLO DOUANE
15. <http://www.cs.mfcr.cz>

Vedoucí diplomové práce: **JUDr. Ing. Pavel Pikola**

Termín odevzdání diplomové práce: duben 2011

.....
Vedoucí katedry

.....
Děkan

V Praze dne: 3. 2. 2010

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Význam a druhy procesních rozhodnutí při aplikaci věcné působnosti Celní správy České republiky" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne _____

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval JUDr. Ing. Pavlu Pikolovi, Ph. D. za odborné vedení a poskytnutou podporu při zpracování diplomové práce. Zvláštní poděkování patří mým kolegům z Celní správy České republiky, kteří mně poskytli metodické a individuální vedení při pronikání do praxe působnosti celní správy od roku 1993. V neposlední řadě děkuji své manželce, jež mi poskytla dokonalé rodinné zázemí a prostor pro dovršení mého vysokoškolského studia touto diplomovou prací při mém zaměstnání.

**Význam a druhy procesních rozhodnutí
při aplikaci věcné působnosti Celní správy
České republiky**

**Importance and types of procedural decisions
when applying subject-matter jurisdiction of the
Customs Administration of the Czech Republic**

OBSAH

1. ÚVOD	10
2. CÍL PRÁCE A METODIKA	12
2.1. Cíl práce	12
2.2. Metodika	13
3. ZÁKLADNÍ POJMY	14
4. ORGANIZACE, STRUKTURA A VĚCNÁ PŮSOBNOST CELNÍ SPRÁVY ČESKÉ REPUBLIKY	15
4.1. Organizace a struktura celní správy České republiky	16
4.2. Věcná působnost celní správy České republiky	17
4.3. Demonstrativní vymezení věcné působnosti orgánů celní správy se vztahem k procesnímu rozhodování	18
4.3.1. Společná působnost generálního ředitelství cel a celního ředitelství dle trestního řádu	18
4.3.2. Ochrana duševního vlastnictví celními orgány	19
4.3.3. Právní předpisy pro řízení před celními orgány České republiky ...	21
4.3.4. Základní právní předpisy pro řízení před celními orgány Slovenské republiky dle celního zákona a demonstrativní srovnání s Českou republikou	22
4.3.4.1. Základní právní předpisy pro řízení před celními orgány Slovenské republiky při správě cla a spotřebních daní	22
4.3.4.2. Demonstrativní srovnání základních právních předpisů pro řízení před celními orgány České a Slovenské republiky při správě cla a spotřebních daní	25
4.3.5. Fiskální efekt celní správy české republiky	25
5. STRUKTURA A ČLENĚNÍ ROZHODNUTÍ	28
5.1. Pojem rozhodnutí orgánu státní správy – celního orgánu	28
5.2. Struktura rozhodnutí vydávaných celní správou české republiky	29
5.3. Základní struktura rozhodnutí vydávaných celními orgány	30
5.3.1. Daňový řád – struktura rozhodnutí	31
5.3.2. Správní řád – struktura rozhodnutí	32
5.3.3. Trestní řád – struktura rozhodnutí	33
5.3.4. Rozdíl mezi strukturou rozhodnutí podle daňového, správního řádu a trestního řádu	33
5.3.5. Členění rozhodnutí vydávaných celní správou české republiky	34

5.3.6.	Vymezení procesních rozhodnutí dle daňového, správního a trestního řádu.....	36
6.	PROCESNÍ ROZHODNUTÍ PŘI APLIKACI VĚCNÉ PŮSOBNOSTI CELNÍ SPRÁVY ČR.....	38
6.1.	Procesní rozhodnutí dle daňového řádu	38
6.1.1.	Rozhodnutí o určení lhůty k provedení úkonu osobou zúčastněnou na správě daní dle ust. § 32.....	38
6.1.2.	Rozhodnutí o prodloužení lhůty stanovené správcem daně dle ust. § 36.....	40
6.1.3.	Rozhodnutí o navrácení lhůty stanovené daňovým zákonem nebo správcem daně v předešlý stav dle ust. § 37	40
6.1.4.	Rozhodnutí vyhlášená při jednání.....	40
6.1.5.	Výzva k odstranění vad v podání dle ust. § 74	41
6.1.6.	Rozhodnutí o vyloučení úřední osoby z řízení nebo jiného postupu při správě daní pro podjatost dle ust. § 77	41
6.1.7.	Rozhodnutí o zajištění věci při místním šetření a o jeho zrušení dle ust. § 83	41
6.1.8.	Výzva k vyzvednutí zapůjčené nebo zajištěné věci dle ust. § 84 ...	43
6.1.9.	Výzva daňového subjektu k umožnění zahájit daňovou kontrolu dle ust. § 87 odst. 2	43
6.1.10.	Výzva k odstranění pochybností dle ust. § 89.....	44
6.1.11.	Rozhodnutí o předvedení předvolané zúčastněné osoby na správě daní dle § 100 odst. 2	44
6.1.12.	Výzva k prokázání skutečností potřebných pro správné stanovení daně dle ust. § 92 odst. 4.....	45
6.1.13.	Výzva odvolatele k doplnění podání dle ust. § 112 odst. 2	45
6.1.14.	Výzva daňového subjektu k odstranění pochybností v přihlášce k registraci dle ust. § 129	45
6.1.15.	Rozhodnutí o závazném posouzení daňových důsledků dle ust. § 132.....	46
6.1.16.	Výzva daňového subjektu k podání řádného, nebo dodatečného daňového tvrzení dle ust. § 145	46
6.1.17.	Rozhodnutí o posečkání úhrady daně, popřípadě rozložení její úhrady na splátky dle ust. § 156	46
6.1.18.	Výzva k oznámení, na kterou platbu byla daň přijatá správcem daně na účet nejasných plateb určena dle ust. § 164 odst. 2	46
6.1.19.	Zajišťovací příkaz k zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň dle ust. § 167	47

6.1.20.	Rozhodnutí o zřízení zástavního práva dle ust. § 170	48
6.1.21.	Výzva ručitele k úhradě nedoplatku dle ust. § 171	48
6.1.22.	Exekuční příkaz dle ust. § 178	48
6.1.23.	Výzva dlužníka k podání prohlášení o majetku dle ust. § 180	49
6.1.24.	Rozhodnutí o odložení, o pokračování nebo o zastavení daňové exekuce dle ust. § 181	50
6.1.25.	Výzvy věřitele, nebo osob s prospěchem závady na předmětu dražby dle ust. § 228	50
6.2.	Procesní rozhodnutí dle správního řádu - usnesení	50
6.2.1.	Výluka odkladného účinku usnesení	50
6.2.2.	Výčet usnesení, proti kterým se nelze odvolat	51
6.2.3.	Zvláštní formy a náležitosti usnesení dle správního řádu	51
6.2.3.1.	EXEKUČNÍ ŘÍZENÍ DLE SPRÁVNÍHO ŘÁDU	52
6.2.3.2.	ZŘÍZENÍ ZÁRUKY ZA SPLNĚNÍ POVINNOSTI	53
6.3.	Procesní rozhodnutí dle trestního řádu	53
6.4.	Procesní rozhodnutí dle zákona o spotřebních daních	54
6.5.	Procesní rozhodnutí o zajištění neznačeného lihu nebo kontrolních pásek	56
6.6.	Procesní rozhodnutí dle celního kodexu a celního zákona	57
6.6.1.	Procesní rozhodnutí ve věci zpochybňování celní hodnoty dle celního kodexu	57
6.6.2.	Ostatní procesní rozhodnutí dle celního kodexu	59
6.6.3.	Použití donucovacích prostředků a zbraně celníkem dle celního zákona – služební zákrok	60
6.6.4.	Zvláštní instituty procesních rozhodnutí dle celního zákona	60
6.7.	Procesní rozhodnutí o stanovení kaucí dle zákona o odpadech a zákona o silniční dopravě	61
6.7.1.	Kauce dle zákona o odpadech	62
6.7.2.	Kauce dle zákona o silniční dopravě	63
6.8.	Procesní rozhodnutí dle jiných zákonů	64
6.8.1.	Procesní rozhodnutí při výběru správních poplatků	64
6.8.2.	Procesní rozhodnutí dle zákona o ochraně práv duševního vlastnictví	65
6.8.3.	Procesní rozhodnutí dle zákona o ochraně spotřebitele	67
6.8.4.	Procesní rozhodnutí dle autorského zákona	67

6.8.5. Procesní rozhodnutí dle zákona o státní kontrole	67
7. MODEL Y VYDÁVÁNÍ PROCESNÍCH ROZHODNUTÍ	69
7.1. Rozhodnutí v podobě přímého vynucení	69
7.2. Ústní rozhodnutí	70
7.3. Rozhodnutí uvedená do protokolu	70
7.4. Rozhodnutí, která se pouze poznamenávají do spisu.....	71
7.5. Rozhodnutí, kterým předchází samostatný protokol, podnět účastníka řízení nebo nesplnění jeho povinnosti	72
8. POROVNÁNÍ OPERATIVNOSTI VYDÁVÁNÍ A UŽITÍ PROCESNÍCH ROZHODNUTÍ.....	73
8.1. Přiřazení vah posouzení operativnosti rozhodnutí v modelu podobě 7.1. AŽ 7.5.	74
8.1.1. Přiřazení vah posouzení operativnosti rozhodnutí v podobě formy přímého vynucení – modelu 7.1.....	74
8.1.2. Přiřazení vah posouzení operativnosti rozhodnutí v ústní formě – modelu 7.2.	75
8.1.3. Přiřazení vah posouzení operativnosti formy rozhodnutí uvedených do protokolu – modelu 7.3.	75
8.1.4. Přiřazení vah posouzení operativnosti formy rozhodnutí poznamenávaných jen do spisu – modelu 7.4.	76
8.1.5. Přiřazení vah posouzení operativnosti formy rozhodnutí, kterým předchází samostatný protokol, podnět účastníka řízení nebo nesplnění jeho povinnosti – modelu 7.5.....	77
8.2. Vyhodnocení operativnosti vydávání a užití procesních rozhodnutí.....	78
9. ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A NÁVRHY NA OPTIMALIZACI STAVU	81
9.1. Zjištěné skutečnosti	81
9.2. Návrhy na optimalizaci stavu	84
10. ZÁVĚR	86
11. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	88
12. PŘÍLOHY	93

Souhrn

Tématem diplomové práce je význam a druhy procesních rozhodnutí při aplikaci věcné působnosti Celní správy České republiky, která jsou prvotním nástrojem celní správy k dodržování zákonnosti a vymahatelnosti práva, ale také prostředkem právní jistoty účastníka řízení.

Všeobecně známou fiskální činností a ekonomickou ochranou trhu Celní správy České republiky je správa cla, kterou spolu s netarifními opatřeními zajišťuje i po vstupu našeho státu do evropského unijního prostoru vůči třetím tzv. mimo unijním zemím. Fiskální význam celní správy od 1. 1. 2004 vzrostl výkonem správy spotřebních daní, která se následně rozšířila i na správu ekologických daní, a celní správě dala oproti snižujícím se celním bariérám nový směr. Typová škála procesních rozhodnutí při správě cla a daní, ale zejména tvrdost některých z nich svými zásahy do vlastnických práv a to i práv třetích osob, je nebývalá.

Samostatnou oblast tvoří správní rozhodování v rámci vydávání povolení upravující postupy v celním řízení a správního trestání spojené s porušováním věcně příslušných předpisů celní správě. Neopominutelné je postavení celní správy v pozici pověřeného policejního orgánu u vybraných trestných činů.

Působnost celní správy zasahuje i do nástrojů regulace vnitrozemského trhu práce, ale také do dohledu nad dodržováním práv k ochranným známkám, práv duševního vlastnictví, povinným značením lihovin a nad dodržováním některých povinností při přepravě po silničních komunikacích.

Procesní rozhodnutí v těchto oblastech mají své nezastupitelné postavení, strukturu a v krajních případech i tvrdost s dopady na omezení osobních svobod jejich adresátů.

Teoretická část diplomové práce se zabývá popisem aplikace věcné působnosti v oblasti procesního rozhodování českou celní správou a vyúsťuje do zobecnění modelů vydávání procesních rozhodnutí v praxi.

Finální částí této práce je pak porovnání operativnosti vydávání procesních rozhodnutí a zejména pak návrh na optimalizaci současného stavu.

Summary

The topic of my thesis is importance and types of procedural decisions when applying subject-matter jurisdiction of the Customs Administration of the Czech Republic. Procedural decisions are primary instruments of customs administration for law observance and enforcement, but also a legal security instrument for proceedings parties.

Generally known fiscal activity and economic market protection of the Customs Administration of the Czech Republic is customs administration which, together with non-tariff measures, has been practiced against non-member states further after our country entered the European Union area. Since January, 1 2004 fiscal importance of the customs administration has increased by administration of consumption tax which has been successively expanded to ecological tax as well, and which, compared to decreasing customs barriers, gave other direction to customs administration. Type scale of procedural decisions while administrating customs and taxes, but namely the strictness of some of them through property rights infringement, and of even those of third persons, is unusual.

A separate part make administration decisions in frame of approvals issuance regulating customs procedures and administration sanctions for breach of respective regulations in subject-matter jurisdictions of customs administration. Indispensable is the position of customs administration as an authorized police body with chosen criminal offences.

Customs administration competence touches regulation instruments for domestic labor market as well, supervision of observance of trademark rights, intellectual property rights, obligatory spirits labeling, and observance of some duties during road transport.

Procedural decisions in these fields have their unsubstitutable positions, structures, and in extreme case strictness with impact on restriction of personal freedom of their addressee.

The theoretical part of my thesis deals with description of applying subject-matter jurisdiction in the field of procedural decisions by the Czech customs administration and ends with generalizing models of procedural decisions in practice.

In the final part of my thesis I compare promptitude of making procedural decisions, and suggest how to optimize the current situation.

Klíčová slova

- Celní správa, celní zákon, daňový řád, kontrola, procesní rozhodnutí, správní řád, správa daní

Keywords

Customs administration, customs law, tax code, control, procedural decision, administrative procedural law, tax administration

1. ÚVOD

Celní správa České republiky jako organizační složka státu je zřízena zákonem č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů, který stanovuje její věcnou a místní působnost.

Laické veřejnosti často chybí zařazení české celní správy do soustavy orgánů výkonné státní moci. Dokážou občané a podnikatelské subjekty, bez přízně či klientského vztahu k celní správě, alespoň v hrubých rysech specifikovat přínos a význam celní správy zejména po vstupu naší republiky do společenství států Evropské unie od 1. 5. 2004? Povědomost o podřízenosti celní správy Ministerstvu financí České republiky bývá také problémem. Obecně je však známo, že celníci jsou dobře placení státní úředníci. Ale za co, to už pro naši českou národu skvěle vystihnutou patosem sérií filmů Zdeňka Trošky Slunce, seno... není v populistickém hledáčku naší uspěchané doby, po česku chápané demokracie s rozpačitě přijímanou a nově rodící se politickou kulturou po listopadu 1989.

Celní správa České republiky je také veřejným ozbrojeným a bezpečnostním sborem. Tvoří ji jak zaměstnanci v pracovním poměru, tak obecně známí celníci, jejichž služební poměr je kodifikován oproti známějšímu zákoníku práce¹ zákonem o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů² se svými výhodami i nevýhodami. Tvrdost služebního poměru vystihuje nejvíce nově koncipovaný trestní zákoník³ účinný od 1. 1. 2010, který v ust. § 399 zavádí trestnost za uvedené jednání příslušníků bezpečnostních sborů, jako je např. nedodržení rozkazu nadřízeného byť z nedbalosti. Dalšími nároky služebního poměru oproti zákoníku práce jsou zejména: prověřování zdravotní a psychické způsobilosti, nemožnost odmítnout služební cestu, pragmatika v obsazování služebních míst za dodržování zákonných požadavků na vzdělání a praxi ve sboru, povinnost dodržování

¹ Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

² Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů

³ Zákon č. 40/2009 Sb. trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

služebního slibu⁴, povinnost se podrobovat fyzickým, odbornostním prověrkám nebo přezkoušením a služebnímu hodnocení. Zřejmě známějším omezením pro příslušníky ve služebním poměru je omezení v podnikání a politickém životě. Největším atributem náročnosti práce v naší celní správě je však neuvěřitelné množství právních předpisů, jejichž prováděním je celní správa pověřena.

Mezi povinnosti vedoucího příslušníka v bezpečnostním sboru, mezi které v Celní správě České republiky patřím již osmým rokem, spadá i povinnost na všech úrovních zajišťovat řádné proškolení podřízených⁵ a to v náležité kvalitě a kvantitě. Tento závazek v prostředí omezeného potenciálu lidských zdrojů mi byla společně s mým zájmem o problematiku procesního rozhodování impulzem a výzvou zpracovat diplomovou práci na uvedené téma.

Prostředí našeho po česku roztříštěném právním systému v období hospodářských výkyvů a schodkových státních rozpočtů není k plnění povinnosti zajišťovat řádné proškolení podřízených nakloněno, je heroickým výkonem a v křeči nedostatku finančních prostředků inklinuje k nesystémovému náhražkovému sebevzdělávání jako vzdělávání prioritnímu, což dokládá i tato diplomová práce.

⁴ § 17 odst. 3 a § 221 v přechodných ustanoveních zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů

⁵ § 45 odst. 2 písm. c) zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů

2. CÍL PRÁCE A METODIKA

2.1. Cíl práce

Prioritním cílem je vyhodnotit operativnost a užití zákonných postupů s důrazem na plnění formálních náležitostí procesních rozhodnutí jako kritéria pro porovnání jednotlivých modelů procesního rozhodování v podmínkách Celní správy České republiky a uvést možnosti buď systémově anebo alespoň cestou snížení administrace procesního rozhodování jeho výkon zjednodušit a zrychlit.

Specifickým cílem je stanovit obecné modely procesního rozhodování celní správy a to na základě jejich odvození z náročnosti formálních náležitostí demonstrativního výčtu jednotlivých institutů procesních rozhodnutí, která Celní správa České republiky při naplňování své věcné působnosti aplikuje.

Operačním cílem je seznámit veřejnost a čtenáře diplomové práce s věcnou působností celní správy. V rámci seznámení s působností celní správy pak upozornit na vybrané právními instituty věcné působnosti Celní správy České republiky, které se občanů a podnikatelských subjektů dotýkají a to zejména v oblasti velice citlivě vnímaných vlastnických práv.

Dalším operačním cílem je utřídění právních institutů v jednom materiálu mimo množství právních norem, které poskytne čtenářům, studentům a celé odborné veřejnosti z oblasti veřejného práva, zejména pak tvůrcům práva - orgánům se zákonnou iniciativou, zpětnou vazbu o široké a pestré působnosti celní správy po vstupu České republiky do Evropské unie a naléhavé potřebě zjednodušit a zpřehlednit právní předpisy v gesci Celní správy České republiky, ale i v působnosti ostatních složek výkonné státní moci, jako jsou finanční úřady, živnostenské úřady, Státní úřad inspekce práce, oblastní inspektoráty práce, generální ředitelství Úřadu práce a krajské pobočky Úřadu práce, ale i Policie České republiky a Česká obchodní inspekce a další.

2.2. Metodika

Převažující metodikou zpracování diplomové práce je studium dokumentů z oblasti zejména právních předpisů upravujících hmotně i procesně oblast rozhodování Celní správy České republiky.

Prioritní metodika je pak doplněna z mé strany jistou preferencí a to metodou zúčastněného pozorování v pozici zjevného badatele, která lze ještě úžeji specifikovat jako zúčastněné pozorování v takzvané elitní skupině – tedy zevnitř celní správy, která je svými bariérami pro vstup do jejich struktur pro nezúčastněného pozorovatele díky zákonné povinnosti mlčenlivosti anebo neveřejnosti řízení pro nezúčastněného téměř nedobytnou pevností.

Pozice zjevného badatele, či jak odborná literatura uvádí „*plného participanta*“ (34, s. 58), vychází z mé vlastní zkušenosti a praxe v prostředí služebního poměru Celní správy České republiky, kterých nabývám již osmnáctým rokem jako celník.

Jedná se o kvalitativní výzkumnou metodiku tématu, které vychází z mé náplně služební činnosti.

3. ZÁKLADNÍ POJMY

Celní orgán, celní úřad, celní ředitelství nebo generální ředitelství

Celní kodex, nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění

Celní správa, soustava celních orgánů zřízených zákonem č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Celně schválené určení, jedná se o celní režimy, přenechání zboží ve prospěch státu, zničení zboží, zpětný vývoz zboží z celního území Společenství, viz čl. 4 odst. 15 celního kodexu

Celní zákon, zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů

Daňový řád, zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

Trestní řád, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů

Správní řád, zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

Vybraný výrobek, legislativní zkratka uvedená v ust. § 1 odst. 1 písm. a) zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů pro minerální oleje, líh, pivo, víno a meziproducty a tabákové výrobky

Zákon o odpadech, zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon o povinném značení lihu, zákon č. 676/2004 Sb., o povinném značení lihu a o změně zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon o silniční dopravě, zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů

Zákon o spotřebních daních, zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů

4. ORGANIZACE, STRUKTURA A VĚCNÁ PŮSOBNOST CELNÍ SPRÁVY ČESKÉ REPUBLIKY

Organizace, struktura a základní věcná působnost Celní správy České republiky je stanovena zákonem č. 185/2004, o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon stanoví i místní působnost, tedy teritorium, ve kterém jednotlivé orgány celní správy svou věcnou působnost vykonávají. Množství dalších právních norem stanoví věcnou působnost celní správy.

„Působnost orgánů celní správy je rovněž zakotvena v řadě jiných právních předpisů. Jedná se zhruba o 150 zákonů (např. zákon o spotřebních daních, zákon o lihu, zákon o povinném značení lihu, zákon o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví). Působnost celních orgánů je rovněž upravena ve značném množství přímo použitelných předpisů Evropské unie (např. Celní kodex Společenství). Specifikace činností vykonávaných v rámci působnosti celní správy je upravena rovněž v množství právních předpisů podzákonného charakteru.“ (23, důvodové zprávy str. 40 až 41)

Na podzim r. 2011 byl však schválen nový zákon o celní správě č. 17/2011 Sb., jehož účinnost je stanovena k 1. 1. 2013. Tento zákon mění současnou třístupňovou organizační strukturu české celní správy na strukturu dvojstupňovou společně s jiným vymezením místní působnosti nově kodifikovaných celních orgánů. Věcná působnost celní správy však zůstává nezměněna.

4.1. Organizace a struktura Celní správy České republiky

„Celní správu České republiky (dále jen "celní správa") tvoří Generální ředitelství cel, celní ředitelství a celní úřady jako soustavu celních orgánů. Celní správa je bezpečnostním sborem. V čele celní správy je generální ředitel Generálního ředitelství cel.“ (14, ust. § 1 odst. 7)

Vrcholným orgánem celní správy je Generální ředitelství cel se sídlem v Praze, které je přímo podřízeno Ministerstvu financí České republiky.

Středním článkem řízení jsou celní ředitelství a nejnižším článkem řízení pak celní úřady.

V současnosti je celní správa tvořena, kromě generálního ředitelství, 8 celními ředitelstvími a 54 celními úřady. Jedná se o tříступňovou liniově štábní organizační strukturu.

Struktura jednotlivých orgánů celní správy je stanovena rozkazem generálního ředitele Generálního ředitelství cel, který dále definuje jejich členění na jednotlivé útvary (sekce, odbory, oddělení a jiné složky organizačního uspořádání):

- a) Obecná organizační struktura celní správy je uvedena v Příloze č. 1.
- b) Struktura generálního ředitelství je uvedena v Příloze č. 2.
- c) Struktura celního ředitelství je uvedena v Příloze č. 3.
- d) Struktura celního úřadu je uvedena v Příloze č. 4.

Jedná se o liniově štábní organizační strukturu, která bude nahrazena organizační strukturou s procesním řízením, které je již zakomponováno do v současnosti platného, ale neúčinného, zákona č. 17/2011 Sb., o Celní správě České republiky. Ten ukončil svůj legislativní proces iniciovaný Vládou České republiky, jak dokládá zdroj 23, a mění kromě již zmíněné současné tříступňové organizační struktury celní správy na strukturu dvojступňovou i některé právní instituty, jako je např. oprávnění celníka.

4.2. Věcná působnost Celní správy České republiky

„Věcná příslušnost stanoví, který správní orgán je příslušný k projednání věci a vydání rozhodnutí. Věcná příslušnost musí být vždy stanovena zákonem. Čl. 79 odst. 1 zák. č. 1/1993 Sb., Ústavy ČR, ve znění pozdějších předpisů stanoví, že ministerstva a jiné správní úřady lze zřídit a jejich působnost stanovit pouze zákonem.“ (47, s. 16)

„Obecně rozhodnutí, které je vydáváno příslušným orgánem státní správy, jako reprezentantem výkonné moci, upravuje právní vztah mezi státem a druhým subjektem a to na základě právní normy. Rozhodnutím jsou jeho příjemci (subjektu) přiznávána práva nebo nařizovány povinnosti, které konkrétně upravují jeho chování v souladu s právní normou.“ (48, s. 13)

Tedy celní správa svou působnost provádí výlučně v souladu a způsobem uvedeném v zákoně.

Obecnou věcnou působností celní správy je oblast celnictví, které je kodifikováno jako *„plnění úkolů celními orgány podle zákona o Celní správě České republiky a zvláštních právních předpisů, včetně plnění úkolů při správě daní a poplatků (dále jen "daně") podle zvláštních právních předpisů a při správě cel“.* (in 8, § 2 písm. a))

„Úkoly celní správy plní celníci, kterými jsou fyzické osoby vykonávající v celní správě službu podle zákona upravujícího služební poměr příslušníků bezpečnostních sborů. Úkoly celní správy dále plní občanští zaměstnanci, kterými jsou pro účely v oblasti celnictví fyzické osoby vykonávající v celní správě službu ve služebním poměru podle služebního zákona, nebo v pracovním poměru.“ (14, ust. § 1 odst. 9) Je třeba tedy mít na paměti, že faktickými nositeli věcné působnosti celní správy jsou lidé, kteří jsou právními předpisy označováni jako úřední osoby. Právě tento rozměr, který je limitem personálních zdrojů v každé organizaci, je jedním z omezujících parametrů pro kvalitu procesního rozhodování celní správou i ostatních orgánů státní správy.

4.3. Demonstrativní vymezení věcné působnosti orgánů celní správy se vztahem k procesnímu rozhodování

Vzhledem k obsáhlosti věcné působnosti celní správy je demonstrativní výčet věcné působnosti se vztahem k procesnímu rozhodování jednotlivých orgánů celní správy uveden v Příloze č. 5. Pramenem pro uvedený výčet kompetencí je pro jednotlivé orgány celní správy ust. § 3 odst. 4 až 6, ust. § 4 odst. 7 a 8 a ust. § 5 odst. 3 a 4 z. č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Uvedený výčet kompetencí celní správy je parametrem, který celní správu řadí k organizačním složkám státu nejen s nároky na vysokou odbornost, ale také na členitost a velký objem kompetencí často kodifikovaných v jiných hmotně procesních předpisech než jen v celním zákoně.

4.3.1. Společná působnost generálního ředitelství cel a celního ředitelství dle trestního řádu

Jedná se o provádění trestního řízení v postavení policejního orgánu, které vychází z ust. § 3 odst. 4 písm. g) a ust. § 4 odst. 6 písm. g) zákona č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů, kterým jsou celní ředitelství a generální ředitelství cel, co by pověřené celní orgány. Tato kompetence se za současného organizačního uspořádání celních úřadů netýká. O procesním rozhodování v této oblasti pak blíže v podkapitole 6.3.

„Postavení policejních orgánů mají i pověřené celní orgány v řízení o trestných činech spáchaných porušením celních předpisů a předpisů o dovozu, vývozu nebo průvozu zboží, a to i v případech, kdy se jedná o trestné činy příslušníků ozbrojených sil nebo ozbrojených sborů a služeb, a dále porušením právních předpisů při umístění a pořízení zboží v členských státech Evropských společenství, je-li toto zboží dopravováno přes státní hranice České republiky, a v případech porušení předpisů daňových, jsou-li celní orgány správcem daně podle zvláštních právních předpisů.“ (2, předposlední věta ust. § 12 odst. 2)

4.3.2. Ochrana duševního vlastnictví celními orgány

Jedná se o nadnárodní přesah výkonu činnosti celní správy, ale i jiných orgánů státní správy např. *Česká obchodní inspekce, Policie České republiky, Ministerstvo kultury, Ústav pro kontrolu léčiv, finanční úřady, pracovní úřady* (46, s. 18 předposlední odstavec). Národní úprava této činnosti je uvedena v tzv. protipirátském zákonu⁶, autorském zákonu⁷ a zákonu o ochraně spotřebitele⁸. Důležitost této kompetenci dává i skutková podstata trestného činu dle ust. §§ 150 až 152 trestního zákoníku⁹ a úprava této oblasti v dalších zákonech, předpisech Evropské unie a mezinárodních dohodách.

Kompletní legislativa a mezinárodní dohody upravující oblast duševního vlastnictví jsou uvedeny v Příloze č. 6. Jejich výčet v počtu 49 je úctyhodný a náročnost na jejich znalost pro zajištění účinné ochrany práv duševního vlastnictví je evidentní již z uvedení některých revizí mezinárodních smluv ve jmenované příloze.

Oblast ochrany práv duševního vlastnictví je samostatná rozsáhlá oblast z činností orgánů celní správy. Komplexně ji přibližují články Mgr. Marka Šilharta s názvem „Celní správa a ochrana duševního vlastnictví díl I. až XII.“ uveřejněných na stránkách měsíčníku Celní správy České republiky „CLO – DOUANE“ počínaje prosincovým ročníkem č. 42 r. 2008 a konče ročníkem č. 43 z listopadu 2009.

Ochrana práv duševního vlastnictví zahrnuje ochranu:

- a) ochranných známek,
- b) způsobilosti zápisu ochranných známek,
- c) chráněného označení původu,
- d) chráněného zeměpisného označení,
- e) průmyslového vzoru,

⁶ Zákon č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

⁷ Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů

⁸ Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů

⁹ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

- f) vynálezů,
- g) autorského díla,
- h) ostatních práv
 - dodatková ochranná osvědčení (léčiva)
 - topografie polovodičových prvků
 - užité vzory (technická řešení)
 - odrůdy rostlin

„Ochrana práv duševního vlastnictví je začleněna v Akčním plánu Evropské unie pro zvýšení ochrany práv duševního vlastnictví 2009 – 2012 a je v oblasti celní unie jednou z hlavních priorit...“ (45, s. 16 první odstavec)

Význam této kompetence ilustruje i citlivě vnímaná oblast zahraničních investic do ekonomiky České republiky a její kvalitní provádění je ukazatelem naší image, jak dokládá následující citace:

„Každý rok na jaře posuzuje Úřad obchodního zmocněnce Spojených států (dále jen „USTR“) ve spolupráci s obchodními kruhy USA (např. RIAA – americká organizace nahrávacího průmyslu a PhRMA – americké sdružení farmaceutických firem a další) dodržování ochrany práv k duševnímu vlastnictví v zahraničí a vydává k němu své hodnocení, známé jako „Watch List“. Jde o seznam zemí, které na základě vyhodnocení USTR (dle odstavce 301 amerického obchodního zákoníku) připouštějí porušování práv k duševnímu vlastnictví, nezaručují jejich adekvátní ochranu a nedosahují v této oblasti žádného pokroku. Seznam může mít významnou vypovídací schopnost z hlediska zahraničních investic a je důležitým ukazatelem pro zahraniční investory a image dané země.“ (46, s. 18 první odstavec)

V r. 2008 byla na Watch List Česká republika zařazena *„především z důvodu existence nechvalně známých venkovských tržišť v příhraničních oblastech s Německem a Rakouskem.“* (46, s. 18 pátý odstavec). V roce 2010 byla Česká republika z tohoto listu odstraněna, je však stále pod dohledem, jak vyplývá z amerického komentáře k Watch Listu z r. 2010: *„Česká republika je odstraněna z Watch Listu, tj. ze seznamu podezřelých zemí, protože bylo dosaženo významného pokroku v průběhu posledních dvou let, a to v účinné*

kontrole svých příhraničních tržnic. Také nový trestní zákoník ukládá zvýšení maximální pokuty u trestné činnosti související s právy duševního vlastnictví na 2 až 8 let vězení a kriminalizaci výroby a skladování padělků (vstoupilo v platnost 1. ledna 2010). Spojené státy budou i nadále sledovat, zda nový zákon má skutečně za následek uložení odrazující sankce.

Česká republika, Maďarsko a Polsko podnikly významné kroky v potlačování pirátství a padělání, a byly proto ze seznamu odstraněny.“ (46, s. 19 třetí odstavec od konce) Zbývá jen dodat, jak uvedený zdroj uvádí, že Česká republika byla na Watch Listu umístěna naposledy počínaje rokem 2008 spolu se skupinou zemí „např. Čína, Rusko, Thajsko, Indonésie, Filipíny, Argentina, Venezuela a dalšími; z evropských zemí pak mj. Maďarsko, Polsko, Itálie a Rumunsko.“. (46, s. 18 pátý odstavec)

Pro potřeby této práce je k tématu procesních rozhodnutí v oblasti duševního vlastnictví vyčleněna dílčí podkapitola 6.8.2. až 6.8.4.

4.3.3. Právní předpisy pro řízení před celními orgány České republiky

Věcná působnost orgány celní správy v oblasti procesního rozhodování je vykonávána postupy stanovenými zákony, kterými jsou zejména daňový, správní a trestní řád.

„Nestanoví-li celní zákon nebo zvláštní zákon nebo přímo použitelný předpis Evropských společenství jinak, platí pro řízení před celními orgány

- a) ve věcech přestupků obecné předpisy o přestupcích¹⁰,
- b) obecné předpisy o správním řízení¹¹, jde-li o řízení ve věcech:
 1. celních a jiných správních deliktů,
 2. zajištění zboží a věcí pro řízení o přestupcích a deliktech,
 3. povolení nebo odnětí povolení být ručitelem a vydávat celní a ručící dokumenty podle mezinárodní smlouvy,
 4. vyloučení osob z provozování přepravy na podkladě karnetu TIR,
 5. povolení nebo odnětí povolení k zajištění celního dluhu,

¹⁰ Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

¹¹ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

6. *povolení nebo odnětí povolení nezajišťovat celní dluh,*
 7. *vydání osvědčení o původu zboží a povolení schváleného vývozce při osvědčování původu zboží a zrušení těchto povolení a osvědčení,*
 8. *vydání závazných informací a zrušení jejich platnosti,*
 9. *povolení nebo odnětí povolení k použití režimu s ekonomickými účinky a k provozování celního skladu, povolení změn v těchto povoleních a prodloužení jejich platnosti,*
 10. *schválení dočasného skladu a stanovení podmínek k dočasnému uskladnění zboží,*
 11. *povolení zjednodušeného postupu včetně místního řízení a odnětí tohoto povolení,*
 12. *vydání, pozastavení a zrušení osvědčení oprávněného hospodářského subjektu¹²,*
- c) *v ostatních věcech obecné předpisy o správě daní a poplatků¹³.*“ (6, ust. § 320 odst. 1)

Jedním ze zvláštních zákonů je zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, který je dále využit pro demonstraci struktury procesních rozhodnutí v kapitole 5.1.1.3. a neustálého legislativního vývoje, který dokladuje jeho počet novel počínaje r. 1989 do současnosti čítající přes 70 zákonů.

4.3.4. Základní právní předpisy pro řízení před celními orgány Slovenské republiky dle celního zákona a demonstrativní srovnání s Českou republikou

4.3.4.1. Základní právní předpisy pro řízení před celními orgány Slovenské republiky při správě cla a spotřebních daní

Procesní právní předpis pro řízení před celními orgány Slovenské republiky ve věci správy cla je zejména správní řád¹⁴, pokud celní kodex

¹² Článek 5a nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění; Hlava IIA nařízení Komise (EHS) č. 2454/93 ze dne 2. července 1993, kterým se provádí nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění

¹³ Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

¹⁴ Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), v znení neskorších predpisov

Společenství¹⁵ nebo slovenský celní zákon¹⁶ nestanoví jinak, jak vyplývá z ust. § 85 celního zákona Slovenské republiky.

Daňový řád Slovenské republiky¹⁷ oproti naší republice je na Slovensku uplatňován při správě cla okrajově a to při jen jeho vymáhání, jak vyplývá z ust. § 61 odst. 2 slovenského celního zákona¹⁶.

Podle ust. § 36 slovenského celního zákona¹⁶ se však správní řád nevztahuje na rozhodnutí vydávaná v celním řízení, což je oproti České republice, kde je uplatňován daňový řád, největší rozdíl. Nosným slovenským procesním předpisem pro celní řízení¹⁸, které zahrnuje správu cla, je, jak z uvedeného zákonného ustanovení vyplývá, slovenský celní zákon¹⁶ a celní kodex Společenství¹⁵.

Správa spotřebních daní v Slovenské republice je také svěřena orgánům celní správy.

*„**Správu dane vykonáva colný úrad**, pričom jeho miestna príslušnosť sa riadi, ak ide o právnickú osobu, jej sídlom a ak ide o fyzickú osobu, jej trvalým pobytom; ak nie je možné takto určiť miestnu príslušnosť alebo ak je to na výkon správy dane účelnejšie, určí ju Colné riaditeľstvo Slovenskej republiky (ďalej len "colné riaditeľstvo"). Colné riaditeľstvo môže pre odštepny závod, inú organizačnú zložku alebo prevádzkareň právnickej osoby alebo fyzickej osoby určiť miestnu príslušnosť aj inak, ak je to na výkon správy dane účelnejšie.“ (25 až 29, ust. § 3)*

*„**Správu dane vykonáva colný úrad**, pričom jeho miestna príslušnosť sa riadi, ak ide o právnickú osobu, jej sídlom, a ak ide o fyzickú osobu, jej trvalým pobytom; ak právnická osoba nemá sídlo na území Slovenskej republiky alebo ak fyzická osoba nemá na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, je miestne*

¹⁵ Nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění

¹⁶ Zákon č. 199/2004 Zb., Colný zákon a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov

¹⁷ Zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov

¹⁸ postup, jehož cílem je rozhodnout o propuštění anebo o ukončení celního režimu, kterým je tranzit, propuštění do volného oběhu (dovoz), vývoz, uskladňování v celním skladu, dočasné použití, přepracování pod celním dohledem, pasivní a aktivní zušlechťovací styk, viz čl. 4 odst. 16 celního kodexu

príslušný Colný úrad Bratislava. Ak nie je možné takto určiť miestnu príslušnosť alebo ak je to na výkon správy dane účelnejšie, určí ju Colné riaditeľstvo Slovenskej republiky (ďalej len "colné riaditeľstvo"). Colné riaditeľstvo môže pre odštepny závod, inú organizačnú zložku alebo prevádzkareň právnickej osoby alebo fyzickej osoby určiť miestnu príslušnosť aj inak, ak je to na výkon správy dane účelnejšie.“ (30, ust. § 3)

Daňový rád Slovenskej republiky¹⁷ stanoví rozsah své působnosti takto:

„Tento zákon upravuje správu daní, práva a povinnosti daňových subjektov a iných osôb, ktoré im vzniknú v súvislosti so správou daní.

Podľa tohto zákona sa postupuje, ak osobitné predpisy¹⁹ neustanovujú inak.“ (in 31, ust. § 1)

Příčemž daní se rozumí jejich taxativní výčet uvedený v ust. § 2 písm. b) daňového rádu Slovenskej republiky¹⁷. Z pohledu správy prováděné slovenskou celní správou se jedná zejména o daně spotřební a daň z přidané hodnoty při dovozu. Ve výčtu daní, které se procesně váží k daňovému rádu, není uvedeno clo.

Český daňový rád stanoví rozsah své působnosti takto:

„Tento zákon upravuje postup správců daní, práva a povinnosti daňových subjektů a třetích osob, které jim vznikají při správě daní.

Správa daně je postup, jehož cílem je správné zjištění a stanovení daní a zabezpečení jejich úhrady.“ (20, ust. § 1 odst. 1 a 2)

„Předmětem správy daní jsou daně, které jsou příjmem veřejného rozpočtu, nebo snížením příjmu veřejného rozpočtu (dále jen „vratka“).“ (20, ust. § 2 odst. 1)

¹⁹ Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z příjmov, v znení neskorších predpisov; zákon č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja, v znení neskorších predpisov; zákon č. 104/2004 Z. z. o spotrebnej dani z vína, v znení neskorších predpisov. zákon č. 105/2004 Z. z. o spotrebnej dani z liehu a o zmene a doplnení zákona č. 467/2002 Z. z., o výrobe a uvádzaní liehu na trh v znení zákona č. 211/2003 Z. z., v znení neskorších predpisov; zákon č. 106/2004 Z. z. o spotrebnej dani z tabakových výrobkov, v znení neskorších predpisov; zákon č. 107/2004 Z. z. o spotrebnej dani z piva, v znení neskorších predpisov; zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty, v znení neskorších predpisov; Zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, v znení neskorších predpisov; zákon č. 609/2007 Z. z. o spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu a o zmene a doplnení zákona č. 98/2004 Z. z., o spotrebnej dani z minerálneho oleja, v znení neskorších predpisov, v znení neskorších predpisov

Příčemž daní se rozumí blíže specifikovaná peněžitá plnění, jež jsou příjmem nebo snížením příjmu veřejného rozpočtu, jak vyplývá z ust. § 2 odst. 1 a 3 daňového řádu.

4.3.4.2. Demonstrativní srovnání základních právních předpisů pro řízení před celními orgány České a Slovenské republiky při správě cla a spotřebních daní

Správa cla se ve Slovenské republice váže převážně ke slovenskému celnímu zákonu, celnímu kodexu Společenství a následně pak ke slovenskému správnímu řádu¹⁴. Výjimkou je pak vymáhání cla, které se procesně váže ke slovenskému daňovému řádu¹⁷. Spotřební daně se procesně váží k daňovému řádu, pokud zákony upravující tyto daně nestanoví jinak.

Správa cla i spotřebních daní je v České republice procesně svázána především s daňovým řádem, pokud celní kodex společenství anebo český celní zákon a zákon o spotřebních daních nestanoví jinak²⁰.

Nejvýznamnějším rozdílem je tedy správa cla, která je na Slovensku výlučně podřízena celnímu kodexu Společenství, slovenskému celnímu zákonu a správnímu řádu¹⁴, s výjimkou celního řízení¹⁸, na které se však správní řád nevztahuje.

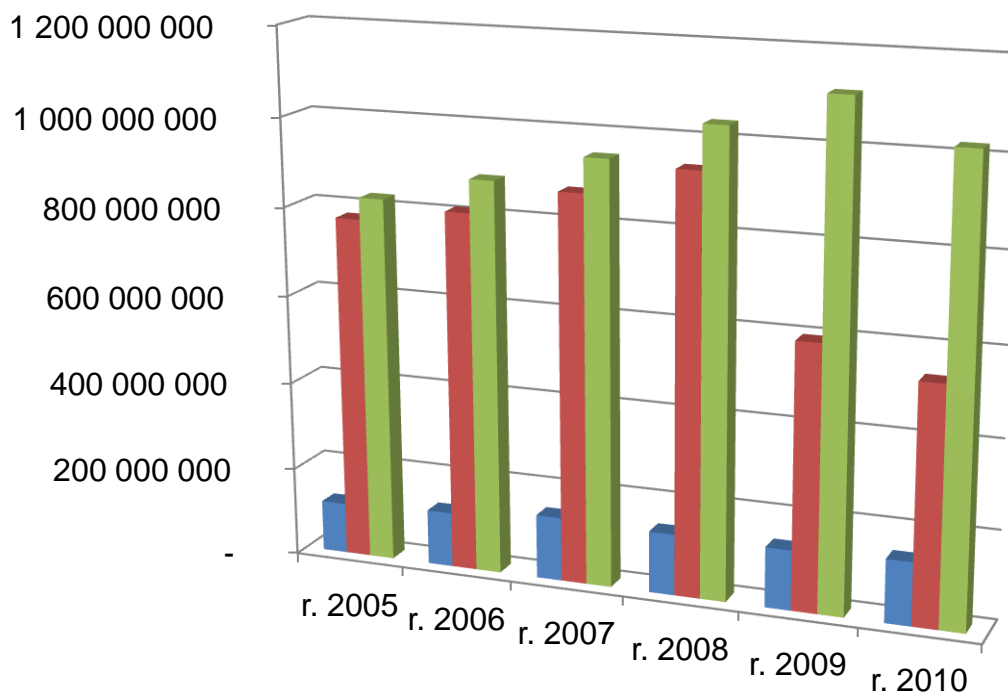
4.3.5. Fiskální efekt Celní správy České republiky

Jedním z nejvíce srozumitelných parametrů účelnosti celní správy je její fiskální přínos do státního rozpočtu České republiky.

Příloha č. 7 demonstruje výsledky celního a daňového řízení v roce 2010, tedy fiskální efekt. Srovnání fiskálního efektu celní správy ve vztahu k daňovým příjmům a celkovým příjmům státního rozpočtu České republiky v období roku 2005 až 2010 správy ukazuje Graf č. 1.

²⁰ Ust. § 2 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

Graf č. 1 Fiskální efekt celní správy ve vztahu k celkovým a daňovým příjmům státního rozpočtu České republiky v období r. 2005 až 2010

- Daňové příjmy - fiskální efekt Celní správy České republiky v tis. Kč
- Daňové příjmy státního rozpočtu České republiky v tis. Kč
- Celkové příjmy státního rozpočtu České republiky v tis. Kč

Zdroj:

Zpracoval: autor

1) <<http://www.celnisprava.cz/cz/statistiky/Stranky/vysledky-celniho-a-danoveho-rizeni.aspx>> [2011-02-23]

2) <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/zakon_o_sr.html> [2011-02-23]

Graf č. 2 až 6 uvedený v Příloze č. 8 demonstruje fiskální podíl celní správy k ostatním daňovým příjmům státního rozpočtu v období r. 2005 až r. 2010. Z uvedeného vyplývá rostoucí podíl fiskálního efektu celní správy oproti ostatním daňovým příjmům státního rozpočtu a to meziročně průměrně o 2,8 %, které celní správa spravuje.

Mírně rostoucí trend fiskálního efektu ve sledovaném období je zapříčiněn zejména zvyšováním sazeb spotřební daně.

Podíl spotřební daně v roce 2010 oproti ostatním daňovým povinnostem, které celní správa spravuje, činila 97 %. Oproti předcházejícím sledovaným

letům se jedná o 1 % nárůst. Mezi další daňové příjmy spravované celní správou patří zejména clo, ekologické daně, daň z přidané hodnoty při dovozu, dělená správa, příslušenství a ostatní daňové příjmy jak je uvedeno v Příloze č. 7.

Celní správa České republiky v roce 2010 vybrala přibližně 23 % daňových příjmů státního rozpočtu, což představuje částku přes 140 mld. Kč, jak vyplývá z Grafu č. 7 uvedeného v Příloze č. 8.

5. STRUKTURA A ČLENĚNÍ ROZHODNUTÍ

V rámci ustáleného členění systému českého práva jsou východiskem této práce tato „právní odvětví“:

- a) *finanční právo*,
- b) *správní právo*,
- c) *trestní právo procesní*.“ (in 33, s. 66)

Zdrojem pro popis základní struktury rozhodnutí je daňový, správní a trestní řád.

5.1. Pojem rozhodnutí orgánu státní správy – celního orgánu

„Pokud do právních vztahů přímo vstupují nebo o oprávnění a povinnosti rozhodují státní orgány nebo další orgány veřejné moci, dochází k aplikaci právních norem. Je to kvalifikovaná forma realizace právních norem výlučně orgány veřejné moci. Tyto orgány nemohou postupovat libovolně, nýbrž musí dodržovat postup stanovený procesními normami.“ (33, s. 113)

„...procesní normy upravují postup nutný k realizaci oprávnění a povinností, event. vynucení povinností, normy hmotně právní stanoví vlastní oprávnění a povinností.“ (in 33, s. 91)

„Po posouzení skutkové a právní stránky řešeného případu přijme soud nebo jiný příslušný orgán veřejné moci rozhodnutí. Rozhodnutí má povahu aktu aplikace práva (individuálního právního aktu) a je výsledkem subsumpce konkrétního případu pod abstraktní normu práva.“ (33, s. 136)

Rozhodnutí celního orgánu, jako orgánu státní správy, „*má povahu individuálního právního aktu a může být učiněno pouze na základě zákona, zákonem k tomu určeným celním orgánem a při dodržení zákonem stanoveného procesního postupu.*“ (in 33, s. 119)

Na tomto místě je třeba zdůraznit vysoké kvalifikační a personální nároky na rozhodování orgánů celní správy, které jsou dozajista problémem

i u ostatních orgánů státní správy; to dokládá níže uvedená citace v přímé souvislosti ke správnímu řádu:

„Osobně se nedomnívám, že nový správní řád jako celek je pro správní úřady či účastníky řízení jednoznačným přínosem. Na jedné straně sice zpřesní správní řízení a odstraní některá nejasná a vícesmyslná místa, na straně druhé však správní řízení jednoznačně zkomplikuje a svým byrokratickým přístupem ztíží činnost správních úřadů, pro které bude znamenat zvýšené personální nároky, ale především odborné nároky na jejich činnost. Právě zvýšená míra podrobnosti normy je projevem nedůvěry předkladatele zákona vůči správním úřadům, když tento se uvedenou kogentní podrobností normy snažil předejít možnému regionálnímu i oborovému správnímu partikularismu ve výkonu veřejné správy, který by stát v důsledku přenesení působnosti k výkonu veřejné správy nebyl schopen regulovat.“ (38, s. 8)

„Zde si je nutno v první řadě uvědomit, že státní správa není v České republice personálně obsazena natolik kvalifikovanými správními úředníky, jak tomu bylo v období tzv. první republiky, kdy byl správní úředník vychováván a odborně vzděláván v duchu zásad služební pragmatiky a jeho odborný a funkční růst garantovaný definitivou prakticky vylučoval, aby funkční místa s rozhodovací pravomocí ve státní správě obsazovali nekvalifikovaní lidé bez předchozí praxe v oboru zejména na základě politického konsensu po parlamentních či komunálních volbách.“ (38, s. 11)

Obdobně je svými kogentními ustanoveními konstruován daňový řád, provádění trestního řádu je navíc podrobena dohledu státních zástupců, jak vyplývá z dalších podkapitol a kapitoly 6.

5.2. Struktura rozhodnutí vydávaných Celní správou České republiky

Struktura rozhodnutí musí obecně obsahovat tyto „náležitosti“

- a) **kompetenční**, která vyjadřuje hmotně-právní působnost a pravomoc a procesně-právní příslušnost. Rozhodnutí musí být vydáno místně,

věcně, popř. funkčně příslušným správním orgánem v mezích jeho pravomoci; nesmí se jednat o zneužití pravomoci.

- b) **obsahovou**, která vyjadřuje projev vůle vykonavatele veřejné správy v konkrétní věci, který směřuje jmenovitě určeným osobám, směřuje k zákonem stanoveným účelům a jsou stanoveny konkrétním zákonem.
- c) **vnější formy**, která je stanovena zákonem, jedná se o podobu písemnou, elektronickou a ústní. Forma musí odpovídat obsahu (výroková část, odůvodnění, poučení o opravném prostředku). Musí obsahovat administrativně technické náležitosti (označení úřadu či orgánu, číslo jednací, razítko, podpis oprávněné osoby, datum aj.). Je-li znám adresát, má nárok na obdržení písemného vyhotovení rozhodnutí.
- d) **procedurální**, která je souhrnem požadavků stanovenými konkrétními právními předpisy na postup vykonavatele.“ (in 34, s. 60 a 61)

Pokud rozhodnutí nemá všechny předepsané náležitosti, jedná se o vadné rozhodnutí s možným následkem jeho zrušení a prodloužení celého řízení v dané věci. Vady rozhodnutí ve vztahu k oprávněným úředním osobám, které rozhodnutí podepsaly nebo jej zpracovaly, mohou mít i personální následky ze strany jejich zaměstnavatele – orgánu veřejné správy, resp. ze strany představeného vedoucího příslušníka s příslušnou kázeňskou pravomocí daného celního orgánu v případě celní správy.

5.3. Základní struktura rozhodnutí vydávaných celními orgány

Základní struktura rozhodnutí vydávaných orgány české celní správy je stanovena daňovým, správním a trestním řádem, pokud jiné zákony nestanoví jinak.

Základní vnější formou rozhodnutí je jeho členění na výrok, jeho odůvodnění a poučení. Stanovená forma rozhodnutí, zda písemná, elektronická anebo ústní významně ovlivňuje rychlost a efektivitu řízení a odvíjí se od způsobu doručování. Pro rozhodnutí může platit zákonná výluka z jeho

doručování – z moci úřední, je doručováno pouze na žádost. Taková rozhodnutí se zpravidla zakládají jen do spisu.

Výrok obsahuje nejčastěji konkrétní rozhodnutí v dané věci s uvedením právních předpisů, na základě kterých bylo rozhodováno.

Odůvodnění výroku obsahuje popis a zhodnocení skutečností, na základě kterých celní orgán rozhodl.

Poučení obsahuje poučení o opravném prostředku, dokdy, u kterého orgánu jej lze uplatnit, případně, že jej uplatnit nelze anebo i způsob jeho podání. V této části rozhodnutí může být i poučení o právních následcích nesplnění stanovené povinnosti daným rozhodnutím, pokud tak zákon upravující dané řízení stanoví²¹.

5.3.1. Daňový řád – struktura rozhodnutí

„Rozhodnutí obsahuje

- a) označení správce daně, který rozhodnutí vydal,*
- b) číslo jedací, popřípadě číslo platebního výměru,*
- c) označení příjemce rozhodnutí,*
- d) **výrok** s uvedením právního předpisu, podle něhož bylo rozhodováno, a jde-li o platební povinnost, také částku a číslo účtu příslušného poskytovatele platebních služeb, na který má být částka uhrazena,*
- e) lhůtu k plnění, je-li nutné ji stanovit,*
- f) **poučení**, zda je možné proti rozhodnutí podat odvolání, v jaké lhůtě je tak možno učinit, u kterého správce daně se odvolání podává, spolu s upozorněním na případné vyloučení odkladného účinku,*
- g) podpis úřední osoby s uvedením jména, příjmení a pracovního zařazení a otisk úředního razítka; tuto náležitost lze nahradit uznávaným elektronickým podpisem úřední osoby,*
- h) datum, kdy bylo rozhodnutí podepsáno.*

*Rozhodnutí obsahuje **odůvodnění**, nestanoví-li zákon jinak.*

V odůvodnění správce daně uvede důvody výroku nebo výroků rozhodnutí a informaci o tom, jak se vypořádal s návrhy a námitkami uplatněnými příjemcem rozhodnutí.

V odůvodnění rozhodnutí, které bylo vydáno na základě dokazování, správce daně dále uvede, které skutečnosti má za prokázané, jakými úvahami

²¹ Např. ust. § 74 odst. 2 z. č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů; ust. § 5 odst. 2 třetí věta z. č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

se při hodnocení důkazů řídil, o které důkazy opřel svá skutková zjištění a jak věc posoudil po právní stránce.“ (20, ust. § 102 odst. 1 až 4)

Daňový řád stanoví 7 institutů rozhodnutí nebo podmínky, za kterých se tato rozhodnutí neodůvodňují²².

5.3.2. Správní řád – struktura rozhodnutí

„Rozhodnutí obsahuje výrokovou část, odůvodnění a poučení účastníků.

Ve výrokové části se uvede

- a) řešení otázky, která je předmětem řízení,
- b) právní ustanovení, podle nichž bylo rozhodováno, a
- c) označení účastníků podle § 27 odst. 1,
- d) lhůta ke splnění ukládané povinnosti, popřípadě též jiné údaje potřebné k jejímu řádnému splnění,
- e) výrok o vyloučení odkladného účinku odvolání (§ 85 odst. 2)

Účastníci, kteří jsou fyzickými osobami, se označují údaji umožňujícími jejich identifikaci (§ 18 odst. 2); účastníci, kteří jsou právnickými osobami, se označují názvem a sídlem. Výroková část rozhodnutí může obsahovat jeden nebo více výroků; výrok může obsahovat vedlejší ustanovení.

V odůvodnění se uvedou

- a) důvody výroku nebo výroků rozhodnutí,
- b) podklady pro jeho vydání,
- c) úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a
- d) informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.

Odůvodnění rozhodnutí není třeba, jestliže správní orgán prvního stupně všem účastníkům v plném rozsahu vyhoví.

V poučení se uvede

- a) zda je možné proti rozhodnutí podat odvolání,
- b) v jaké lhůtě je možno tak učinit, od kterého dne se tato lhůta počítá,
- c) který správní orgán o odvolání rozhoduje,
- d) u kterého správního orgánu se odvolání podává a
- e) pokud odvolání nemá odkladný účinek, tak i tato skutečnost.

*V písemném vyhotovení rozhodnutí se uvede označení "rozhodnutí" nebo jiné označení stanovené zákonem. **Písemné vyhotovení rozhodnutí dále musí obsahovat***

- a) označení správního orgánu, který rozhodnutí vydal,

²² Ust. § 32 odst. 3, § 37 odst. 5, § 129 odst. 5, § 147, § 159 odst. 3, § 195 odst. 4 a § 199 odst. 4 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

- b) číslo jednací,
- c) datum vyhotovení,
- d) otisk úředního razítka,
- e) jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby.

Podpis oprávněné úřední osoby je na stejnopisu možno nahradit doložkou "vlastní rukou" nebo zkratkou "v. r." u příjmení oprávněné úřední osoby a doložkou "Za správnost vyhotovení:" s uvedením jména, příjmení a podpisu úřední osoby, která odpovídá za písemné vyhotovení rozhodnutí.

V písemném vyhotovení rozhodnutí se uvedou jména a příjmení všech účastníků.“ (in 16, ust. § 68 a 69)

5.3.3. Trestní řád – struktura rozhodnutí

„Usnesení musí obsahovat

- a) označení orgánu, o jehož rozhodnutí jde,
- b) den a místo rozhodnutí,
- c) výrok usnesení s uvedením zákonných ustanovení, jichž bylo použito,
- d) odůvodnění, pokud zákon nestanoví něco jiného, a
- e) poučení o opravném prostředku.

V odůvodnění je třeba, jestliže to přichází podle povahy věci v úvahu, zejména uvést skutečnosti, které byly vzaty za prokázané, důkazy, o něž se skutková zjištění opírají, úvahy, jimiž se rozhodující orgán řídil při hodnocení provedených důkazů, jakož i právní úvahy, na jejichž podkladě posuzoval prokázané skutečnosti podle příslušných ustanovení zákona.“ (2, ust. § 134 odst. 1 a 2)

5.3.4. Rozdíl mezi strukturou rozhodnutí podle daňového, správního a trestního řádu

Zásadní rozdíl mezi strukturou rozhodnutí v daňovém, správním a daňovém řízení není.

Významným rozdílem je však četnost případů rozhodnutí, která se neodůvodňují.

Rozhodnutí ve správním řízení se neodůvodňuje pouze v jednom případě, „*jestliže správní orgán prvního stupně všem účastníkům v plném rozsahu vyhoví“ (16, ust. § 64 odst. 4).*

Rozhodnutí při správě daní se neodůvodňují celkem v 7 možných případech²².

Rozhodnutí formou usnesení a příkazu v trestním řízení, které vydávají věcně příslušné orgány celní správy, se odůvodňují vždy.

5.3.5. Členění rozhodnutí vydávaných Celní správou České republiky

Pro potřeby vymezení předmětu diplomové práce je nejdůležitějším členěním – rozdělením rozhodnutí na

- a) procesní a
- b) meritorní.

Procesní rozhodnutí zpravidla předcházejí meritornímu rozhodnutí (např. výzva k odstranění pochybností, rozhodnutí o zajištění vybraných výrobků) a je vždy časově ohraničeno – je dočasné. Může jím být však také pojišťováno naplnění meritorního rozhodnutí, které ještě nebylo vydáno vůbec nebo nenastaly účinky jeho plnění pro odkladný účinek podaného odvolání nebo běhu lhůty pro nabytí právní moci.

Procesní rozhodnutí je vydáváno zpravidla z podnětu celního orgánu a zpravidla fakticky vytyčuje cestu k finálnímu meritornímu rozhodnutí.

Soudní řád správní²³ tato rozhodnutí označuje jako rozhodnutí předběžné povahy a ust. § 70 tohoto zákona jim přiřazuje kompetenční výluku jejich nepřezkoumatelnosti soudem.

„Rozhodnutí předběžné povahy musí zejména splňovat tři podmínky: časovou, věcnou a osobní. Časová podmínka stanoví, že rozhodnutí předběžné povahy předchází rozhodnutí konečnému, na jehož vydání má osoba dotčená předběžným rozhodnutím nárok, a dále, že konečné rozhodnutí musí podléhat soudnímu přezkumu. Rozhodnutí předběžné povahy pak musí být vydáno buďto v rámci již zahájeného řízení před správním orgánem nebo může být vydáno i mimo takové řízení, v tom případě musí být zákonem jednoznačně stanovena lhůta, v níž musí být zahájeno řízení a vydáno rozhodnutí konečné. Věcná podmínka ukládá, aby konečné rozhodnutí zároveň rozhodlo také o vztazích zatímně upravených rozhodnutím předběžným. Osobní podmínka určuje, že adresátem konečného rozhodnutí

²³ Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů

musí být také osoba dotčená rozhodnutím předběžné povahy.“ (in 43, úvodní zobecnění)

Procesní rozhodnutí je nejčastěji typem konstitutivního rozhodnutí, které mění nebo zakládá právní vztah. Výjimečně však může být i deklaratorní povahy např. rozhodnutí o potvrzení delegace místní působnosti dle ust. § 18 daňového řádu nebo rozhodnutí o nicotnosti dle ust. § 105 daňového a ust. § 77 správního řádu.

V několika případech je vydání procesního rozhodnutí podmínkou, aby bylo možné vydat celními orgány meritorní rozhodnutí např. o propadnutí nebo zabránění vybraných výrobků, viz blíže v kapitole 6.

Zvláštním typem procesního rozhodnutí je exekuční příkaz, který v daňovém řízení zajišťuje plnění meritorního rozhodnutí, které je jeho exekučním titulem, u správního řízení může zajišťovat např. i průběh důkazního řízení v rámci meritorního rozhodování o udělení sankce.

„Exekuční příkaz je procesním rozhodnutím správce daně.“ (35, s. 342 poslední odstavec)

„Exekuční příkaz je usnesením, které...“ (16, ust. § 111 odst. 1)

Blíže k exekučním příkazům viz podkapitola 6.1.22. a 6.2.1.2.1.

Z důvodové zprávy ke správnímu řádu v části 3. „Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy“ vyplývá, že správní řád označuje procesní rozhodnutí jako usnesení. *„Zvláštními formami správních aktů jsou usnesení jako procesní správní akt...“* (38, s. 20 třetí odstavec)

Meritorní rozhodnutí je pak rozhodnutí ve věci samé, nemusí mu předcházet rozhodnutí procesní.

Meritorní rozhodnutí se dělí na rozhodnutí konstitutivní (např. rozhodnutí o propadnutí zboží, o přidělení celně schváleného určení, o udělení sankce, vyměření spotřební daně) anebo deklaratorní, které potvrzuje nějaký právní stav (např. osvědčení o preferenčním původu zboží, osvědčení o způsobilosti dopravních prostředků pro dopravu zboží pod celní závěrou, potvrzení o bezdlužnosti). Je vydáváno z podnětu účastníka řízení anebo z moci úřední. Působí, bez dotčení dopadů případně užitých opravných prostředků nebo výsledků přezkoumání soudem, trvale (např. udělení sankce) nebo dočasně

(např. režim tranzitu - od propuštění zboží celním úřadem odeslání do jeho ukončení celním úřadem učení).

Lze proti němu zpravidla brojit řádnými, mimořádnými nebo opravnými prostředky a žalobou u soudu. „Žaloba je nepřipustná tehdy,

- a) *nevyčerpal-li žalobce řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem, připouští-li je zvláštní zákon, ledaže rozhodnutí správního orgánu bylo na újmu jeho práv změněno k opravnému prostředku jiného,*
- b) *jde-li o rozhodnutí správního orgánu v soukromoprávní věci, vydané v mezích zákonné pravomoci správního orgánu,²⁴*
- c) *je-li jediným jejím důvodem tvrzená nicotnost napadeného rozhodnutí, nedomáhal-li se žalobce vyslovení této nicotnosti v řízení před správním orgánem,*
- d) *směřuje-li jen proti důvodům rozhodnutí,*
- e) *domáhá-li se přezkoumání rozhodnutí, které je z přezkoumání podle tohoto nebo zvláštního zákona vyloučeno.“ (19, ust. § 68)*

5.3.6. Vymezení procesních rozhodnutí dle daňového, správního a trestního řádu

Daňový řád procesní rozhodnutí:

- a) označuje jako výzvy,
- b) upravuje jimi postavení správce daně nebo účastníků řízení,
- c) upravuje jimi běh lhůt,
- d) upravuje jimi průběh řízení,
- e) dočasně omezuje vlastnické právo vlastníka,
- f) pojišťuje výkon meritorního rozhodnutí daňovým subjektem, správcem daně namísto daňového subjektu (exekuční příkaz).

Výčet procesních rozhodnutí dle daňového řádu se vztahem k věcné působnosti celní správy je uveden v Příloze č. 9.

Správní řád procesní rozhodnutí jednoznačně vymezuje a označuje je jako usnesení²⁵.

²⁴ Část pátá občanského soudního řádu

Výčet procesních rozhodnutí dle správního řádu se vztahem k věcné působnosti celní správy je uveden v Příloze č. 10.

Trestní řád procesní rozhodnutí vymezuje a označuje obdobně jako správní řád jako usnesení nebo příkaz. Toto vymezení však u trestního řádu není taxativní, nemusí se jednat o procesní rozhodnutí, ale ve vztahu k věcné působnosti celních orgánů toto obecné vymezení platí.

Orgány Celní správy České republiky mají svou působnost vymezenou pouze na oblast tzv. přípravného řízení a nejčastěji se pohybují ve stádiu trestního řízení od ust. § 158 trestního řádu – podezření ze spáchání trestného činu do předání návrhu na zahájení trestního stíhání dle ust. § 160 trestního řádu a předání věci jinému policejnímu orgánu podle ust. § 162 trestního řádu.

Možnost provádění dalších úkonů vyšetřování není ze strany státních zástupců aplikována a tuto část provádějí orgány Policie České republiky.

Dalším omezením k vydávání procesních rozhodnutí je kompetenční rozsah celkem 30 trestných činů dle trestního zákoníku uvedených v Příloze č. 11, které orgány celní správy mohou v postavení policejního orgánu šetřit. Výčet 12 procesních rozhodnutí dle trestního řádu²⁶ se vztahem k věcné působnosti celní správy je uveden v Příloze č. 12.

²⁵ Uvedeno v části 3. Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy důvodové zprávy správního řádu.

²⁶ Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů

6. Procesní rozhodnutí při aplikaci věcné působnosti Celní správy ČR

Kapitola je věnována zejména odchylkám oproti obecné úpravě formálních náležitostí procesních rozhodnutí. Tedy případům, kdy zákon stanoví jiné a specifické formální náležitosti nebo podmínky než uvedené v kapitole 5.2. V kapitole je uveden demonstrativní výčet nejčastěji užívaných procesních rozhodnutí nebo rozhodnutí výjimečná svým dopadem do práv a svobod jejich adresátů, které celní orgány aplikují při výkonu své věcné působnosti.

6.1. Procesní rozhodnutí dle daňového řádu

Výčet procesních rozhodnutí dle daňového řádu se vztahem k věcné působnosti celní správy je bez některých speciálních institutů daňové exekuce²⁷ uveden v Příloze č. 9. Následující podkapitoly jsou věnovány zejména odchylkám oproti obecným náležitostem procesních rozhodnutí uvedených v podkapitole 5.2.1.1. Této podkapitole je věnována značná pozornost vzhledem k prioritní fiskální funkci orgánů celní správy a relativně nedávné účinnosti daňového řádu od 1. 1. 2011, který se svými instituty procesních rozhodnutí od původního zákona o správě daní a poplatků²⁸ často liší, a to nejen svým paragrafovým přečíslováním.

6.1.1. Rozhodnutí o určení lhůty k provedení úkonu osobou zúčastněnou na správě daní dle ust. § 32

Jedná se o způsob určení lhůty k provedení úkonu, ke kterému je osoba zúčastněná vyzývána tímto rozhodnutím.

²⁷ Např. uložení povinnosti plátců mzdy, který se jím stal po nařízení exekuce dle ust. § 187 odst. 4 daňového řádu; pořadí účtů, v jakém je poskytovatel platebních služeb povinen z nich odepsat peněžní prostředky dle ust. § 190 odst. 3 daňového řádu; náležitosti rozhodnutí o udělení příklepu dle ust. § 199 odst. 4 daňového řádu

²⁸ Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, účinného do 2010-12-31

„Správce daně stanoví osobě zúčastněné na správě daní rozhodnutím lhůtu pro úkon při správě daní, pokud je toho třeba a pokud ji nestanoví zákon.

Lhůtu kratší než 8 dnů lze stanovit jen zcela výjimečně pro úkony jednoduché a zvláště naléhavé. Lhůtu kratší než 1 den může správce daně stanovit osobě zúčastněné na správě daní jen s jejím souhlasem.

Pokud správce daně ukládá rozhodnutím povinnost, ke které se stanovená lhůta váže, musí být v poučení tohoto rozhodnutí obsaženy i právní důsledky nedodržení této lhůty; pokud jde o lhůtu kratší než 8 dnů, musí být rovněž odůvodněna délka této lhůty, a to i v případě, že se rozhodnutí jinak neodůvodňuje.“ (20, ust. § 32 odst. 1 až 3)

Pokud zákon nestanoví jiný právní důsledek, lze za nedodržení lhůty stanovené správcem daně udělit pořádkovou pokutu dle § 247 odst. 2 daňového řádu až do výše 50 000 Kč. Jak je uvedeno v posledním odstavci předchozí citace, na právní důsledky, které se váží k jednotlivým institutům procesních rozhodnutí dle daňového řádu se stanovením lhůty k provedení úkonu, musí být zúčastněná osoba v rozhodnutí upozorněna. V případě stanovení kratší než 8 denní lhůty se toto stanovení v rozhodnutí odůvodňuje vždy. Nutno však mít na paměti, že speciální instituty daňového řádu mají lhůtu k provedení úkonu stanovenou vlastním kogentním ustanovením a tu pak nelze při jejím stanovení v rozhodnutí krátit ani ji stanovit delší. U stanovených lhůt však lze paušalizovat, že správcem daně na podnět účastníka mohou být po jejich stanovení prodlužovány, případně navraceny v předešlý stav.

„V souvislosti s výzvami správce daně je nutné upozornit rovněž na možnost uložení pořádkové pokuty. Ve smyslu § 247 odst. 2 DŘ může správce daně uložit pořádkovou pokutu do 50 000 Kč tomu, kdo závažně ztěžuje nebo maří správu daně tím, že bez dodatečné omluvy nevyhoví ve stanovené výzvě ke splnění procesní povinnosti nepeněžitě povahy, která mu byla stanovena zákonem nebo správcem daně, nestanoví-li zákon jiný důsledek. Právě dovětek nestanoví-li zákon jiný důsledek je v souvislosti s výzvami určenými k daňové kontrole daňovému subjektu (výzva k předložení důkazních prostředků, k prokázání skutečností apod.), je primárním důsledkem jejich nesplnění ze strany daňového subjektu neunesení důkazního břemene

ve vztahu k prokazované skutečnosti. Správce daně v takovém případě zohlední neprokázané skutečnosti v rámci doměření daně, příp. přistoupí k stanovení daně dle pomůcek, jsou-li pro to splněny i další zákonem stanovené podmínky.“ (37, s. 193)

6.1.2. Rozhodnutí o prodloužení lhůty stanovené správcem daně dle ust. § 36

Ustanovení § 36 daňového řádu stanoví podmínky, kdy a jak správce daně prodlouží anebo neprodlouží lhůtu, kterou správce daně stanovil. Úkon prodloužení lhůty je v taxativních případech zpoplatněn dle zákona o správních poplatcích²⁹.

„Proti rozhodnutí o žádosti o prodloužení lhůty nelze uplatnit opravné prostředky.“ (20, ust. 36 odst. 5) Proti tomuto rozhodnutí není možné podat odvolání, rozklad nebo návrh na povolení obnovy řízení, což musí být uvedeno, dle povahy věci, v části poučení rozhodnutí.

6.1.3. Rozhodnutí o navrácení lhůty stanovené daňovým zákonem nebo správcem daně v předešlý stav dle ust. § 37

Ustanovení § 37 daňového řádu stanoví podmínky, kdy a jak správce daně navrátí lhůtu v předešlý stav. Zde se jedná o lhůtu, kterou stanovil zákon anebo správce daně, která před podáním žádosti o navrácení uplynula. Úkon prodloužení lhůty je zpoplatněn dle zákona o správních poplatcích²⁹.

Odlišností tohoto rozhodnutí je, že *„v případě, že je žádosti o navrácení lhůty v předešlý stav vyhověno, rozhodnutí se neodůvodňuje.“* (20, ust. § 37 odst. 5).

6.1.4. Rozhodnutí vyhlášená při jednání

„Součástí protokolu jsou rozhodnutí vyhlášená při jednání.“

Rozhodnutí vyhlášená při jednání, kterým se vyzývá příjemce rozhodnutí k uplatnění práva nebo ke splnění povinností, se doručuje předáním stejnopisu

²⁹ Zákon č. 634/2004, o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

protokolu; tento protokol nemusí obsahovat otisk úředního razítka se státním znakem.“ (20, ust. § 61 odst. 1 a 2)

Jedná se o administrativní ulehčení, kdy uvedené rozhodnutí nemusí obsahovat úřední razítko. Toto ustanovení má úzkou souvislost s jedním ze způsobů tzv. primárního doručování dle ust. § 39 odst. 1 písm. a) daňového řádu, které stanoví jako způsob doručování při ústním jednání nebo při jiném úkonu, u kterého se pořizuje protokol.

6.1.5. Výzva k odstranění vad v podání dle ust. § 74

Kromě ostatních obvyklých náležitostí a stanovení lhůty dle ust. § 32 daňového řádu, *„výzva obsahuje poučení o následcích spojených s neodstraněním označených vad“ (20, ust. § 74 odst. 2).*

6.1.6. Rozhodnutí o vyloučení úřední osoby z řízení nebo jiného postupu při správě daní pro podjatost dle ust. § 77

„Proti rozhodnutí o tom, zda je úřední osoba vyloučena, nelze uplatnit opravné prostředky.“ (20, ust. § 77 odst. 7) Proti tomuto rozhodnutí není možné podat odvolání, rozklad nebo návrh na povolení obnovy řízení, což musí být uvedeno v části poučení rozhodnutí.

6.1.7. Rozhodnutí o zajištění věci při místním šetření a o jeho zrušení dle ust. § 83

Stejnopis protokolu, který obsahuje rozhodnutí o zajištění věci, se i bez žádosti předává dotčené osobě, které byla věc zajištěna.

Rozhodnutí se však vyhotovuje samostatně, pokud nebylo možno sepsat protokol dle § 60 až 62 daňového řádu. Namísto protokolu se pak vyhotovuje úřední záznam dle § 63 daňového řádu.

„Zajištění věci může být velmi citelným zásahem do práv dotčených subjektů, při jeho užití musí proto správce daně vycházet ze základních zásad, zejména zásady přiměřenosti. K zajištění věci by tudíž mělo být přistupováno pouze v krajních případech, a to nelze-li stejného výsledku dosáhnout jinak. Přitom forma zajištění by měla být zvolena s ohledem na co nejmenší omezení

práv dotčeného subjektu. S ohledem na výše uvedené tak zákon pro zajištění věci zakotvuje podmínku důvodné obavy, že by později již nemohl být důkazní prostředek proveden, případně jen s velkými obtížemi.

Zajištění věci však nelze užít tam, kde by správce daně sledoval úmysl zamezit škodám na majetku či daňovému úniku. **Jediným účelem zajištění věci může být pouze ochrana důkazních prostředků.** Nalezne-li tak správce daně zboží neznámého původu, postačí pro jeho účely důkazního řízení jeho zdokumentování a případné pořízení obrazového záznamu.“ (35, s. 143 druhý odstavec)

„Zajištění věci podle odstavce 1 úřední osobou i bez součinnosti osoby, u níž je místní šetření prováděno, představuje významný zásah do práv daňových subjektů, a nejen jejich. Proto se k němu může přistoupit pouze v případech, kdy okolnosti nasvědčují oprávněnosti podezření z daňových úniků, zejména chybí-li řádný důkaz o původu obchodního zboží, jeho množství, ceně, popř. kvalitě. Pokud jde o doklady, ty správce daně zajistí vždy, jestliže hrozí nebezpečí jejich zničení, pozměnění apod. Je zřejmé, že zajištění věcí je forma správy daní náročná jak pro daňový subjekt, tak i pro správce daně, a způsoby zajištění upravené v odstavci 2 nasvědčují tomu, že zajištění bude využíváno jen v nejnútnejších případech. Pokud správce daně věc převezme a přemísťuje ji na vhodné místo, vznikají mu náklady, které těžko přeneseme na daňový subjekt, snazší a levnější způsob zajištění spočívá v označení věci zajištěné a v jejím ponechání na místě bez zamezení přístupu.“ (36, s. 312 a 313)

Tedy rozhodnutí o zajištění věci musí obsahovat důkladný popis věci pro její dokonalou identifikaci a důvod, proč správce daně přistoupil k zajištění, tedy vyjádření důvodné obavy o tom, že by zajišťovaný důkazní prostředek nemohl být proveden. Zajištění dokladů je doporučováno vždy s ohledem na jejich snadné pozměňování anebo jejich ztrátu.

Orgány celní správy pro účely daňového řízení mají zajišťování zboží upraveno především zákonem o spotřebních daních a pro jiné účely pak celním

zákonem, zákonem o povinném značení lihu, trestním řádem a dále např. zákonem o ochraně spotřebitele³⁰.

6.1.8. Výzva k vyzvednutí zapůjčené nebo zajištěné věci dle ust. § 84

Jedná se o výzvu, bez které, za stanovených podmínek, nelze o zajištěné věci dle ust. § 83 daňového řádu případně věci zapůjčené následně rozhodnout o jejím propadnutí.

Na tento právní důsledek musí být zúčastněná osoba v rozhodnutí upozorněna tím, že jej do rozhodnutí správce daně uvede, viz kapitola 6.1.1.

6.1.9. Výzva daňového subjektu k umožnění zahájit daňovou kontrolu dle ust. § 87 odst. 2

„Neumožní-li daňový subjekt správci daně zahájit daňovou kontrolu, může k tomu být správcem daně vyzván.

Ve výzvě správce daně stanoví

- a) místo zahájení daňové kontroly,*
- b) předmět daňové kontroly,*
- c) lhůtu, jejíž běh počíná dnem doručení, ve které je daňový subjekt povinen správci daně sdělit den a hodinu v rámci úředních hodin správce daně, kdy je připraven k zahájení daňové kontroly; tuto lhůtu nelze prodloužit.*

Den, který je daňový subjekt povinen podle odstavce 3 písm. c) sdělit, musí nastat nejpozději patnáctý den ode dne uplynutí lhůty uvedené ve výzvě a musí být sdělen správci daně nejméně 3 pracovní dny před navrhovaným termínem zahájení daňové kontroly.

Nevyhoví-li daňový subjekt výzvě podle odstavce 2 ve stanovené lhůtě, aniž by sdělil správci daně závažné důvody, pro které nemůže výzvě vyhovět, nebo neumožní-li ve sděleném termínu zahájit a následně provést daňovou kontrolu, může správce daně stanovit daň podle pomůcek, nebo daň sjednat za podmínek uvedených v § 98 odst. 4.

³⁰ Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů

Marným uplynutím lhůty stanovené ve výzvě nastávají účinky podle § 148 odst. 3.” (20, ust. § 87 odst. 2 až 5)

V souladu s ust. § 32 odst. 3 daňového řádu musí být daňový subjekt i upozorněn na uvedené právní důsledky spojené s marným uplynutím stanovené lhůty, tedy:

- a) o možnosti stanovení daně dle pomůcek, nebo daň sjednat,
- b) že běží lhůta pro stanovení daně ode dne, kdy byla vydána tato výzva, viz kapitola 6.1.1.

6.1.10. Výzva k odstranění pochybností dle ust. § 89

Tento institut je známý jako vytýkácí řízení dle zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, který byl daňovým řádem zrušen.

Jedná se o základní nástroj k prověření správnosti, průkaznosti nebo úplnosti daňového tvrzení a dalších písemností předložených daňovým subjektem nebo pravdivosti údajů, které jsou v nich uvedeny.

Stanovená lhůta výzvou nesmí být kratší než 15 dnů. Jedná se o lhůtu stanovenou zákonem a nelze ji tedy krátit dle obecných pravidel o stanovení lhůt dle ust. § 32 daňového řádu.

Ve výzvě musí být zúčastněná osoba upozorněna na možnost stanovení daně dle pomůcek, viz kapitola 6.1.1.

6.1.11. Rozhodnutí o předvedení předvolané zúčastněné osoby na správě daní dle § 100 odst. 2

*„Správce daně předvolá osobu zúčastněnou na správě daní, jejíž osobní účast v řízení je nutná, a v předvolání uvede **kdy, kam, v jaké věci a z jakého důvodu se má dostavit a současně upozorní na právní důsledky nedostavení se, včetně možnosti jejího předvedení.**“ (20, ust. § 100 odst. 1)*

Jedná se o postup celního orgánu (obecně správce daně) při nedostavení se osoby zúčastněné na správě daní na předvolání, která se bez dostatečného důvodu nedostaví ani po opakovaném předvolání, u kterého pak lze uplatnit možnost udělení pořádkové pokuty do výše až 50 000

Kč dle ust. § 247 odst. 1 daňového řádu, na které musí být v rozhodnutí o předvedení osoba upozorněna.

6.1.12. Výzva k prokázání skutečností potřebných pro správné stanovení daně dle ust. § 92 odst. 4

Podmínkou pro zákonnost tohoto rozhodnutí je předpoklad, že potřebné informace pro dokazování nelze získat z vlastní úřední evidence. Je tak zajištěno dodržování obecné zásady přiměřenosti a zamezení zbytečných nákladů dle ust. § 5 odst. 3 a ust. § 7 odst. 2 daňového řádu.

Adresátem tohoto rozhodnutí může být pouze daňový subjekt, jak z uvedeného ustanovení vyplývá, a v poučení musí být opět uveden následek za nesplnění lhůty, kterým je v tomto případě stanovení daně dle pomůcek anebo její sjednání dle ust. § 98 daňového řádu.

„Výzvy vydané na základě § 92 odst. 4 DŘ mají charakter procesního úkonu, jímž se upravuje vedení řízení před správním orgánem. Jde tedy o rozhodnutí procesní povahy.“ (37, s. 192 druhý odstavec)

6.1.13. Výzva odvolatele k doplnění podání dle ust. § 112 odst. 2

Stanovená lhůta k odstranění vad v podaném odvolání nesmí být kratší než 15 dnů. Jedná se o lhůtu stanovenou zákonem a nelze ji tedy krátit dle obecných pravidel o stanovení lhůt dle ust. § 32 daňového řádu. V poučení nesmí chybět dopad na adresáta v případě nedodržení lhůty o možnosti správce daně řízení o odvolání zastavit dle ust. § 112 odst. 3 daňového řádu.

6.1.14. Výzva daňového subjektu k odstranění pochybností v přihlášce k registraci dle ust. § 129

„Správce daně prověří údaje uvedené daňovým subjektem v přihlášce k registraci a v případě pochybností o jejich správnosti nebo úplnosti vyzve daňový subjekt, aby údaje vysvětlil, doložil, popřípadě doplnil nebo změnil, a zároveň stanoví lhůtu, v níž je daňový subjekt povinen tak učinit.“ (20, ust. § 129 odst. 1)

Právním důsledkem marné lhůty k provedení stanovených úkonů výzvou je registrace subjektu správcem daně z moci úřední, na kterou musí být ve výzvě osoba upozorněna.

6.1.15. Rozhodnutí o závazném posouzení daňových důsledků dle ust. § 132

„Výrok rozhodnutí o závazném posouzení obsahuje kromě náležitostí podle § 102 odst. 1 časový i věcný rozsah závaznosti vydaného rozhodnutí.

Proti rozhodnutí o závazném posouzení nelze uplatnit opravné prostředky.“ (20, ust. § 132 odst. 2 a 3) Proti tomuto rozhodnutí tedy není možné podat odvolání, rozklad nebo návrh na povolení obnovy řízení, což musí být uvedeno v části poučení rozhodnutí.

6.1.16. Výzva daňového subjektu k podání řádného, nebo dodatečného daňového tvrzení dle ust. § 145

S odkazem na kapitolu 6.1.1, ve výzvě musí být subjekt upozorněn na skutečnost, že pokud výzvě nebude vyhověno ve stanovené lhůtě, správce daně může daň vyměřit dle pomůcek.

6.1.17. Rozhodnutí o posečkání úhrady daně, popřípadě rozložení její úhrady na splátky dle ust. § 156

„V rozhodnutí, kterým bylo vyhověno žádosti o posečkání, se stanoví doba posečkání a posečkání může být vázáno i na další podmínky.“ (20, ust. § 156 odst. 3)

6.1.18. Výzva k oznámení, na kterou platbu byla daň přijatá správcem daně na účet nejasných plateb určena dle ust. § 164 odst. 2

S odkazem na kapitolu 6.1.1., kromě stanovení lhůty k dodatečné identifikaci platby, musí být daňový subjekt ve výzvě upozorněn o právním důsledku určení jejího zaevidování na daň určenou správcem daně, jak vyplývá z ust. § 164 odst. 2 poslední věta daňového řádu.

6.1.19. Zajišťovací příkaz k zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň dle ust. § 167

Oblast zajišťovacího příkazu je hojně judikována zejména s ohledem na jeho předběžnou povahu s následkem jeho nepřezkoumatelnosti soudem.

Judikát 9 Afs 13/2008-90 ze dne 24. 11. 2009 uvádí, že jej nelze považovat za rozhodnutí předběžné povahy.

Naopak judikáty, které řeší přezkoumatelnost zajišťovacího příkazu 2 Afs 154/2004-98 ze dne 31. 1. 2005, 8 Afs 37/2005-126 ze dne 28. 2. 2007, 7 Afs 152/2006-44 ze dne 8. 3. 2007, 8 Afs 45/2006-53 ze dne 31. 7. 2007, 28 Ca 218/2001-55 ze dne 15. 9. 2003, a označují jej, jako rozhodnutí předběžné povahy s následkem jeho nepřezkoumatelnosti soudem označují.

Z uvedeného vyplývá nejednotnost rozhodování v uvedené věci.

V zajišťovacím příkazu musí být uvedeno, že proti němu nelze, kromě ostatních opravných prostředků (rozklad a odvolání), uplatnit obnovu.

Předchozí úprava zajišťovacího příkazu dle zákona o správě daní a poplatků³¹ stanovila, že „*Proti zajišťovacímu příkazu se lze odvolat.*“ (4, § 71 odst. 3) Stávající úprava daňového řádu vylučuje uplatnění obnovy řízení, jak vyplývá z ust. § 168 odst. 2 tohoto zákona. Jedná se o poučení, které zajišťovací příkaz musí obsahovat.

V zajišťovacím příkazu musí být uvedena lhůta do 3 pracovních dnů, do které daňový subjekt na depozitní účet správce daně složil jistotu. Lhůtu však s uvedením důvodů zkrácení lhůty lze zkrátit na minimum tj. okamžikem předání příkazu. Zkrácení této lhůty je však nutno řádně odůvodnit.

„V podstatě jediným způsobem zajištění je dle odstavce 3 složení předmětné částky na účet správce daně se lhůtou 3 pracovní dny. Také zde došlo ke zmírnění, neboť původní úprava nezohledňovala rozdíl mezi kalendářními a pracovními dny. Pro výjimečné případy připouští poslední věta tohoto odstavce správci daně vydat zajišťovací příkaz, hrozí-li nebezpečí z prodlení, na jehož základě je zajišťovaná částka splatná a vykonatelná okamžikem jeho předání daňovému subjektu. Při tomto mimořádném postupu,

³¹ Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, zrušen k 1. 1. 2001 zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

který musí být v zajišťovacím příkazu řádně odůvodněn, se zřejmě uplatní adekvátní postup podle daňové exekuce, nejčastěji se bude postupovat ve shodě s úpravou mobiliární exekuce.“ (36, s. 697)

V zajišťovacím příkazu musí být jednou z náležitostí i poučení o možném právním následku spojeném s nedodržením lhůty zajištění daně, kterým je vydání rozhodnutí správcem daně o zřízení zástavního práva k zajištění částky stanovené zajišťovacím příkazem, v praxi lze uvažovat i výkon exekuce na místě, která je komplikovaná vydáním exekučního příkazu zpravidla na věci movité, jehož exekučním titulem je zajišťovací příkaz, viz kapitola 6.1.1. a 6.1.22. Jedná se o nástroj k zabezpečení placení daně v podmínkách celní správy zejména u subjektů, u kterých by následné vymáhání nedoplatku bylo spojeno s neúměrnými náklady například u cizích státních příslušníků, u kterých byla provedena kontrola zdanění nadlimitního množství³² přepravovaných lihovin nebo minerálních olejů a zdanění nebylo prokázáno na místě.

Jedná se o velice variabilní procesní rozhodnutí, které klade jedny z největších nároků na odbornost a aplikační dovednost příslušníků celní správy, byť se jedná pouze o procesní rozhodnutí.

6.1.20. Rozhodnutí o zřízení zástavního práva dle ust. § 170

„Rozhodnutí o zřízení zástavního práva obsahuje ve výroku kromě náležitostí podle § 102 odst. 1 výši daně zajištěné zástavním právem a označení zástavy.“ (20, ust. § 170 odst. 2)

6.1.21. Výzva ručitele k úhradě nedoplatku dle ust. § 171

Přílohou této výzvy je kopie rozhodnutí o stanovení daně, jak vyplývá z ust. § 171 odst. 1 daňového řádu.

6.1.22. Exekuční příkaz dle ust. § 178

„Výrok exekučního příkazu obsahuje kromě náležitostí podle § 102 odst. 1

- a) způsob provedení daňové exekuce,*
- b) výši nedoplatku, pro který je exekuce nařizována,*

³² ust. § 4 odst. 5 z. č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních

- c) *výši exekučních nákladů podle § 183 odst. 1 a 2,*
- d) *odkaz na exekuční titul.*

Pokud se částka, pro kterou je daňová exekuce nařizována, zvyšuje po nařízení daňové exekuce o úrok z prodlení, správce daně nařídí ve výroku exekučního příkazu i exekuci tohoto úroku a uvede zde rovněž způsob jeho výpočtu; z úroku z prodlení vzniklého po nařízení daňové exekuce nevznikají exekuční náklady.“ (20, ust. § 178 odst. 2 a 3)

Ostatní náležitosti exekučního příkazu a další procesní rozhodnutí spojené s jednotlivými způsoby daňové exekuce nejsou dále specifikovány z důvodu jejich obsáhlosti, které by mohly být obsahem samostatné diplomové práce.

Z pozice zjevného badatele však konstatuji, že exekuční řízení zejména spojené s výkonem tzv. dělené správy celními úřady³³ patří k administrativně nejnáročnějším procesním postupům, které celní správa vede. Úspěšnost exekučního řízení, tedy vymožení dlužné částky, závisí na čistotě vložených dat do informačního systému a jeho možnostech automatického zpracování informací a zejména na kvalitě vyhledávací činnosti celního úřadu. Opět zde narážíme na neopominutelný lidský faktor, bez jehož náležité kvality co do množství personálních zdrojů a jejich kvality, tato kompetence nemůže být efektivně naplňována.

6.1.23. Výzva dlužníka k podání prohlášení o majetku dle ust. § 180

„Nebyl-li nebo nemohl-li být vymáhaný nedoplatek uhrazen daňovou exekucí příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb, má na výzvu správce daně dlužník povinnost podat ve stanovené lhůtě prohlášení o majetku. Lhůta pro podání prohlášení o majetku nesmí být kratší než 15 dnů ode dne doručení výzvy. Ve výzvě správce daně poučí dlužníka o povinnostech spojených s doručením výzvy a případných následcích spojených s nepodáním

³³ Ust. § 161 z. č. 280/2009 Sb., daňový řád

prohlášení nebo uvedením nepravdivých anebo hrubě zkreslených údajů;“ (in 20, ust. § 180 odst. 1)

Z uvedené citace vyplývá možnost uplatnění této výzvy až po marném exekučním řízení na účet dlužníka a nelze zde provést zkrácení 15 denní lhůty.

6.1.24. Rozhodnutí o odložení, o pokračování nebo o zastavení daňové exekuce dle ust. § 181

Proti těmto rozhodnutím nelze v souladu s ust. § 181 odst. 4 daňového řádu uplatnit opravné prostředky (odvolání a návrh na obnovu řízení) a příjemce rozhodnutí o tomto musí být v rozhodnutí poučen.

6.1.25. Výzvy věřitele, nebo osob s prospěchem závady na předmětu dražby dle ust. § 228

Zde se jedná o nepřekročitelnou 15 denní lhůtu, která ve výzvě musí být uvedena, viz kapitola 6.1.1.

6.2. Procesní rozhodnutí dle správního řádu - usnesení

Kapitola je věnována zejména odchylkám oproti obecné úpravě formálních náležitostí procesních rozhodnutí – usnesení, která jsou vydávána na základě správního řádu. Tedy případům, kdy zákon stanoví jiné a specifické formální náležitosti nebo podmínky než uvedené v podkapitole 5.2.1.2.

Výčet usnesení dle správního řádu se vztahem k věcné působnosti celní správy je uveden v Příloze č. 10.

6.2.1. Výluka odkladného účinku usnesení

„Odvolání proti usnesení nemá odkladný účinek. Proti usnesení, které se pouze poznamená do spisu, a proti usnesení, o němž to stanoví zákon, se nelze odvolat.“ (in 10, ust. § 76 odst. 5)

„O usnesení, které se pouze poznamená do spisu, se účastníci vhodným způsobem vyrozumí; takové usnesení nabývá právní moci poznamenáním do spisu.“ (in 10, ust. § 76 odst. 3)

Správní řád tak značně zjednodušuje nakládání s usneseními orgánem celní správy, resp. každému orgánu státní správy, a krátí jeho nabytí právní moci. V podstatě taková rozhodnutí jen dokumentují správní uvážení příslušného orgánu.

Nemožnost proti těmto rozhodnutím podat odvolání, musí být součástí poučení ve vlastním usnesení, viz obecná náležitost rozhodnutí uvedená v podkapitole 5.2.1.2.

6.2.2. Výčet usnesení, proti kterým se nelze odvolat

Jedná se o usnesení dle Přílohy č. 10 bod: 3, 4, 6, 8, 22, 29, 31, ve vymezeném případě 32 až 34, viz níže ust. § 80 odst. 3 správního řádu, 35, 38, 40, 41, 42, 43, 49, 50 a 53.

Zvláštností jsou usnesení, která se vydávají v průběhu řízení, pokud se všichni účastníci vzdali práva na oznamování všech usnesení v řízení dle ust. § 72 odst. 3 správního řádu. V podmínkách celní správy se však jedná výlučně o jednoho účastníka řízení. Tato usnesení se pouze poznamenávají do spisu a s odkazem na předcházející podkapitulu 6.2.1. se proti nim také nelze odvolat, což v poučení usnesení musí být uvedeno.

Další zvláštností je usnesení, které je vydáváno nadřízeným orgánem ve věci nevyhovění žádosti účastníka o uplatnění opatření proti nečinnosti podle ust. § 80 odst. 3 písm. b) až d) správního řádu, které se oznamuje pouze tomuto účastníkovi. Proti tomuto usnesení se nelze dle ust. § 80 odst. 6 odvolat, což v poučení usnesení opět musí být uvedeno.

6.2.3. Zvláštní formy a náležitosti usnesení dle správního řádu

„Jednotlivé úkony v řízení se činí písemně, pokud zákon nestanoví jinak nebo pokud to nevyklučuje povaha věci. Jednotlivé sdělení v průběhu řízení lze vůči přítomnému účastníkovi řízení učinit ústně, pokud ten na písemné formě

netrvá. Obsah úkonů prováděných jinou než písemnou formou se poznamená do spisu, nestanoví-li zákon jinak.“ (16, ust. § 15)

Ústní forma usnesení je správním řádem stanovena pro jediný případ a to usnesení o vykázání z místa konání úkonu dle ust. § 63 odst. 1 správního řádu.

Pro ústní formu rozhodnutí ale platí zásada, že „Ústně vyhlášené rozhodnutí správní orgán potvrdí písemně, pokud účastník písemné potvrzení požaduje. Písemné potvrzení obsahuje pouze výrokovou část rozhodnutí (§ 68 odst. 2) a další náležitosti uvedené v § 69.“ (16, ust. § 67 odst. 3)

6.2.3.1. Exekuční řízení dle správního řádu

Jendou ze zvláštních forem usnesení je exekuční výzva a exekuční příkaz. V podmínkách celní správy lze exekuční řízení aplikovat dle správního řádu jen zcela okrajově a to jen v oblasti vymáhání nepeněžitých plnění např. pro vynucení předložení důkazu důležitého pro správní trestání, které celní orgán vede, jak vyplývá z ust. § 112 odst. 1 písm. b) nebo c) správního řádu, tedy:

- a) přímým vynucením odebráním anebo předvedením, např. svědka,
- b) ukládáním donucovacích pokut.

V praxi se však exekuční řízení dle správního řádu u celní správy neaplikuje. Jedná se o nástroj celních orgánů, pokud prvotní zjišťovací úkony v rámci vedených řízení, zpravidla kontrol, na základě kterých bylo zahájeno řízení o udělení sankce, nezajistily potřebnou důkazní hodnotu pro doložení skutkového stavu porušení předpisů anebo subjekt následně při vedeném správním řízení nespolupracuje.

Speciální náležitosti usnesení vydávaných v rámci exekučního řízení upravují ust. § 109 odst. 2 (exekuční výzva) a ust. § 111 odst. 1 (exekuční příkaz) správního řádu.

6.2.3.2. Zřízení záruky za splnění povinnosti

Jedná se o rozhodnutí dle ust. § 147 správního řádu.

Záruka za splnění povinnosti je novým institutem obdobným záloze na náklady řízení v soudním řízení občanskoprávním. Záruka je institutem zajišťujícím účel řízení, tedy zejména splnění uložené povinnosti spočívající v peněžitém plnění, výjimečně v plnění nepeněžitém tam, kde to povaha věci umožňuje. (in 38, s. 428 Poznámky)

Jedná se o rozhodnutí na pomezí procesního a meritorního rozhodování, neboť správní řád jej přímo nevymezuje jako usnesení. Jak ale vyplývá z citace, jedná se o rozhodnutí, které zajišťuje účel řízení, tedy jedná se o jedno z kritérií procesního rozhodnutí dle podkapitoly 5.3.

V podmínkách celní správy je toto typové rozhodnutí využíváno v souvislosti s udělováním kaucí podle zákona o odpadech a o silniční dopravě, tedy jen z moci úřední na základě zvláštního zákona dle z ust. § 147 odst. 1 správního řádu, viz blíže podkapitola 6.7.

6.3. Procesní rozhodnutí dle trestního řádu

Uvedení této kapitoly je spíše jen dokreslením struktury procesních rozhodnutí vydávaných orgány celní správy.

Formou procesního rozhodnutí v trestním řízení je usnesení a příkaz.

Samostatné procesní rozhodování orgány Celní správy České republiky v oblasti trestního řízení je značně omezeno procedurální věcnou působností státních zástupců, bez jejichž souhlasu k vydání příslušného rozhodnutí může celní správa konat jen a výlučně ve dvou případech, viz níže ust. § 83a a § 83b trestního řádu. Jedná se o jediné dva instituty procesního rozhodnutí, které za současné organizační struktury celní správy může aplikovat generální ředitelství cel anebo celní ředitelství zcela samostatně i bez souhlasu státního zástupce, pokud jsou samozřejmě splněny zákonné podmínky.

Ust. § 134 až 137 trestního řádu stanoví podrobnosti o vyhotovení usnesení a jeho doručování.

Ust. § 141 až 150 stanoví podrobnosti o řízení ve věci stížnosti, jako o opravném prostředku proti usnesení dle trestního řádu.

Lhůta pro podání stížnosti je třídnenní, pokud některé instituty procesních rozhodnutí dle Přílohy č. 12 nestanoví nepřipustnost stížnosti. Některé instituty usnesení pak stanovují odkladný účinek plnění usnesení v případě podání stížnosti. Proti příkazům dle ust. § 83a (k prohlídce jiných prostor a pozemků) a dle odst. 1 a 83b odst. 1 (příkaz k osobní prohlídce) trestního řádu není opravný prostředek přípustný. O těchto skutečnostech musí být v rozhodnutí jejich adresát poučen.

Zvláštností uvedených příkazů v podmínkách celní správy, ale i Policie České republiky, je fakt, že výše zmiňovaná vyluka absence souhlasu státního zástupce se i přes možnost dle zákonného ustanovení v praxi neaplikuje. Minimalizuje se tak riziko znehodnocení důkazní hodnoty případně získaného důkazu.

6.4. Procesní rozhodnutí dle zákona o spotřebních daních

Počet procesních rozhodnutí dle zákona o spotřebních daních³⁴ není velký, oproti např. daňovému řádu, ale jejich dopad na adresáty rozhodnutí je obrovským zásahem do vlastnických práv. Pokud pomineme úpravu výzvy daňového subjektu k zaplacení daně, která byla zajištěna jiným než daňovým subjektem dle ust. § 21 odst. 3 zákona o spotřebních daních, nejvýznamnějším procesním rozhodnutím je:

- a) zajištění vybraných výrobků a dopravních prostředků dle ust. § 42 odst. 1,
- b) zajištění neznačených tabákových výrobků dle ust. § 115 odst. 3, a

³⁴ Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů

c) zajištění lihovin a tabákových výrobků v rámci kontroly jejich zákazu prodeje dle ust. § 134 odst. 2,

zákona o spotřebních daní.

V uvedených případech taxativním způsobem stanoví podmínky zajištění uvedených vybraných výrobků a to daleko podrobněji než v ust. § 83 daňového řádu o zajištění věci, viz kapitola č. 6.1.7.

Následným dopadem pak může být propadnutí nebo zabrání vybraných výrobků nebo i „*dopravního prostředku, který takové výrobky dopravoval*“ (12, ust. § 42b), o kterém se rozhoduje již meritorním rozhodnutím.

Důležitým faktem pro aplikaci uvedených institutů rozhodnutí je jejich kogentní vymezení procesní i hmotné stránky, kterou upravuje výlučně zákon o spotřebních daních. Nelze tedy celními orgány aplikovat v uvedených případech postupy dle daňového řádu např. protokol o místním šetření.

Problematickým institutem je zajištění neznačených tabákových výrobků, kdy pro náležitosti rozhodnutí je důležitý předmět prováděné kontroly, zda celní orgán, v tomto případě pouze celní úřad anebo celní ředitelství, provádí kontrolu značení tabákových výrobků za souběhu prověřování řádného zdanění dle zákona o spotřebních daních, tedy jako správce daně anebo pouze jako samostatnou kontrolu značení v roli výlučně kontrolního orgánu dle ust. § 115 odst. 1 zákona o spotřebních daních. V případě souběhu kontrolní činnosti prověřování zdanění a značení v případě zjištění neznačených tabákových výrobků se s odkazem na ust. § 115 odst. 3 použije institut zajištění dle ust. § 42 odst. 1 se speciální sedmi denní lhůtou k odvolání dle ust. § 42a odst. 3. V případě pozitivní samostatné kontroly pouze značení tabákových výrobků se užije institut rozhodnutí o předběžném opatření dle ust. § 115 odst. 3, pro které platí obecná třiceti denní lhůta pro podání odvolání dle ust. § 109 odst. 4 daňového řádu. V praxi celní správy se však druhá varianta neaplikuje.

Stejně komplikovaným postupem lze vydat rozhodnutí o zajištění dle ust. § 134 odst. 2 zákona o spotřebních daních, které shodně upravuje postup vydání rozhodnutí za souběhu kontroly v pozici správce daně anebo

jen kontrolního orgánu, jak popisuje předchozí odstavec ve věci kontrol značení tabákových výrobků.

6.5. Procesní rozhodnutí o zajištění neznačeného lihu nebo kontrolních pásek

Zákon o povinném značení lihu³⁵ svým předmětem zájmu lze zařadit na pomezí daňového a správního práva. Ve svém ust. § 16 ani v jiných ustanoveních o kontrole není uveden procesní předpis s odkazem na vydání rozhodnutí o zajištění s obvyklými náležitostmi. Uvedené celní orgány namísto klasického rozhodnutí aplikují protokol v souladu s ust. § 18 odst. 9 zákona o povinném značení lihu.

Proti postupu kontrolujícího orgánu lze uplatnit námitku resp. „*proti postupu zaměstnance celního ředitelství a celního úřadu*“ (18, ust. § 18 odst. 7 písm. d)). Zákon neukládá povinnost celního orgánu upozornit na tento opravný prostředek.

„O provedení kontroly sepíše zaměstnanec celního ředitelství nebo celního úřadu protokol, který obsahuje

- a) jména a příjmení osob, které kontrolu provedly,*
- b) datum a místo provedení kontroly,*
- c) zjištění a opatření provedená v průběhu kontroly,*
- d) opatření, která budou na základě výsledku kontroly provedena,*
- e) seznam dokladů, které byly při kontrole zadrženy,*
- f) datum sepsání protokolu o průběhu kontroly,*
- g) otisk úředního razítka,*
- h) podpis vedoucího skupiny osob, které kontrolu provedly, nebo podpisy všech osob, které kontrolu provedly.*

Po projednání protokolu jej spolupodepisuje osoba, u které je kontrola prováděna, a zaměstnanec celního ředitelství nebo celního úřadu, který kontrolu prováděl. Odmítne-li osoba, u které je kontrola prováděna, potvrdit

³⁵ Zákon č. 676/2004 Sb., o povinném značení lihu a o změně zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů

svým podpisem seznámení se s obsahem protokolu, vyznačí se tato skutečnost v protokolu včetně data odmítnutí. Jedno vyhotovení protokolu obdrží osoba, u které je prováděna kontrola podle tohoto zákona. Den podpisu protokolu je též dnem jeho doručení a ukončení kontroly. Odmítne-li osoba, u které je kontrola prováděna, protokol převzít, doručí se jí poštou na doručenkou. Odmítne-li se osoba, u které je prováděna kontrola podle tohoto zákona, projednání zúčastnit nebo se tomuto projednání vyhýbá, považuje se den, kdy jí byl protokol o provedení kontroly doručen, za den ukončení kontroly.“ (18, ust. § 18 odst. 9 a 10)

Jedná se o jednu z nejjednodušších forem procesního rozhodnutí, která svým dopadem má vážné důsledky v omezení vlastnického práva kontrolovaného subjektu včetně nemožnosti se proti takovému rozhodnutí odvolat. Odvolání je možné až proti meritornímu rozhodnutí o propadnutí nebo zabránění neznačených lihovin dle ust. § 21 a ust. § 22 zákona o povinném značení lihu.

6.6. Procesní rozhodnutí dle celního kodexu a celního zákona

U celního kodexu se jedná především o speciální instituty k určení celní hodnoty zboží, která je základem pro výpočet cla nebo dozajišťování celního dluhu v případech pochybností o sazebním zařazení zboží, uplatnění preferenčních sazeb cla nebo kvót s vlivem na clo.

U celního zákona se jedná o instituty umístění zboží pod přímý dohled celních orgánů, použití donucovacích prostředků a zbraně celníkem a zajištění zboží k projednání celního přestupku nebo celního deliktu.

6.6.1. Procesní rozhodnutí ve věci zpochybňování celní hodnoty dle celního kodexu

Jedná se o procesní rozhodnutí, která vedou k určení celní hodnoty zboží metodou jinou než obecně známou metodou převodní (převodem kurzu účtované měny za prodávané zboží na Kč):

- a) **Výzva k předložení dodatečného důkazu o celní hodnotě** podle článku 181a nařízení Komise (EHS) č. 2454/93, kterým se provádí nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění (dále jen „nařízení Komise“), s přihlédnutím k § 89 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů
- b) **Výzva k předložení dodatečného důkazu o celní hodnotě** podle článku 29 odst. 2 písm. a) nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění, s přihlédnutím k § 89 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů – při prodeji mezi osobami, které jsou ve spojení s následkem ovlivnění prodejní ceny
- c) **Rozhodnutí ve věci určení celní hodnoty zboží** podle článku 181a odst. 1 nařízení Komise, za použití ustanovení § 101 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), celní hodnota výše uvedeného zboží nemůže být určena podle ustanovení článku 29 celního kodexu – vyloučení metody určení celní hodnoty převodní cenou hodnoty zboží

Pro přiblížení problému celního hodnocení je důležitým faktem zda se jedná o klasický prodej zboží mezi kupujícím a prodávajícím nebo se např. jedná o zaslání vzorku pro marketingové účely anebo např. sponzorské dary, u kterých je uváděná cena často deformovaná. Stejně tak prodej zboží mezi osobami, které jsou ve spojení, nemusí probíhat v běžných tržních cenách.

Struktura těchto rozhodnutí je standardní jako v popsanych institutech daňového řádu v podkapitole 5.2.1.1. s výjimkou výroku, který musí obsahovat odkaz na příslušná ustanovení celního kodexu případně prováděcího nařízení Komise.

6.6.2. Ostatní procesní rozhodnutí dle celního kodexu

Jedná se o rozhodnutí dle ust. čl. 51 celního kodexu o schválení dočasného skladu a stanovení podmínek k dočasnému uskladnění zboží. Struktura tohoto rozhodnutí se s odkazem na ust. § 320 odst. 1 písm. b) bod 10 včetně provedení změn v tomto rozhodnutí a zrušení jeho platnosti řídí správním řádem, viz podkapitola 5.2.1.2., s výjimkou výroku, který musí obsahovat odkaz na příslušná ustanovení celního kodexu. Jedná se o rozhodnutí inklinující spíše k rozhodnutí meritornímu, ale aspekt schválení dočasného skladu a stanovení jeho podmínek pouze k jednorázovému tak i pro opakované uskladnění, řadí toto rozhodnutí mezi rozhodnutí s dočasnou účinností na jeden nebo více individuálních dovozních případů zboží. Pro potřeby této práce je toto rozhodnutí považováno za rozhodnutí procesní, neboť upravuje nakládání se zbožím před meritorním rozhodnutím o přidělení celně schváleného určení při dovozu zboží, které vždy následuje po ukončení celního režimu tranzitu. A právě v mezidobí do přidělení jiného celně schváleného určení po režimu tranzitu celní úřad disponuje nástrojem pro aplikaci celního dohledu – schválení dočasného skladu a stanovení jeho podmínek, jejichž nedodržením vzniká celní dluh a dochází k naplnění skutkové podstaty³⁶ celního přestupku nebo deliktu.

Dalším druhem procesního rozhodnutí je rozhodnutí dle ust. čl. 73 a 74 odst. 1 celního kodexu s odkazem na čl. 248 odst. 1 nařízení Komise³⁷ ve věci dozajištění celního dluhu v případech zjištěných důvodů kontroly provedené při celním řízení, které by mohly vést k jiné částce cla, než která může být nakonec vyměřena. Jedná se o důvody spojené s uplatněním preferenčních sazeb cla při pochybnostech s prokázáním preferenčního původu zboží pro uplatnění zvýhodněné-preferenční sazby cla, kvót s nutností potvrzení orgánů unie, zda je kvóta otevřena a na jaké množství zboží a sazebního zařazení při pochybnostech přiřazení správného kódu celní nomenklatury zboží, ze které příslušná sazba cla vyplývá. Struktura těchto rozhodnutí – výzev k dozajištění

³⁶ Ust. §§ 293 a 294 odst. 1 písm. c) bod 5

³⁷ Nařízení Komise (EHS) č. 2454/93, kterým se provádí nařízení Rady (EHS) č. 2913/1992, v platném znění

celního dluhu je standardní jako v popsáných institutech daňového řádu v podkapitole 5.2.1.1. a 6.1.1. s výjimkou výroku, který musí obsahovat odkaz na příslušná ustanovení celního kodexu případně prováděcího nařízení Komise.

6.6.3. Použití donucovacích prostředků a zbraně celníkem dle celního zákona – služební zákrok

Tento institut je nejvýznamnějším zásahem do práv a svobod adresáta, který celní orgány mohou vůči fyzickým osobám aplikovat. Jedná se o tzv. služební zákrok a toto oprávnění upravuje díl druhý celního zákona.

„Služebním zákrokem se rozumí služební úkon, při kterém dochází k přímému vynucování splnění povinnosti nebo k ochraně práv a jiných oprávněných zájmů, za použití donucovacích prostředků nebo zbraně.“ (6, ust. § 23 odst. 2)

Rozhodnutí o uplatnění tohoto práva příslušníky celní správy má formu přímého vynucení a vymyká se standardní struktuře rozhodnutí a v podstatě se jedná o uplatnění oprávnění za kogentně stanovených podmínek (marná výzva, bez marné výzvy, šetření práv nezletilých, nesvéprávných apod.).

Tento institut dokresluje procesní rozhodování celní správou a je jeho krajním modelem k prosazování zákonnosti.

6.6.4. Zvláštní instituty procesních rozhodnutí dle celního zákona

Jedná se o rozhodnutí dle ust. § 50 odst. 3 celního zákona o přemístění zboží pod přímý dohled celních orgánů, které má standardní strukturu dle ustanovení daňového řádu, viz podkapitola 5.2.1.1.

Posledním procesním rozhodnutím této podkapitoly je rozhodnutí o zajištění zboží a zajištění dopravního prostředku dle ust. § 309 odst. 1 celního zákona, které je nutné k projednání přestupku nebo celního deliktu, o kterém lze důvodně předpokládat, že:

“...byly ke spáchání správního deliktu užity nebo určeny, anebo byly správním deliktem získány nebo byly nabyty za zboží správním deliktem získané.

Celní úřad může zajistit zboží podle odstavce 1 bez ohledu na práva třetích osob.” (in 6, ust. § 309 odst. 1 a 2)

Struktura tohoto rozhodnutí se s odkazem na ust. § 320 odst. 1 písm. b) bod 2 řídí správním řádem, viz podkapitola 5.2.1.2. s výjimkou:

„V rozhodnutí o zajištění zboží se uvedou důvody, pro které se zboží zajišťuje, a poučení o právech a povinnostech osoby, jíž se rozhodnutí týká. V rozhodnutí se uvede též upozornění, že zboží bude prodáno, nebude-li pokuta zaplácena.

Zboží, které lze podle § 309 zajistit, může celní úřad ponechat osobě a uložit jí, že zboží nesmí používat, prodávat nebo s ním jiným způsobem nakládat.” (6, ust. § 310 odst. 2 a 3)

Tvrdost tohoto rozhodnutí spočívá zejména v oprávnění celních orgánů tento institut aplikovat bez ohledu na práva třetích osob tedy v omezení vlastnického práva, jak vyplývá z citovaného ust. § 309 odst. 2 celního zákona.

6.7. Procesní rozhodnutí o stanovení kaucí dle zákona o odpadech a zákona o silniční dopravě

Jedná se o speciální úpravu obecné možnosti celního orgánu dle správního řádu uložit peněžitou záruku za splnění povinnosti, která mu může být uložena: *„Může-li to přispět k zajištění účelu řízení, může na požádání účastníka správní orgán přijmout nebo v případech stanovených zvláštním zákonem účastníkovi uložit povinnost složit peněžitou nebo nepeněžitou záruku za splnění povinnosti, která mu může být v řízení uložena.”* (10, ust. § 147 odst. 1)

Oba uvedené instituty procesních rozhodnutí mají ústní formu, ale o samotném přijetí kauce se vystavuje příslušné potvrzení.

6.7.1. Kauce dle zákona o odpadech

Jedná se o procesní rozhodnutí dle ust. § 77 odst. 8 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

„Při výběru kauce jsou celní úřady povinny vydat řidiči stvrzenku o převzetí kauce, sepsat ve čtyřech vyhotoveních protokol o zjištěném porušení a poučit dopravce o tom, že je povinen se k případu vyjádřit nejpozději ve lhůtě dvou týdnů inspekci, a to v českém jazyce. Jedno vyhotovení protokolu obdrží řidič vozidla, druhé si ponechá celní úřad a zbylá dvě vyhotovení předá spolu s kaucí a doklady k vozidlu a nákladu nejpozději následující pracovní den inspekci v místě působnosti celního úřadu. Vzor stvrzenky o převzetí kauce stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Doklad o převzetí kauce se vydá v českém jazyce. V dokladu o převzetí kauce musí být uvedeno, kde bude vedeno správní řízení o pokutě.

Vozidlo, které bylo celními úřady znehybněno a odstaveno na k tomu vyhrazeném parkovišti, se dopravci vydá až po zaplacení požadované kauce nebo po zaplacení pokuty uložené inspekcí za spáchání správního deliktu zjištěného při kontrolní činnosti celními úřady.“ (10, ust. § 77 odst. 11 až 13)

Jak dokládá předcházející odstavec citace ze zákona o odpadech, celní orgány disponují nebývalým oprávněním a možností vytvoření nátlaku na vybrání kauce bez jakýchkoliv následně prováděných formálních úkonů. Fakticky se jedná o ústní formu rozhodnutí o stanovení kauce.

V Příloze č. 13 je uveden vzor stvrzenky o převzetí kauce dle zákona o odpadech, který vychází z přílohy č. 4 vyhl. č. 381/2001 Sb., o stanovení Katalogu odpadů, Seznamu nebezpečných odpadů a seznamu odpadů a států pro účely vývozu, dovozu a tranzitu odpadů a postupu při udělování souhlasu k vývozu, dovozu a tranzitu odpadů (Katalog odpadů), ve znění pozdějších předpisů.

6.7.2. Kauce dle zákona o silniční dopravě

Jedná se o procesní rozhodnutí dle ust. § 35b odst. 1 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů.

„Orgány Policie České republiky nebo celní úřady při provádění kontroly podle ustanovení § 37 odst. 1 tohoto zákona jsou oprávněny v případě, že se jedná o dopravce, který má bydliště nebo sídlo mimo území České republiky, vybírat kauci, a to v rozmezí od 10 000,- Kč do 50 000,- Kč podle závažnosti porušené povinnosti.

Nesloží-li řidič, který pro účely vybírání kaucí při kontrole vždy zastupuje dopravce, požadovanou kauci, jsou orgány Policie České republiky nebo celní úřady oprávněny přikázat řidiči jízdu na nejbližší, z hlediska bezpečnosti a plynulosti provozu na komunikacích, vhodné místo k odstavení vozidla, zadržet řidiči doklady k vozidlu a k nákladu a zakázat pokračování v jízdě. Náklady spojené s jízdou vozidla do místa odstavení jdou k tíži dopravce. Odpovědnost dopravce za vozidlo, náklad a přepravované osoby není dotčena.

Řidič vozidla může pokračovat v jízdě po zaplacení požadované kauce řidičem nebo dopravcem, nebo po zaplacení pokuty dopravnímu úřadu. Na místě zaplacení kauce nebo pokuty budou řidiči vydány zadržené doklady.

Při výběru kauce jsou orgány Policie České republiky nebo celní úřady povinny vydat řidiči stvrzenku o převzetí kauce, sepsat ve čtyřech vyhotoveních protokol o zjištěném porušení a poučit dopravce o tom, že je povinen se k případu vyjádřit nejpozději ve lhůtě dvou týdnů k příslušnému dopravnímu úřadu, a to v českém jazyce. Jedno vyhotovení protokolu obdrží řidič vozidla, druhé si ponechá orgán Policie České republiky a zbylá dvě vyhotovení předá spolu s kaucí nebo doklady k vozidlu a nákladu nejpozději následující pracovní den dopravnímu úřadu v místě působnosti orgánu Policie České republiky. Vzor stvrzenky o převzetí kauce upraví prováděcí právní předpis.

Doklad o převzetí kauce se vydá v českém jazyce. V dokladu o převzetí kauce musí být uvedeno, kde bude vedeno správní řízení o pokutě.

Vozidlo, které bylo orgány Policie České republiky nebo celními úřady znehybněno a odstaveno na k tomu vyhrazeném parkovišti, se dopravci vydá až po zaplacení požadované kauce nebo po zaplacení pokuty uložené dopravním úřadem za spáchání správního deliktu zjištěného při kontrolní činnosti orgány Policie České republiky nebo celními úřady.

Řízení ve věci kauce se vede v jazyce českém.“ (7, ust. § 35b)

Jak dokládá druhý odstavec předcházející citace ze zákona o silniční dopravě, celní orgány disponují nebývalým oprávněním a možností vytvoření nátlaku na vybrání kauce bez jakýchkoliv následně prováděných formálních úkonů. Fakticky se jedná o ústní formu rozhodnutí o stanovení kauce stejně jako u stanovení kauce dle zákona o odpadech, jak je uvedeno v předcházející podkapitole 6.7.1.

V Příloze č. 14 je uveden vzor stvrzenky o převzetí kauce dle zákona o silniční dopravě, který vychází z přílohy č. 3 vyhl. č. 478/2000 Sb., kterou se provádí zákon o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů.

6.8. Procesní rozhodnutí dle jiných zákonů

Demonstrativní výčet procesních rozhodnutí v působnosti celní správy uzavírají rozhodnutí spojená s výběrem správních poplatků³⁸, ochranou práv duševního vlastnictví³⁹, ochranou spotřebitele⁴⁰, autorským zákonem⁴¹ a zákonem o státní kontrole⁴².

6.8.1. Procesní rozhodnutí při výběru správních poplatků

Jedná se o variantní rozhodnutí dle zásad daňového řádu pro výzvu ke stanovení lhůty k úkonu a odstranění vad v podání s výjimkami, viz níže.

³⁸ Dle zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

³⁹ Dle zákona č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁰ Dle zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů

⁴¹ Dle zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů

⁴² Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů

Tato rozhodnutí mají standardní strukturu a formu stanovenou daňovým řádem⁴³ s výjimkou taxativní 15 denní délky lhůty k prokázání zaplacení správního poplatku, účinku jejího nedodržení a 15 denní lhůty k podání odvolání. Možnost podat odvolání proti této výzvě je v souladu s ust. § 109 odst. 2 daňového řádu, které stanoví, že pokud zákon stanoví jinak (jako v tomto případě) odvolání podat lze, obecně se však proti rozhodnutím označeným jako výzva dle tohoto ustanovení daňového řádu odvolat nelze. Uvedené náležitosti výzva k zaplacení správního poplatku musí obsahovat.

„Poplatky stanovené v sazebníku pevnou částkou jsou splatné buď při přijetí podání nebo později, vždy však před provedením úkonu, a to podle jeho vymezení v jednotlivých položkách sazebníku, nestanoví-li sazebník jinak. Nezaplatí-li poplatník poplatek v této lhůtě, vyzve ho správní úřad, aby tak učinil ve lhůtě do 15 dnů ode dne, který následuje po doručení výzvy k zaplacení poplatku, která je rozhodnutím podle zvláštního právního předpisu upravujícího správu daní. Ve výzvě k zaplacení poplatku správní úřad zároveň upozorní poplatníka na důsledky nezaplacení poplatku. Proti výzvě k zaplacení poplatku lze podat odvolání ve lhůtě do 15 dnů ode dne, který následuje po jejím doručení.“ (17, ust. § 5 odst. 2)

6.8.2. Procesní rozhodnutí dle zákona o ochraně práv duševního vlastnictví

V této oblasti se jedná o rozhodnutí:

- a) o zadržení zboží dle ust. § 9 odst. 1 zákona o ochraně práv duševního vlastnictví,
- b) o námitkách proti opatření zadržení zboží dle ust. § 9 odst. 6 zákona o ochraně práv duševního vlastnictví,
- c) o uložení zákazu použití zadrženého zboží, jeho nakládání, zcizení nebo nakládání jiným způsobem dle ust. § 9 odst. 4,

jak vyplývá z následující citace:

⁴³ Jak vyplývá u ust. § 5 odst. 2 věty druhé z. č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

„Celní úřad v případech stanovených nařízením Evropské unie⁴⁴ zadrží zboží podezřelé z porušení práv k duševnímu vlastnictví bez ohledu na práva třetích osob a oznámí toto opatření ústně dovozci nebo vývozci zboží podezřelého z porušení práv k duševnímu vlastnictví.

Bylo-li zboží podezřelé z porušení práv k duševnímu vlastnictví předáno celnímu úřadu jiným orgánem podle zvláštního právního předpisu⁴⁵, postupuje celní úřad podle odstavce 1 obdobně.

Zadržené zboží podezřelé z porušení práv k duševnímu vlastnictví může celní úřad ponechat osobě, které bylo zboží zadrženo, a rozhodnutím jí uložit, že zboží nesmí používat, zcizit nebo s ním jiným způsobem nakládat. Právní úkony, kterými byl tento zákaz porušen, jsou neplatné.

Osoba dotčená uložením opatření podle odstavce 1 může do 3 pracovních dnů ode dne jeho uložení podat písemné námitky celnímu úřadu, který je uložil. Námitky nemají odkladný účinek. Ředitel příslušného celního úřadu rozhodne o námitkách bez zbytečného odkladu. Jeho rozhodnutí je konečné. Písemné rozhodnutí o námitkách se doručí dotčené osobě.“ (in 8, ust. § 9 odst. 1, 4 a 6)

Opět se jedná o významný zásah do vlastnických práv dotčených osob. Náležitosti rozhodnutí se v tomto případě od obecných ustanovení správního řádu neodchylují.

Výrok rozhodnutí o zadržení zboží musí obsahovat právní normu o oprávnění celního orgánu propuštění zboží pozdržet nebo zboží zadržet, tedy odkaz na čl. 4 nebo 9 nařízení Rady (ES) č. 1383/2003 ze dne 22. července 2003 o přijímání opatření celních orgánů proti zboží podezřelému z porušení určitých práv duševního vlastnictví a o opatřeních, která mají být přijata proti zboží, o kterém bylo zjištěno, že tato práva porušilo, v platném znění. Jedná se o rozdílné dva instituty oprávnění celního orgánu využitelných za uvedených podmínek v uvedeném čl. 4 a 9 tohoto nařízení Rady.

⁴⁴ Čl. 4 a 9 nařízení Rady (ES) č. 1383/2003

⁴⁵ Například § 23 odst. 7 z. č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů

6.8.3. Procesní rozhodnutí dle zákona o ochraně spotřebitele

„V případě zjištění výrobků nebo zboží, které naplňují znaky porušení ustanovení § 5 odst. 2, je celní úřad oprávněn takovému výrobky nebo zboží zajistit a následně rozhodnout o jejich propadnutí nebo zabrání.“ (in 5, ust. § 23 odst. 6)

Jedná se o institut oprávnění zásahu do vlastnických práv adresáta rozhodnutí, na který se vztahují obecné zásady dle správního řádu.

6.8.4. Procesní rozhodnutí dle autorského zákona

„Celní úřad může při výkonu dohledu a kontroly podle zvláštního právního předpisu⁴⁶ zajistit věc, u které má podezření, že její držitel neoprávněně zasahuje do práva autorského podle tohoto zákona, jde-li o zboží Společenství⁴⁷, a to na dobu nejvýše 1 měsíce ode dne vydání rozhodnutí o zajištění věci. Lhůta podle předchozí věty může být překročena, byl-li ve vztahu k zajištěné věci podán návrh na vydání předběžného opatření nebo uplatněn nárok podle tohoto zákona, o kterých dosud nebylo rozhodnuto. Proti rozhodnutí o zajištění věci se nelze odvolat.“ (in 9, ust. § 42a odst. 1)

Pro rozhodování dle autorského zákona platí zásady dle správního řádu. V uvedeném případě je náležitostí výroku rozhodnutí stanovená doba zajištění. Výluka dle výše citovaného ustanovení zákona se uvádí do části poučení rozhodnutí.

6.8.5. Procesní rozhodnutí dle zákona o státní kontrole

Zákon o státní kontrole je procesním předpisem celní správy pro provádění kontrol dle zákona o zaměstnanosti⁴⁸ a pro provádění kontrol značkování a barvení minerálních olejů⁴⁹ dle zákona o spotřebních daních, ale

⁴⁶ Zákon č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁷ Čl. 4 odst. 3 nařízení Rady (EHS) 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství

⁴⁸ Ust. § 127 v návaznosti na ust. § 125 z. č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁹ Ust. § 134k odst. 3 a ust. § 134v odst. 3 z. č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů

také pro provádění kontrol dle zákona o pohonných hmotách⁵⁰. V této souvislosti lze proti výsledkům kontroly brojit uplatněním námitky, o které se rozhoduje samostatným rozhodnutím dle ust. § 18 odst. 1 z. č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů. Toto rozhodnutí je generováno subsidiárně v souladu se zásadami správního řádu, jak lze dovodit z ust. § 26 zákona o státní kontrole, pokud o námitkách není rozhodnuto za stanovených podmínek v meritorním rozhodnutí ve správním řízení⁵¹ o uložení sankce nebo opatření v přímé souvislosti se zjištěnou skutečností obsaženou v protokolu o kontrole. Zvláštností tohoto rozhodnutí je i stanovení osoby, která o námitce musí rozhodnout – vedoucí kontrolního orgánu, pokud zákon nestanoví jinak, jak vyplývá z ust. § 18 odst. 1 zákona o státní kontrole. Tedy rozhodnutí má indosovat tato osoba.

Další náležitostí rozhodnutí o námitkách je poučení o nepřipustnosti opravného prostředku dle ust. § 18 odst. 3 zákona o státní kontrole.

Jedná se o období rozhodování o námitkách dle některých institutů správního řádu⁵².

Rozhodnutí o námitkách v souvislosti s kontrolní činností orgánů veřejné správy je upraveno ve více jak 60 právních předpisech, jak dokládá následující citace z důvodové správy vládního návrhu zákona o kontrolním řádu, který je v současnosti na počátku legislativního procesu: „*V současné době je kontrola ve veřejné správě, mnohdy zahrnuta do činností označovaných jako inspekce, dozor, vrchní dozor, státní kontrola, dohled, přezkum apod., upravena více než 200 právními předpisy, které řeší především hmotněprávní otázky, nicméně i přesto více než 60 právních předpisů upravuje též kontrolní proces, který je však z hlediska svých obecných institutů obdobný či dokonce totožný.* (54, s. 14 a 15) To ilustruje košatost právní úpravy tohoto dílčího segmentu legislativy.

⁵⁰ Ust. § 7 odst. 3 z. č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách), ve znění pozdějších předpisů

⁵¹ Ust. § 18 odst. 3 z. č. 552/1991, o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů

⁵² Ust. § 14 odst. 2 o vyloučení z projednávání a rozhodování věci; ust. § 117 odst. 4 o rozhodnutí o námitkách proti usnesením nebo jiným úkonům exekučního správního orgánu, proti kterým se nelze odvolat.

7. MODELY VYDÁVÁNÍ PROCESNÍCH ROZHODNUTÍ

Zásadním parametrem pro popis jednotlivých modelů vydávání procesních rozhodnutí je způsob jejich doručování, který se odvíjí od jejich formy, a zákonná povinnost předcházejícího procesního úkonu správního orgánu nebo podnět účastníka řízení, který může být podmínkou pro jejich vydání.

Ze zjištěných skutečností popsaných v předcházejících kapitolách 5 a 6 vyplývají tyto modely vydávání procesních rozhodnutí:

- a) rozhodnutí v podobě přímého vynucení,**
- b) ústní rozhodnutí,**
- c) rozhodnutí uvedená do protokolu,**
- d) rozhodnutí, která se pouze poznamenávají do spisu,**
- e) rozhodnutí, kterým předchází samostatný protokol nebo podnět účastníka řízení.**

7.1. Rozhodnutí v podobě přímého vynucení

Pro potřebu další kapitoly 8 je tomuto modelu vydání rozhodnutí přiřazen kód 7.1.

Jedná se o aplikaci oprávnění celních orgánů užití donucovacích prostředků a služební zbraně, které jsou popsány v podkapitole 6.6.3. Jedná se o krajní případy, kdy rozhodnutí o uplatnění těchto prostředků je fakticky totožné s okamžikem omezení práv jejich adresátů.

Podobu přímého vynucení lze chápat jako následek procesních úkonů vydání rozhodnutí o jeho provedení i např. s odkazem na výkon exekuce dle správního řádu, jak je popsáno v podkapitole 6.2.1.2.1., ale v uvedeném

případě v předcházejícím odstavci se rozhodnutí o uplatnění oprávnění děje fakticky ve stejné době.

O použití zbraně nebo donucovacích prostředků se sepisuje úřední záznam⁵³.

7.2. Ústní rozhodnutí

Pro potřebu další kapitoly 8 je tomuto modelu vydání rozhodnutí přiřazen kód 7.2.

Příkladem je jediný zjištěný případ v podmínkách celní správy dle správního řádu a to usnesení o vykázání z místa konání úkonu dle ust. § 63 odst. 1 správního řádu, viz podkapitola 6.2.1.2. O tomto rozhodnutí se pořizuje protokol nebo úřední záznam, dle povahy prováděného úkonu správním orgánem, a to bez ostatních formálních náležitostí rozhodnutí dle správního řádu.

Dalším příkladem ústního rozhodnutí je udělování kaucí dle zákona o odpadech a silničního zákona, které je spjato s relativně vysokým finančním plněním 10 až 50 tis. Kč⁵⁴ a je popsáno v podkapitole 6.7.1. a 6.7.2. Tato rozhodnutí jsou na pomezí modelu procesního rozhodnutí, kterým předchází protokol. V těchto případech je však protokol o zjištěném porušení předpisů dle ust. § 35b odst. 4 z. č. 111/1994 Sb., o silniční přepravě, ve znění pozdějších předpisů a dle ust. § 77 odst. 11 z. č. 185/2001, o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů generován současně s rozhodnutím o udělení kauce.

7.3. Rozhodnutí uvedená do protokolu

Pro potřebu další kapitoly 8 je tomuto modelu vydání rozhodnutí přiřazen kód 7.3.

⁵³ Ust. § 42 odst. 3 z. č. 13/1993 Sb. celní zákon, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁴ Ust. § 77 odst. 8 z. č. 185/2001, o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů a ust. § 35b odst. 1 z. č. 111/1994 Sb., o silniční přepravě, ve znění pozdějších předpisů

Jedná se o škálu rozhodnutí dle daňového řádu, celního kodexu a celního zákona, u kterých se formální náležitosti uvedou do protokolu v závislosti na způsobu jejich doručování⁵⁵. Tato forma rozhodnutí je významným urychlením vlastního rozhodovacího procesu, díky kterému se dva úkony, tedy pořízení protokolu a vydání vlastního rozhodnutí, sloučí fakticky do jednoho písemného dokumentu. V tomto případě elektronická forma dokumentu je prakticky vyloučena, neboť protokol a jeho převzetí zúčastněná osoba zpravidla podepisuje svým vlastnoručním podpisem, pokud jej podepsat neodmítne.

Duplicitní uvedení obecně stanovených formálních náležitostí rozhodnutí je nahrazováno náležitostmi protokolu a například odůvodnění lze nahradit samotným odkazem na vlastní zjištění uvedené v protokolu.

Jistou specialitou je rozhodnutí o zajištění neznačeného lihu nebo kontrolních pásek popsaného v podkapitole 6.5., které se uvede v protokolu o kontrole v podobě provedeného opatření v průběhu kontroly a kromě dalších uvedených náležitostí dle zákona o značení lihu⁵⁶ neobsahuje speciální formální náležitosti, ale zachovává si, oproti rozhodnutím vyhlášeným do protokolu dle daňového řádu, formalitu úředního razítka. Tedy protokol je zároveň, kromě kontrolního pozitivního zjištění porušení předpisů i rozhodnutím. Protokol má výlučně písemnou podobu. Elektronickou podobu lze připustit, pokud by se jednalo o lihoviny nebo pásky v držení neznámé osoby, v praxi se však vyskytuje zcela sporadicky.

7.4. Rozhodnutí, která se pouze poznamenávají do spisu

Tomuto modelu vydání rozhodnutí je pro potřebu další kapitoly 8 přiřazen kód 7.4.

⁵⁵ Ust. § 39 odst. 1 písm. a) a ust. § 61 z. č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁶ Ust. § 18 odst. 9 z. č. 676/2004 Sb., o povinném značení lihu a o změně zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů

Jedná se o škálu rozhodnutí dle správního řádu blíže popsanou v podkapitole 6.2.1. proti kterým se nelze odvolat. U těchto rozhodnutí zpravidla odpadá někdy úmorná snaha správního orgánu o jejich doručení a díky absentovanému doručování správní orgán není pod časovými právními nároky účastníků řízení. Tato rozhodnutí mají výlučně elektronickou formu díky celní správou důsledně uplatňovanému ust. § 63 odst. 3 z. č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů – vedení spisové služby elektronicky. Podpis příslušné úřední osoby k jeho vydání a úřední razítko jsou nahrazeny jejím elektronickým podpisem v podobě přiložení podpisového certifikátu.

7.5. Rozhodnutí, kterým předchází samostatný protokol, podnět účastníka řízení nebo nesplnění jeho povinnosti

Tomuto modelu vydání rozhodnutí je pro potřebu další kapitoly 8 přiřazen kód 7.5.

Lze jmenovat např. výzvu k odstranění vad v podání dle daňového a správního řádu dle podkapitol výše, v případech podnětu účastníka řízení podáním daňového přiznání ke spotřební dani, nebo exekuční řízení dle daňového a správního řádu v případě nesplnění povinnosti účastníka řízení daň zaplatit.

Významným druhem pro tento model procesního rozhodování je však rozhodnutí o zajištění vybraných výrobků dle zákona o spotřebních daních, viz podkapitola 6.4. písm. a). Dle ust. § 42 odst. 3 o zajištění celní orgán sepiše protokol a následně dle ust. § 42a odst. 2 do 3 pracovních dní od vyhotovení protokolu vydá rozhodnutí o zajištění. Jedná se o procedurální posloupnost, která musí být dodržena. Vzhledem ke speciální úpravě vydávání tohoto rozhodnutí nelze aplikovat sloučení samotného rozhodnutí do protokolu dle předcházejícího modelu rozhodnutí uvedeného v podkapitole 7.3. (rozhodnutí uvedená v protokolu). Tato rozhodnutí mohou mít elektronickou formu nebo písemnou formu.

8. POROVNÁNÍ OPERATIVNOSTI VYDÁVÁNÍ A UŽITÍ PROCESNÍCH ROZHODNUTÍ

Východiskem pro tuto kapitolu jsou zjištění v předcházející kapitole 7., tedy jednotlivé modely vydávání procesních rozhodnutí s aspekty dle jejich formy a nutnosti předcházejícího a následného formálního procesního úkonu.

Operativností se rozumí rychlost vydání rozhodnutí a náročnost na materiálně technické vybavení pro stanovenou formu vlastního rozhodnutí legislativním rámcem, ze kterého pak vyplývají i nároky na erudici samotných nositelů věcné působnosti celní správy – úřední osoby, které procesní rozhodnutí daných institutů generují a naplňují.

Jako hodnocená kritéria a jejich rozptyl bylo zvoleno následující:

- a) forma rozhodnutí - přímé vynucení, ústní, elektronická, písemná; kód A
- b) formální náročnost
 - ba) možnost sloučení s protokolem, protokol v postavení samotného rozhodnutí nebo jiná zjednodušená forma rozhodnutí – ano/ne; kód BA
 - bb) zjednodušené náležitosti – ano/ne; kód BB
- c) poznamenání do spisu (nedoručování) – ano/ne; kód C

Pro váhy k posouzení operativnosti vydávání a užití procesních rozhodnutí jsou voleny známky od 1 do 4 v pořadí od nejlepší po nejhorší, kde ano je hodnoceno jako nejlepší a ne jako nejhorší.

8.1. Přiřazení vah posouzení operativnosti rozhodnutí v modelu podobě 7.1. až 7.5.

8.1.1. Přiřazení vah posouzení operativnosti rozhodnutí v podobě formy přímého vynucení – modelu 7.1.

V tomto případě se jedná o rozhodnutí o uplatnění oprávnění celníka – použití donucovacích prostředků a zbraně. Jedná se absolutně o nejoperativnější rozhodování v celní správě, nutno ovšem podotknout, že vzhledem k dotčení práv a svobod adresátů úkonu se jedná o rozhodování krajní v taxativně vymezených případech dle v současnosti účinného celního zákona. Podnětem k rozhodnutí o uplatnění těchto oprávnění je vždy nějaká skutečnost – právní stav a fakticky se jedná o aplikaci ze zákona z moci úřední.

Tabulka č. 1 – Stanovení vah kritérií pro model rozhodnutí 7.1.

Kritérium - kód	Název kritéria	Rozptyl kritéria	Váha kritéria
A	forma rozhodnutí	přímé vynucení	1
BA	možnost sloučení s protokolem, protokol v postavení samotného rozhodnutí nebo jiná zjednodušená forma rozhodnutí	ano	1
BB	zjednodušené náležitosti	ano	1
C	poznámenání do spisu (nedoručování)	ne	4
Součet			7

Zdroj: úvod kap. 8 a kap. 7.1.

Zpracoval: autor

8.1.2. Přiřazení vah posouzení operativnosti rozhodnutí v ústní formě – modelu 7.2.

Při vydání těchto rozhodnutí se správní orgán ústně odvolává v podstatě jen na oprávnění ze zákona. Jedná se o jeden z nejoperativnějších modelů rozhodování za přímého kontaktu s jeho adresátem.

Tabulka č. 2 – Stanovení vah kritérií pro model rozhodnutí 7.2.

Kritérium - kód	Název kritéria	Rozptyl kritéria	Váha kritéria
A	forma rozhodnutí	ústní	2
BA	možnost sloučení s protokolem, protokol v postavení samotného rozhodnutí nebo jiná zjednodušená forma rozhodnutí	ano	1
BB	zjednodušené náležitosti	ano	1
C	poznámenání do spisu (nedoručování)	ne	4
Součet			8

Zdroj: úvod kap. 8 a kap. 7.2.

Zpracoval: autor

8.1.3. Přiřazení vah posouzení operativnosti formy rozhodnutí uvedených do protokolu – modelu 7.3.

Jak je uvedeno v kapitole 7.3. jedná se o sloučení formalit náležitostí protokolu a samotného rozhodnutí dle daňového řádu do jednoho dokumentu. Náležitosti rozhodnutí se částečně kryjí, s náležitostmi protokolu dle daňového řádu a nemusí obsahovat úřední razítko⁵⁷.

V případě zajišťování neznačených lihovin nebo kontrolních pásek je taxativní výčet náležitostí uveden v zákoně o povinném značení lihu, ovšem

⁵⁷ Ust. § 61 odst. 2 z. č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

zachovává oproti daňovému řádu formalitu úředního razítka⁵⁸. Přesto je tento model rozhodnutí hodnocen jako operativní zejména, ve shodě s předcházejícím odstavcem, pro svou výhodnost doručování a sloučení dvou úkonů do jednoho výstupu. Navíc jeho odůvodněním je v podstatě samotné pozitivní kontrolní zjištění o porušení zákonné povinnosti.

Tabulka č. 3 – Stanovení vah kritérií pro model rozhodnutí 7.3.

Kritérium - kód	Název kritéria	Rozptyl kritéria	Váha kritéria
A	forma rozhodnutí	písemná	4
BA	možnost sloučení s protokolem, protokol v postavení samotného rozhodnutí nebo jiná zjednodušená forma rozhodnutí	ano	1
BB	zjednodušené náležitosti	ano	1
C	poznámenání do spisu (nedoručování)	ne	4
Součet			10

Zdroj: úvod kap. 8 a kap. 7.3.

Zpracoval: autor

8.1.4. Přiřazení vah posouzení operativnosti formy rozhodnutí poznámenávaných jen do spisu – modelu 7.4.

Jedná se o typový model vydávání vymezených rozhodnutí dle správního řádu dle podkapitoly 7.4., u kterých je jejich poznámenání do spisu výslovně stanoveno správním řádem.

Variantně v podmínkách vydávání rozhodnutí o zajištění vybraných výrobků by se mohlo jednat o vydání rozhodnutí, jehož adresátem by byla neznámá osoba, kdy se bude jednat o opuštěné vybrané výrobky. Dalším

⁵⁸ Ust. § 17 odst. 9 písm. g) z. č. 676/2004 Sb., o povinném značení lihu a o změně zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

příkladem rozhodnutí, jehož adresátem je neznámá osoba, jsou případy podloudně přepravovaného zboží v tajných schránkách ve veřejných dopravních prostředcích, které se zajišťuje dle celního zákona, zde se jedná o postavení opuštěného zboží bez známého vlastníka.

V případě poznamenání takového rozhodnutí do spisu dle příslušných ustanovení správního řádu je celé řízení urychleno nemožností podat odvolání, což se kryje i u ostatních příkladů (absence odvolatele). Výhodou těchto rozhodnutí je jejich elektronická forma.

Tabulka č. 4 – Stanovení vah kriterií pro model rozhodnutí 7.4.

Kritérium - kód	Název kriteria	Rozptyl kriteria	Váha kriteria
A	forma rozhodnutí	elektronická	3
BA	možnost sloučení s protokolem, protokol v postavení samotného rozhodnutí nebo jiná zjednodušená forma rozhodnutí	ne	4
BB	zjednodušené náležitosti	ne	4
C	poznámenání do spisu (nedoručování)	ano	1
Součet			12

Zdroj: úvod kap. 8 a kap. 7.4.

Zpracoval: autor

8.1.5. Přiřazení vah posouzení operativnosti formy rozhodnutí, kterým předchází samostatný protokol, podnět účastníka řízení nebo nesplnění jeho povinnosti – modelu 7.5.

Jedná se o nejběžnější institut modelu procesního rozhodování. Jeho operativnost je značně závislá na způsobu doručování rozhodnutí. V tomto ohledu nelze taxativně hodnotit Kritérium formy, která připadá v úvahu, tedy elektronická a písemná. Proto je v rámci zjednodušení volena váha průměrná.

Jedná se však o nejméně operativní model popsany variantně i pro zajišťování vybraných výrobků dle zákona o spotřebních daních v podkapitole 7.5. V podmínkách celní správy je v tomto typovém modelu reagováno rozhodnutím vždy na podnět účastníka řízení, případně je vyžadován samostatný protokol před samotným rozhodnutím. Rozhodnutí je pak doručováno následně, nepřipadá v úvahu tedy jeho sloučení protokolem dle zásad daňového řádu ani aplikace ostatních zjednodušujících postupů.

Tabulka č. 5 – Stanovení vah kritérií pro model rozhodnutí 7.5.

Kritérium - kód	Název kriteria	Rozptyl kriteria	Váha kriteria
A	forma rozhodnutí	elektronická, písemná	3,5
BA	možnost sloučení s protokolem, protokol v postavení samotného rozhodnutí nebo jiná zjednodušená forma rozhodnutí	ne	4
BB	zjednodušené náležitosti	ne	4
C	poznámenání do spisu (nedoručování)	ne	4
Součet			15,5

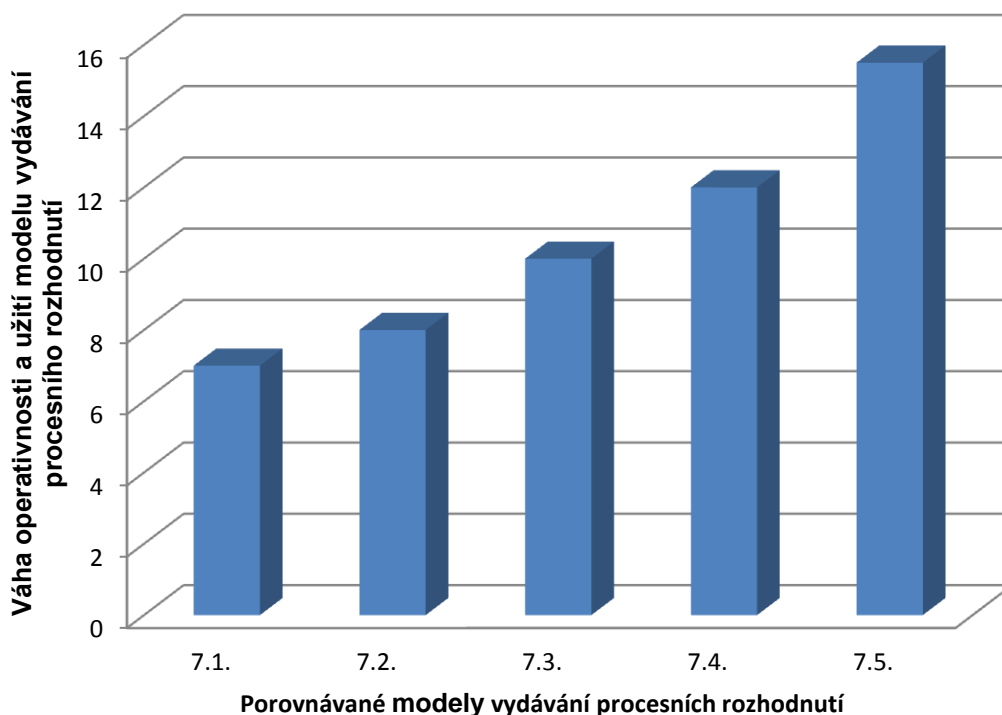
Zdroj: úvod kap. 8 a kap. 7.5.

Zpracoval: autor

8.2. Vyhodnocení operativnosti vydávání a užití procesních rozhodnutí

Grafické znázornění vyhodnocení operativnosti vydávání a užití procesních rozhodnutí znázorňuje Graf č. 8.

Graf č. 8 Porovnání operativnosti vydávání a užití jednotlivých modelů vydávání procesních rozhodnutí

Zdroj:
Hodnoty z pozice „Součet“ tabulek č. 1 až 5. předcházejících
pěti podkapitol 8.1.1. až 8.1.5.

Zpracoval: autor

Jak vyplývá z grafického znázornění operativnosti vydávání a užití procesních rozhodnutí uvedeného v Grafu č. 8 a z Tabulky č. 1, absolutním vítězem je model rozhodnutí v podobě přímého donucení, blíže popsany v podkapitole 7.1. Jedná se však o typy rozhodnutí, které se vymykají běžnému rámci procesních rozhodnutí a jsou obrovským zásahem do práv a svobod jejich adresátů.

Druhým v pořadí je model procesního rozhodování popsany v podkapitole 7.2. ve formě ústního rozhodnutí. Jak uvedené příklady dokládají, jedná se o dynamický výkon věcné působnosti správního orgánu, kde je jeho ústnost na místě. Vynutitelnost takového rozhodnutí však může být problematická, pokud tak nestanoví přímo zákon specifickým oprávněním správního orgánu, jako je tomu v uvedeném příkladě o udělování kaucí v souladu se zákonem o odpadech a o silniční dopravě.

Třetím v pořadí je model popsáný v podkapitole 7.3., kdy je vlastní rozhodnutí vtěleno do protokolu. Jeho nespornou výhodou je časová úspora generování samostatného rozhodnutí a ve vymezených případech i ulehčení od některých obecně stanovených formalit (úřední razítko) a jejich duplicitního uvádění.

Na čtvrtém místě se umístil model popsáný v podkapitole 7.4., který je doménou u vybraných institutů správního řádu, kdy se rozhodnutí poznamenávají pouze do spisu. Výhodou je jeho elektronická forma aplikovaná v podmínkách celní správy, jeho doručování ve vymezených případech pouze na základě žádosti účastníka a okamžité nabytí právní moci z důvodu zákonné nemožnosti se proti takovým rozhodnutím odvolat.

Na pátém místě je obecně známý model vydávání rozhodnutí, které je reakcí správního orgánu na podnět účastníka nebo zjištěnou skutečnost.

U všech popsáných modelů procesních rozhodnutí v kap. 7.3. až 7.5. je významným faktorem jejich operativnosti a užití způsob jejich doručování, zda v písemné, v elektronické formě anebo krajním způsobem doručování oznámením na úřední desce. Písemná forma doručování je oproti elektronické méně operativní. Vyvěšení na úřední desce je ještě méně operativní než doručování písemné formy. Kritéria doručování byla vyloučena z hodnocení operativnosti a užití z důvodu jejich variability a shodnosti měřitelných údajů.

9. ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A NÁVRHY NA OPTIMALIZACI STAVU

9.1. Zjištěné skutečnosti

Celní správa České republiky disponuje řadou institutů procesních rozhodnutí s oporou v počtu okolo 150 zákonů, předpisů Evropské unie a dalších podzákoných předpisů, které upravují postupy k naplnění věcné působnosti celní správy. Základním zákonným předpisem o působnosti celní správy je zákon o Celní správě České republiky, celní kodex a celní zákon. Z pohledu fiskálního efektu pak zákon o spotřebních daních a z pohledu zajišťování společenské bezpečnosti pak trestní řád. Významným atributem celní správy s nadnárodním přesahem je ochrana práv duševního vlastnictví. Základními procesními předpisy upravujícími v největší míře postupy celních orgánů a samotné procesní rozhodování je správní, daňový a trestní řád.

Některá procesní rozhodnutí upravují další speciální zákony, a to často odchylně od základních procesních předpisů, zejména při provádění kontrolní činnosti. Rozdíly se zaměřením na formální náležitosti rozhodnutí jsou proto zřejmé i nezúčastněnému čtenáři této práce.

Vzhledem k účinnosti daňového řádu od 1. 1. 2011 byla procesním rozhodnutím dle tohoto zákona věnována podstatná část diplomové práce. Je jen na škodu, že procesní rozhodnutí dle daňového řádu nejsou od sebe taxativně oddělena, jako je tomu u správního řádu institutem usnesení a rozhodnutí.

Zvláštností je porovnání procesních předpisů celních orgánů Slovenské republiky v oblasti správy cla, které je podřízeno celnímu kodexu a správnímu řádu s výjimkou celního řízení a vymáhání cla. V České republice je správní řád při správě cla nahrazen výlučně daňovým řádem.

Věcná působnost celní správy je obrovská. Lze s nadsázkou říci, že celníci jsou jedni z posledních polyhistoriků současnosti na území naší republiky. Organizační liniově štábní uspořádání jednotlivých útvarů celní správy pak v největší míře odstraňuje logicky odvoditelnou polemiku nad kvalitou provádění takového množství kompetencí. Metodické řízení je vedeno z nejvyššího orgánu celní správy, Generálního ředitelství cel Praha. Sjednocování postupů a koordinace vlastního výkonu služby mezi celními úřady pak ze středního článku řízení – celních ředitelství. V přípravné fázi je v současnosti snaha o zvýšení kvality činnosti celní správy uplatňováním procesního řízení, které je doposud podepřeno neúčinným novým zákonem o Celní správě České republiky⁵⁹. Tento nový zákon současnou třístupňovou strukturu mění na strukturu dvojstupňovou.

Celní správa má svou nezastupitelnou fiskální úlohou správce daní v objemu přibližně 23 % daňových příjmů státního rozpočtu, což představuje částku přes 140 mld. Kč pro rok 2010. Její významné postavení jí dává kompetence v postavení policejního orgánu v souvislosti s vybranými trestnými činy.

Na erudici pracovníků celní správy klade mimořádné nároky naplňování ochrany duševního vlastnictví svými 49 právními normami a mezinárodními úmluvami, která je pravidelně vyhodnocována úředními orgány Spojených států amerických s dopadem na zahraniční investice do české ekonomiky. Uvedení České republiky na tzv. Watch Listu mezi zeměmi třetího světa není dokladem prestiže naší státní správy. Vyřazení naší republiky z tohoto nelichotivého seznamu v r. 2010 bylo pro celní správu velkým úspěchem.

Z detailnějšího zkoumání jednotlivých typů rozhodnutí se záměrem stanovit základní znaky a modely procesního rozhodnutí při aplikaci věcné působnosti celní správy vychází skutečnost o postavení některých rozhodnutí na pomezí procesního a meritorního rozhodnutí. To vyplývá příkladně z bohatosti judikatury k některým procesním rozhodnutím, jako je příkladně institut zajišťovacího příkazu na dosud nesplatnou nebo nestanovenou daň.

⁵⁹ Zákon č. 17/2011 Sb., o Celní správě České republiky, účinný ke dni 1. 1. 2013

U správního řádu je rozhodnutím na pomezí procesního a meritorního rozhodnutí o záruce za splnění povinnosti, které se v podmínkách celní správy aplikuje ve formě ukládání kaucí dle zákona o odpadech a zákona o silniční dopravě. Rozhodnutí o stanovení podmínek a schválení dočasného skladu dle celního kodexu je také klasifikováno na pomezí rozhodnutí procesního a meritorního. Pro potřeby této práce jsou obě citovaná rozhodnutí stojící na pomezí rozhodnutí procesního a meritorního považována za rozhodnutí procesní.

Jako nejoperativnějším modelem a tedy i s nejjednodušším užitím z hlediska formálních náležitostí byl shledán model procesního rozhodnutí ve formě přímého donucení. Jeho užití je však obrovským zásahem do práv a svobod adresátů procesního rozhodování a z dob nedávno minulých i ze současnosti je jistým barometrem vzájemného vztahu obyvatelstva a státní moci.

Dalšími modely s kladně hodnocenou operativností a užitím jsou modely se zjednodušenou strukturou při jejich uvádění do protokolu, která je dále ovlivněna způsobem jejich doručování adresátům. Významným faktorem je také zákonem stanovená absence možnosti aplikovat proti některým procesním rozhodnutím odvolání. Některá taková rozhodnutí jsou vyjmuta i z jejich přezkoumání soudem, což bezesporu klade na orgány státní správy velkou kvalitativní náročnost správního uvážení při aplikaci daných institutů.

Velkým mezníkem je elektronizace vydávaných rozhodnutí, která je jednoznačným zrychlením samotného rozhodování, ale také technickým rizikem z pohledu uchování dat a zvýšením nároků na počítačovou gramotnost státních úředníků.

Zákonodárná moc je z pohledu zamezení zvláště a osobního prospěchu jednotlivých úředních osob postavena před volbu mezi samostatným rozhodováním správního orgánu na základě pouhých obecných zákonem stanovených zásad s využitím velkého podílu správního uvážení oprávněných úředních osob anebo nedůvěřovat vlastním orgánům státní správy

a nežádoucím počínání při rozhodování předcházet možností několika stupňovým přezkoumáním rozhodnutí v kombinaci s přesně stanoveným postupem dle zákona pro jejich vydání a nakládání. Dodržování zákonných postupů může bez náležitého pravidelného proškolení činit velké problémy a v konečném důsledku způsobit až nezákonnost rozhodnutí nedodržením stanoveného postupu k jeho vydání. Možnost několikastupňového přezkoumání i procesních rozhodnutí z podnětu jejich adresátů pak logicky celé řízení prodlužuje a zatěžuje celý státní aparát, nikoliv jen celní správu.

Jistým omezením ke zvýšení efektivity procesního rozhodování je ustálený systém právních odvětví, která se ukázala jako jedinečná z pohledu zkoumaných formálních náležitostí procesních rozhodnutí. Usnesení a příkazy dle trestního řádu v podmínkách celní správy jejich původci neposkytují žádnou možnost ulehčení od formálních náležitostí. Správní a zejména daňový řád se v tomto ohledu chovají daleko moderněji, což lze přičítat jejich relativně nové zákonné úpravě.

9.2. Návrhy na optimalizaci stavu

- a) Vytvořit finanční podmínky pro výkon celé státní správy namísto dalšího odkladu plné účinnosti zákona č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon), která je v současnosti stanovena k 2015-01-01. Do důsledku provést legislativní iniciativu typu věcného záměru zákona vlády České republiky o úřednících a zaměstnancích veřejné správy⁶⁰ a provést tak její dokonalou odluku od vládnoucí politické garnitury jako je tomu u příslušníků bezpečnostních sborů díky zákonu o služebním poměru⁶¹.
- b) Zintenzivnit a ujednotit průběžné vzdělávání v podmínkách celní správy a propojit jej ve vymezených případech s Finanční správou České

⁶⁰ Zdroj <http://www.epravo.cz/zpravodajstvi/vladni-kabinet-schvalil-vecny-zamer-zakona-o-urednicich-a-zamestnancich-verejne-spravy-76819.html> [2011-09-08]

⁶¹ Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů

republiky a Policií České republiky minimálně prostřednictvím stážování lektorského sboru. Další možností je podřídit většinu vzdělávání příslušníků orgánů celé státní správy samostatnému Institutu vzdělávání státní správy České republiky zřízeného na bázi samostatné účetní jednotky pro vzdělávání příslušníků všech orgánů státní správy, včetně těch s výkonem přenesené působnosti státu.

- c) Maximálně podřídit legislativní proces odborné veřejnosti nikoliv pozměňovacím návrhům zástupců politických uskupení nebo lobbistické manipulaci.
- d) Maximálně zjednodušit formální náležitosti a způsoby doručování procesních rozhodnutí současně s jejich taxativním a kogentním vymezením v zákonech o jejich kategorii rozhodnutí procesním, jako je tomu zčásti u správního řádu definicí usnesení a rozhodnutí. Současně tak stanovit jejich možnost nebo nemožnost samostatného přezkoumání soudem.

10. ZÁVĚR

Prioritní cíl diplomové práce využitím popisu zákonných postupů se zacílením na formální náležitosti procesních rozhodnutí, zejména pak daňového řádu, a porovnáním jednotlivých modelů operativnosti vydávání a užití procesních rozhodnutí je pro možnost zefektivnění procesního rozhodování naplněn. Je doloženo, že cestou snížení administrace využíváním stávajících zákonných postupů, ale i systémově tvorbou vhodných zákonů a vhodným organizačním uspořádáním, lze procesní rozhodování Celní správy České republiky a potažmo i ostatních organizačních složek státu zjednodušit, zrychlit a neustále vylepšovat. Důležitou podmínkou je však stabilizace lidského kapitálu v oblasti vzdělávání, ale i v oblasti mzdové, která zajistí setrvání erudovaných pracovníků ve službách státní správy.

Volbou srovnatelných kritérií formálních náležitostí procesních rozhodnutí se podařilo stanovit základní modely vydávání těchto rozhodnutí. Tři z pěti stanovených modelů jsou však z části zkresleny o faktor doručování, který byl z důvodu jeho variability a shodnosti měřitelných údajů vyloučen. Stanovením a popisem modelů v kapitolách 7.1. až 7.5. byl naplněn specifický cíl diplomové práce.

Demonstrativní výčet institutů věcné působnosti Celní správy České republiky dostatečně seznamuje veřejnost, která bude čtenářem této diplomové práce, s činností orgánů celní správy zejména v oblasti citlivě vnímaných vlastnických práv. Čtenáři by nemělo ujít zařazení celní správy jako organizační složky státu v podřízenosti Ministerstva financí České republiky a že výkon celnictví je, byť v jiné podobě než jen správou cla, prováděn i po vstupu České republiky do Evropské unie.

Utřídění jednotlivých procesních rozhodnutí z pohledu věcné působnosti celní správy v členění zejména na hlavní tři procesní normy v podobě daňového, správního a trestního řádu slučuje i množství dalších právních

norem do jednoho materiálu, poskytuje všem čtenářům hodnotný materiál k dalšímu využití. Pohled z 18leté praxe výkonu povolání celníka - zpracovatele diplomové práce z pozice zjevného badatele dodává materiálu svou váhu.

Inspirovat orgány se zákonnou iniciativou ke zjednodušení a zpřehlednění aplikace právních předpisů pro všechny složky výkonné moci naší České republiky alespoň v oblasti procesního rozhodování je spíše jen přáním do budoucna. Současná politická kultura, globální hospodářsko-ekonomické výkyvy, konzumní způsob života živený rychlým tempem rozevírání nůžek mezi ekonomicky rozdílnými skupinami obyvatelstva, jsou vnějším faktorem, který vznosný cíl inspirace orgánů zákonné moci státu zasazuje mimo současnou realitu. Započatý legislativní proces o zákonné úpravě jednotného kontrolního řádu pro složky veřejné správy, jak dokládá zákonná iniciativa současné Vlády České republiky uvedená v kapitole 6.8.5., je snad blýskáním na nové časy alespoň pro jeden segment právních předpisů České republiky.

Každopádně tato práce je snahou změnit košaté a složité legislativní prostředí, kterému se naše Česká republika po Sametové revoluci nejméně po dobu poslední generace hojně oddává.

11. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Legislativa

- 1) Nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění
- 2) Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů
- 3) Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů
- 4) Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů
- 5) Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů
- 6) Zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů
- 7) Zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů
- 8) Zákon č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- 9) Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- 10) Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- 11) Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů
- 12) Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů
- 13) Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů
- 14) Zákon č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- 15) Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů
- 16) Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

- 17) Zákon č. 634/2004, o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů
- 18) Zákon č. 676/2004 Sb., o povinném značení lihu a o změně zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů
- 19) Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- 20) Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů
- 21) Vyhláška č. 478/2000 Sb., kterou se provádí zákon o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů
- 22) Vyhláška č. 381/2001 Sb., o stanovení Katalogu odpadů, Seznamu nebezpečných odpadů a seznamu odpadů a států pro účely vývozu, dovozu a tranzitu odpadů a postupu při udělování souhlasu k vývozu, dovozu a tranzitu odpadů (Katalog odpadů), ve znění pozdějších předpisů
- 23) Důvodová zpráva a vládní návrh novely zákona o Celní správě České republiky. Dostupné na <<http://eklep.vlada.cz/eklep/page.jsf?pid=KORN7XYMDBDE>> [2011-09-19]

Slovenská legislativa

- 24) Zákon č. 199/2004 Zb., Colný zákon a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov. Dostupný on-line na <http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_zobraz_clanok1.asp?kotva=k1&skupina=1> [2011-09-13]
- 25) Zákon č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja, v znení neskorších predpisov. Dostupný on-line na <http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_vyber_hl1.asp?clear=N> [2011-02-28]
- 26) Zákon č. 104/2004 Z. z. o spotrebnej dani z vína, v znení neskorších predpisov. Dostupný on-line na <http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_vyber_hl1.asp?clear=N> [2011-02-28]
- 27) Zákon č. 105/2004 Z. z. o spotrebnej dani z liehu a o zmene a doplnení zákona č. 467/2002 Z. z. o výrobe a uvádzaní liehu na trh v znení zákona č. 211/2003 Z. z., v znení neskorších predpisov. Dostupný on-line na <http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_vyber_hl1.asp?clear=N> [2011-02-28]

- 28) Zákon č. 106/2004 Z. z. o spotrebnej dani z tabakových výrobkov, v znení neskorších predpisov. Dostupný on-line na <http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_vyber_hl1.asp?clear=N> [2011-02-28]
- 29) Zákon č. 107/2004 Z. z. o spotrebnej dani z piva, v znení neskorších predpisov. Dostupný on-line na <http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_vyber_hl1.asp?clear=N> [2011-02-28]
- 30) Zákon č. 609/2007 Z. z. o spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu a o zmene a doplnení zákona č. 98/2004 Z. z., o spotrebnej dani z minerálneho oleja, v znení neskorších predpisov, v znení neskorších predpisov. Dostupný on-line na <http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_vyber_hl1.asp?clear=N> [2011-02-28]
- 31) Zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov. Dostupný on-line na <http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_vyber_hl1.asp?clear=N> [2011-02-28]

Publikace

- 32) MAJEROVÁ, Věra, MAJER, Emerich. *Kvalitativní výzkum v sociologii venkova a zemědělství část I.*, Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2006. s. 158. ISBN 80-213-0507-X.
- 33) ZOUBEK, Vladimír, PINZ, Jan, MIKULE, Vladimír. *Základy práva.* Univerzita Pardubice, Katedra Veřejné správy, Fakulta ekonomicko – správní, 1998. s. 317. ISBN 80-7194-133-6.
- 34) PIKOLA, Pavel, JANSÁ Viktor. *Správní právo prakticky*, Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2008. s. 119. ISBN 978-80-213-1819-9.
- 35) LICHNOVSKÝ, Ondřej, ONDRÝSEK, Roman, NOVÁKOVÁ, Petra, KOSTOLANSKÁ, Eva, ROZEHNAL, Tomáš. *Daňový řád. Komentář.* 1 vydání, Nakladatelství C. H. Beck v Praze 2010. 512 s. ISBN 978-80-7400-331-8.
- 36) KOBÍK, Jaroslav, KOHOUTKOVÁ, Alena. *Daňový řád s komentářem.* 1. Dotisk, Nakladatelství ANAG v Olomouci 2010. 959 s. ISBN 978-80-7263-616-7.

- 37) ZATLOUKAL, Tomáš. *Daňová kontrola v širších souvislostech*. 2. přepracované vydání, Nakladatelství C. H. Beck v Praze 2008. 333 s. ISBN 978-80-740-366-0.
- 38) ONDRUŠ, Radek. *Správní řád nový zákon s důvodovou zprávou a poznámkami*. Právnické a ekonomické nakladatelství a knihkupectví Bohumily Hořínkové a Jana Tuláčka v Praze 2005. 515 s. ISBN 80-7201-523-0.

Judikáty

- 39) 2 Afs 154/2004-98 ze dne 31. 1. 2005. Dostupný v informačním systému Celní správy České republiky TaxTest na <<http://taxtest.cs.mfcr.cz/taxintra/bin/itaxtest.dll/main>> [2011-02-28]
- 40) 8 Afs 37/2005-126 ze dne 28. 2. 2007. Dostupný v informačním systému Celní správy České republiky TaxTest na <<http://taxtest.cs.mfcr.cz/taxintra/bin/itaxtest.dll/main>> [2011-02-28]
- 41) 7 Afs 152/2006-44 ze dne 8. 3. 2007. Dostupný v informačním systému Celní správy České republiky TaxTest na <<http://taxtest.cs.mfcr.cz/taxintra/bin/itaxtest.dll/main>> [2011-02-28]
- 42) 8 Afs 45/2006-53 ze dne 31. 7. 2007. Dostupný v informačním systému Celní správy České republiky TaxTest na <<http://taxtest.cs.mfcr.cz/taxintra/bin/itaxtest.dll/main>> [2011-02-28]
- 43) 9 Afs 13/2008-90 ze dne 24. 11. 2009. Dostupný v informačním systému Celní správy České republiky TaxTest na <<http://taxtest.cs.mfcr.cz/taxintra/bin/itaxtest.dll/main>> [2011-02-28]
- 44) 28 Ca 218/2001-55 ze dne 15. 9. 2003. Dostupný v informačním systému Celní správy České republiky TaxTest na <<http://taxtest.cs.mfcr.cz/taxintra/bin/itaxtest.dll/main>> [2011-02-28]

Časopisy

- 45) ŠILHART Marek. Celní správa a ochrana duševního vlastnictví 1. díl. *CLO–DOUANE Měsíčník Celní správy České republiky*, 42. ročník, prosinec 2008, s. 18.

- 46) KUBELKOVÁ, Jindřiška, RAČANSKÁ Lucie. Vyřazení České republiky z WATCH LISTU. *CLO–DOUANE Měsíčník Celní správy České republiky*, 44. ročník, červenec – srpen 2010, s. 26.

Nepublikovaná diplomová a bakalářská práce

- 47) GRUNDMANN, Jan. *Správní řízení celních úřadů v právní úpravě a praxi ČR*. Praha 2010. Diplomová práce (Ing.). Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, Katedra práva, 2010-04-07. 55 s., příl. Vedoucí diplomové práce Mgr. Ivana Hájková.
- 48) ROZÍNEK, Jindřich. *Formy rozhodnutí v daňovém řízení prováděné orgány celní správy České republiky*. Pardubice 2003. Bakalářská práce (Bc.). Univerzita Pardubice, Fakulta ekonomicko – správní, Ústav veřejné správy a práva, 2003-02-28. 48 s., příl. Vedoucí diplomové práce JUDr. Radovan Kužel.

Internetové odkazy

- 49) Zveřejněné interní předpisy Celní správy České republiky - <<http://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/organizacni-struktura/Stranky/organizacni-struktura-celni-spravy-ceske-republiky.aspx>> [2011-02-22]
- 50) <<http://www.cs.mfcr.cz>> a <www.celnisprava.cz> [2011-02-22]
- 51) <<http://www.celnisprava.cz/cz/statistiky/Stranky/vysledky-celniho-a-danoveho-rizeni.aspx>> [2011-02-23]
- 52) <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/zakon_o_sr.html> [2011-02-23]
- 53) <<http://portal.cs.mfcr.cz/crhradeckralove/odd40/Lists/Dokumenty/Attachments/1/2008-01-11-miletin.pdf>> [2011-09-15], Interní materiál Celní správy České republiky – Intranet Celní správy České republiky
- 54) <<http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=82228>> [2012-03-13]

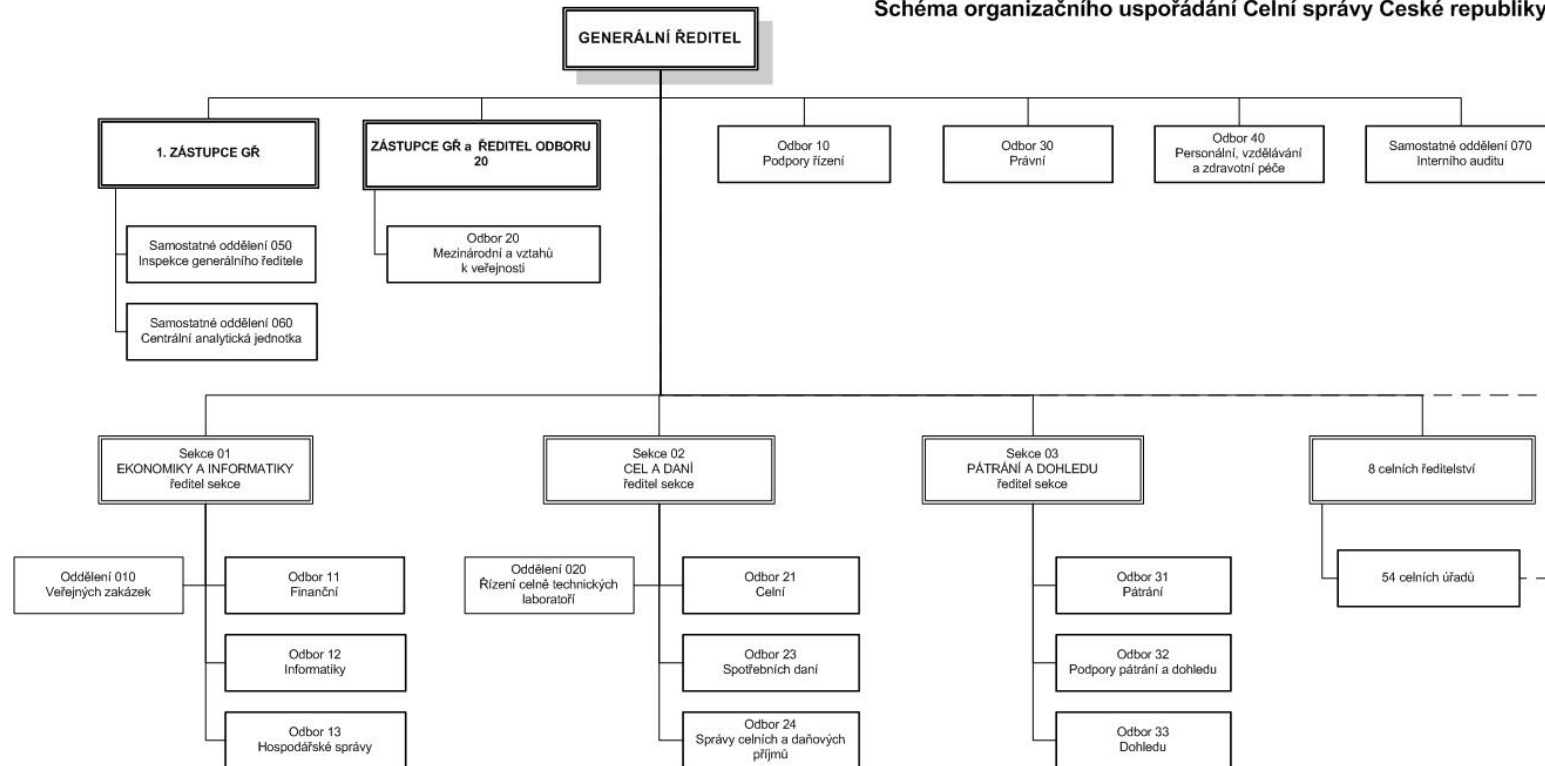
12. PŘÍLOHY

- Příloha č. 1** Obecná organizační struktura celní správy
- Příloha č. 2** Struktura generálního ředitelství
- Příloha č. 3** Struktura celního ředitelství
- Příloha č. 4** Struktura celního úřadu
- Příloha č. 5** Věcná působnost orgánů celní správy se vztahem k procesnímu rozhodování
- Příloha č. 6** Legislativa upravující ochranu duševního vlastnictví
- Příloha č. 7** Výsledky celního a daňového řízení vedených celní správou v roce 2010
- Příloha č. 8** Fiskální podíl celní správy na ostatních daňových příjmech státního rozpočtu v období r. 2005 až r. 2010
- Příloha č. 9** Výčet procesních rozhodnutí dle daňového řádu
- Příloha č. 10** Výčet procesních rozhodnutí dle správního řádu
- Příloha č. 11** Přehled trestných činů v kompetenci celních orgánů dle zákona č. 40/2009, trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- Příloha č. 12** Výčet procesních rozhodnutí dle trestního řádu se vztahem k věcné působnosti celní správy
- Příloha č. 13** Stvrzenka o převzetí kauce dle zákona o odpadech
- Příloha č. 14** Stvrzenka o převzetí kauce dle zákona o silniční dopravě

Příloha č. 1 Obecná organizační struktura celní správy

Příloha č. 1 k Rozkazu GR č. 47/2007

Příloha č. 1 k Organizačnímu řádu CS ČR
Schéma organizačního uspořádání Celní správy České republiky k 1.8.2007

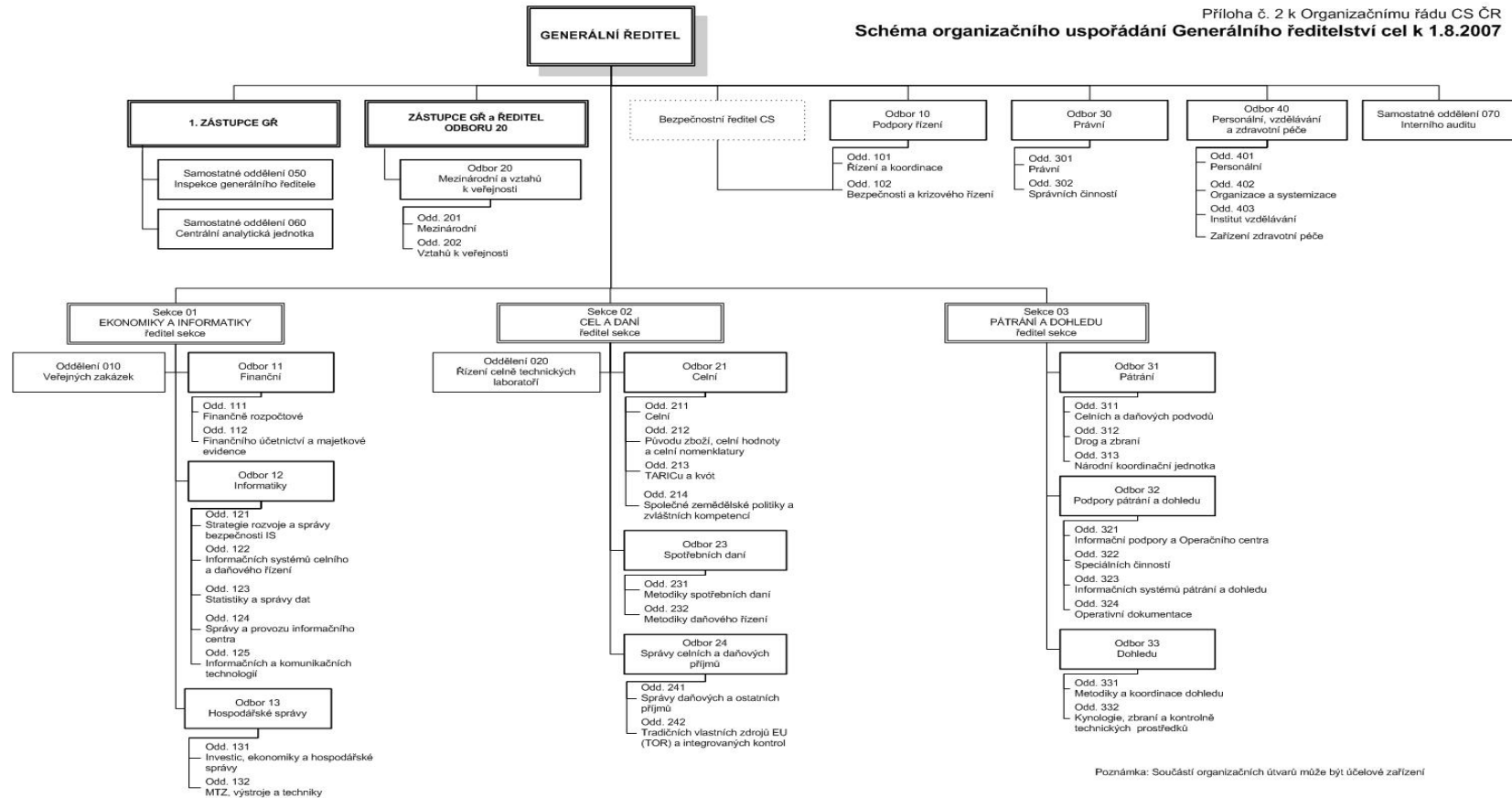

Zdroj: <http://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/organizacni-struktura/PublishingImages/Pril_1_zakl.jpg> [2011-02-22]

Příloha č. 2 Struktura generálního ředitelství

Příloha č. 2 k Rozkazu GR č. 47/2007

Schéma organizačního uspořádání Generálního ředitelství cel k 1.8.2007

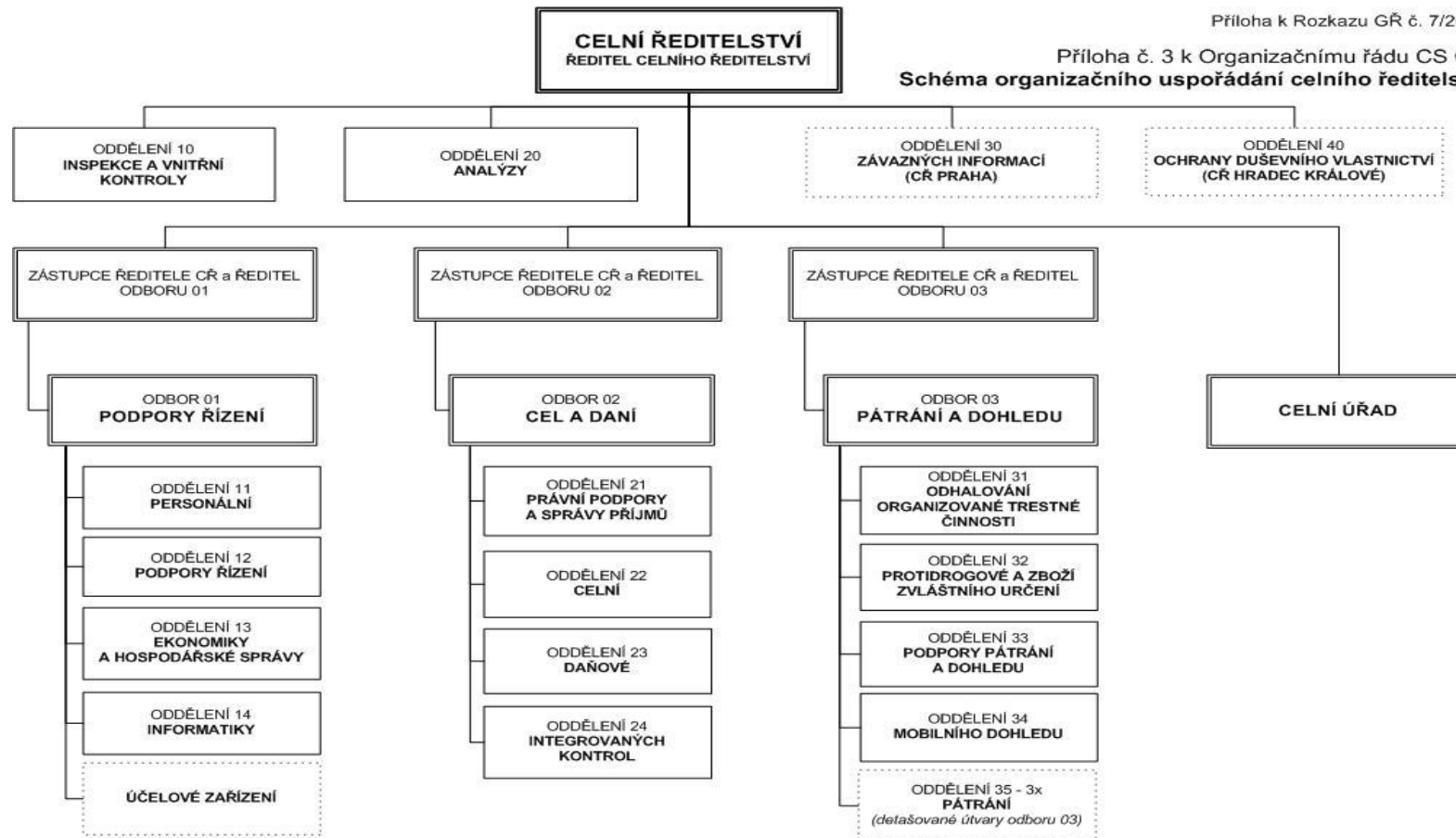

Zdroj: <http://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/organizacni-struktura/PublishingImages/Pril_2_Ro47.jpg> [2011-02-22]

Příloha č. 3 Struktura celního ředitelství

Příloha k Rozkazu GŘ č. 7/2007

Příloha č. 3 k Organizačnímu řádu CS ČR
Schéma organizačního uspořádání celního ředitelství

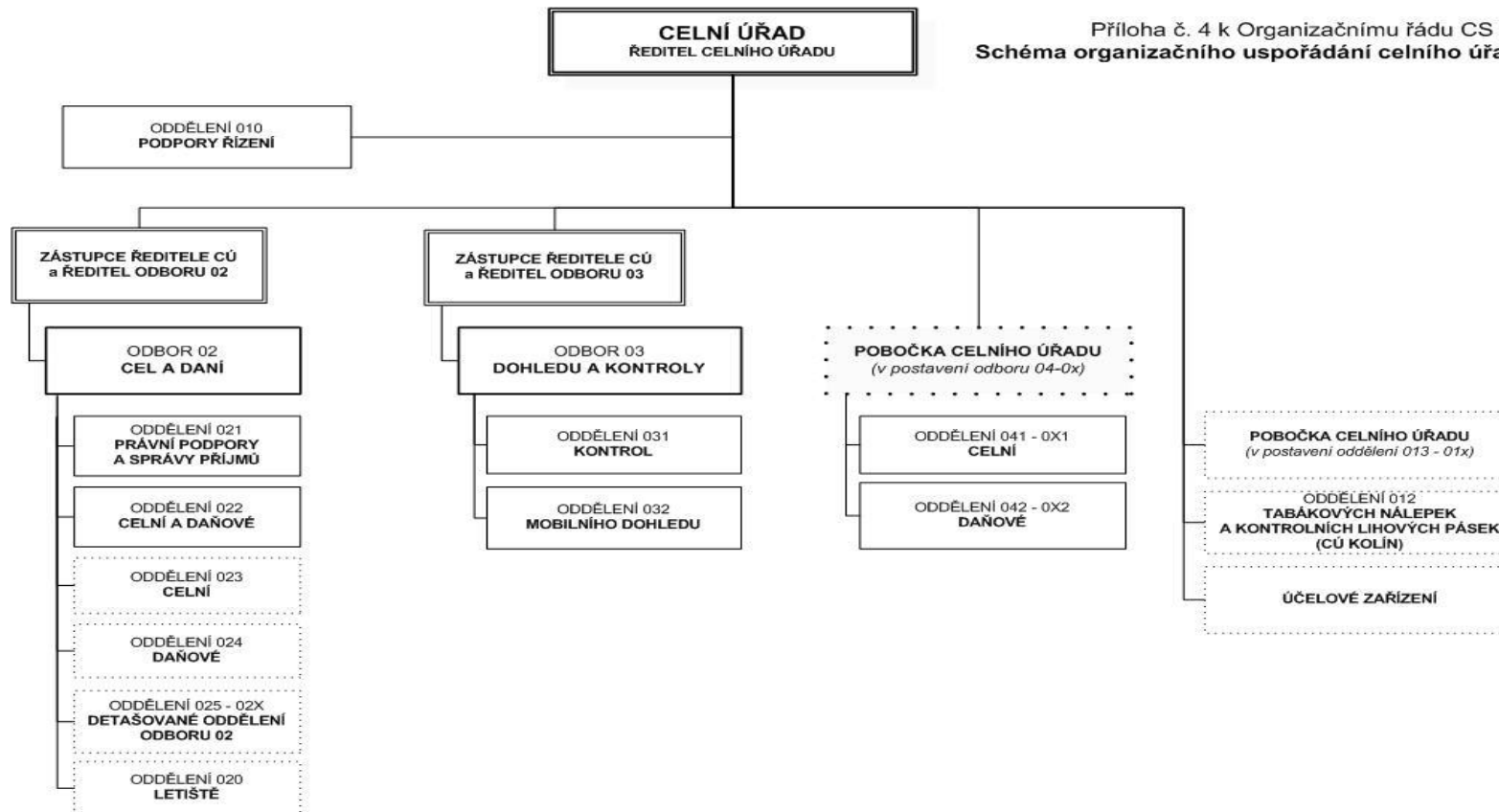

Zdroj: <http://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/organizacni-struktura/PublishingImages/Pril_3Ocr.jpg> [2011-02-22]

Příloha č. 4 - Struktura celního úřadu

Příloha k Rozkazu GR č. 7/2007

Příloha č. 4 k Organizačnímu řádu CS ČR
Schéma organizačního uspořádání celního úřadu

Zdroj: <http://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/organizacni-struktura/PublishingImages/Pri1_4Ocu.jpg> [2011-02-22]

Příloha č. 5 Věcná působnost orgánů celní správy se vztahem k procesnímu rozhodování

„Generální ředitelství cel

e) rozhoduje o zřízení svobodného pásma nebo svobodného skladu,

Generální ředitelství cel dále

a) rozhoduje o udělení povolení být ručitelem a vydávat celní doklady a doklady o ručení podle mezinárodní smlouvy,⁶²

b) rozhoduje o individuálním zajištění celního dluhu ručením s použitím záručního dokladu,

c) spravuje daně v rozsahu a způsobem stanoveným právním předpisem upravujícím správu daní,⁶³

d) spravuje cla v rozsahu a způsobem stanoveným právním předpisem upravujícím správu daní,⁶⁴ pokud zvláštní právní předpis⁶⁵ nestanoví jinak, a převádí cla podle právních předpisů Evropských společenství,

e) přezkoumává podle zvláštních právních předpisů⁶⁶ rozhodnutí vydaná celními ředitelstvími,

g) plní další úkoly, stanoví-li tak zvláštní právní předpisy.

V případech celostátního nebo mezinárodního významu Generální ředitelství cel

e) pátrá po zboží uniklém nebo odňatém dohledu celních orgánů a zjišťuje osoby, které zboží tomuto dohledu⁶⁷ odňaly nebo se tohoto odnětí zúčastnily, anebo toto zboží získaly,

⁶² Například vyhláška č. 144/1982 Sb., o Celní úmluvě o mezinárodní přepravě zboží na podkladě karnetu TIR (Úmluva TIR), vyhláška č. 89/1963 Sb., o Celní úmluvě o karnetech E. C. S. pro obchodní vzorky a o Celní úmluvě o karnetu A. T. A. pro dovozní celní záznam zboží

⁶³ Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁴ Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁵ Zákon č. 13/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů

⁶⁶ Například hlava osmá až desátá zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, hlava sedmá zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁷ Čl. 4/13 a 4/14 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění

f) jde-li o případy nezákonného dovozu nebo vývozu zboží, provádí úkony, které podle tohoto zákona nebo zvláštních právních předpisů náleží celním ředitelstvím nebo celním úřadům,

h) shromažďuje, zpracovává a poskytuje osobám oprávněným podle zvláštního právního předpisu⁶⁸ informace nezbytné pro předcházení, odhalování a stíhání porušení celních předpisů a přijímá další s tím spojená nezbytná opatření.“ (in 14, ust. § 3 odst. 4 až 6)

„Celní ředitelství dále

a) vydává na základě žádosti závazné informace o původu zboží⁶⁹ a tyto závazné informace zrušuje, pokud byly vydány na základě nepřesných, neúplných nebo nepravdivých údajů,

b) vydává stanoviska k osobám, které hodlají provozovat mezinárodní přepravu zboží na podkladu karnetu TIR a rozhoduje o vyloučení osob z tohoto systému, stanoví-li tak mezinárodní smlouva,

c) rozhoduje o povolení být ručitelem pro zajištění celního a daňového dluhu soubornou jistotou, o udělení povolení nezajišťovat celní a daňový dluh v režimu tranzitu a o odnětí a prodloužení platnosti těchto povolení,

d) provádí následnou kontrolu po propuštění zboží⁷⁰ a analýzy rizik pro potřebu svou a celních úřadů ve svém územním obvodu,

e) rozhoduje na základě žádosti o povolení osvědčovat na faktuře nebo jiném obchodním dokladu původ zboží,

f) spravuje cla v rozsahu a způsobem stanoveným právním předpisem upravujícím správu daní,⁷¹ pokud zvláštní právní předpis⁷² nestanoví jinak,

g) spravuje daně v rozsahu a způsobem stanoveným právním předpisem

⁶⁸ Například zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů

⁶⁹ Čl. 12 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění

⁷⁰ Čl. 13 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění

⁷¹ Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

⁷² Zákon č. 13/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů

upravujícím správu daní,⁷³

h) kontroluje osvědčení o úlovku a rozhoduje o jeho ověření při dovozu nebo zpětném vývozu produktů mořského rybolovu⁷⁴,

i) přezkoumává podle zvláštních právních předpisů⁷⁵ rozhodnutí vydaná celními úřady ve svém územním obvodu.

Celní ředitelství dále

a) pátrá po zboží uniklém nebo odňatém dohledu celních orgánů a zjišťuje osoby, které zboží tomuto dohledu odňaly nebo se tohoto odnětí zúčastnily, anebo toto zboží získaly,

g) plní další úkoly, stanoví-li tak zvláštní právní předpisy.

Celní ředitelství Praha vydává na základě žádosti závazné informace o sazebním zařazení zboží a tyto závazné informace zrušuje, pokud byly vydány na základě nepravdivých, nepřesných nebo neúplných údajů.

Celní ředitelství České Budějovice

a) vydává, pozastavuje a zrušuje

1. osvědčení oprávněného hospodářského subjektu,⁷⁶

2. osvědčení schváleného hospodářského subjektu,⁷⁷

b) kontroluje, zda podmínky, které musí oprávněný hospodářský subjekt nebo schválený hospodářský subjekt splňovat, trvají i po vydání osvědčení.“
(14, ust. § 4 odst. 5 až 8)

„Celní úřad

a) provádí dohled a kontrolu,⁷⁸

⁷³ Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁴ Čl. 16 až 18 a 21 nařízení Rady (ES) č. 1005/2008 ze dne 29. září 2008, kterým se zavádí systém Společenství pro předcházení, potírání a odstranění nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu, v platném znění

⁷⁵ Například hlava osmá až desátá zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, hlava sedmá zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁶ Čl. 5a nařízení Rady (EHS) č. 2913/92

⁷⁷ Čl. 16 nařízení Rady (ES) č. 1005/2008

⁷⁸ Čl. 4/13 a 4/14 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění

- b) rozhoduje o přidělení celně schváleného určení,⁷⁹
- c) rozhoduje o podmínkách dočasného uskladnění zboží a schvaluje dočasný sklad,⁸⁰
- d) rozhoduje o zničení nebo znehodnocení zboží, které by mohlo ohrozit život nebo zdraví osob, anebo znehodnotit nebo zničit jiné zboží, a o povinnosti uhradit náklady za zničení nebo znehodnocení tohoto zboží,
- e) vyměřuje a vybírá skladné,⁸¹
- f) spravuje cla v rozsahu a způsobem stanoveným právním předpisem upravujícím správu daní,⁸² pokud zvláštní právní předpis⁸³ nestanoví jinak,
- g) spravuje daně v rozsahu a způsobem stanoveným právním předpisem upravujícím správu daní,⁸⁴
- h) rozhoduje o opravách celního prohlášení, zrušení platnosti celního prohlášení a o změnách nebo zrušení rozhodnutí, která vydal, stanoví-li tak zvláštní právní předpis,
- i) rozhoduje o povolení použít režim s ekonomickými účinky,⁸⁵ o provedení změn v tomto vydaném povolení, o prodloužení jeho platnosti anebo o jeho odnětí, jakož i o převodu práv a povinností osob ve vztahu k udělenému povolení,
- j) rozhoduje o udělení povolení provozovat celní sklad,⁸⁶ o odnětí tohoto povolení a o změnách v osobě skladovatele⁸⁷ nebo ukladatele,

⁷⁹ Čl. 4/15 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění

⁸⁰ Čl. 50 až 53 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění

⁸¹ § 95 zákona č. 13/1993 Sb., ve znění zákona č. 113/1997 Sb. a zákona č. 1/2002 Sb

⁸² Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

⁸³ Zákon č. 13/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů

⁸⁴ Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

⁸⁵ Čl. 84 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění

⁸⁶ Čl. 100 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění

⁸⁷ Čl. 99 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění

- k) rozhoduje o určení celní hodnoty,⁸⁸*
- l) rozhoduje o zajištění zástavy v rámci celního zástavního práva⁸⁹ a o zrušení tohoto zajištění,*
- m) vydává osvědčení o původu zboží a ověřuje původ zboží i po vydání osvědčení,*
- n) rozhoduje o zajištění celního a daňového dluhu jednotlivou jistotou s použitím záruční listiny,*
- o) kontroluje doklady potřebné k vývozu, dovozu nebo tranzitu zboží vydávané podle zvláštních právních předpisů, zejména úřední povolení k dovozu nebo vývozu výrobků (licenci)⁹⁰ a k dovozu nebo vývozu vojenského materiálu⁹¹ včetně plnění podmínek v nich stanovených, na základě celních předpisů příslušné doklady i potvrzuje a kontroluje též, zda jsou dodržovány i další povinnosti uložené právními předpisy v oblasti celnictví. K zajištění těchto úkolů provádí veškeré nezbytné úkony a v případě zjištění nedostatků činí příslušná opatření,*
- p) provádí řízení o porušení celních předpisů, stanoví-li tak zvláštní právní předpis,⁹²*
- q) rozhoduje o zajištění zboží důležitého pro řízení o porušení celních předpisů,*
- r) vymáhá pokuty, které uložil, a předepsané náklady řízení, které nebyly zaplacený ve lhůtě splatnosti,*
- s) vydává osvědčení o způsobilosti dopravních prostředků, s výjimkou drážních vozidel pro dopravu zboží pod celní závěrou, a ověřuje tuto způsobilost i po vydání osvědčení.*

⁸⁸ Čl. 28 a násl. nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění

⁸⁹ § 305 zákona č. 13/1993 Sb., ve znění zákona č. 1/2002 Sb

⁹⁰ Například zákon č. 62/2000 Sb., zákon č. 21/1997 Sb., ve znění zákona č. 204/2002 Sb.

⁹¹ Například zákon č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, ve znění zákona č. 310/2002 Sb

⁹² Například zákon č. 13/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Celní úřad dále

a) rozhoduje o povolení používat zjednodušený postup⁹³ včetně zjednodušeného postupu v režimu tranzitu, o odnětí tohoto povolení a o prodloužení jeho platnosti,

b) povoluje jednotný zápis⁹⁴ cla a daní,

c) provádí následné kontroly po propuštění zboží⁹⁵ a na základě výsledků těchto kontrol přijímá příslušná opatření,

d) zajišťuje prodej uskladněného, zajištěného, propadlého a zabraného zboží, stanoví-li tak zvláštní právní předpis,⁹⁶

e) pátrá po zboží uniklém nebo odňatém dohledu celních orgánů,

f) zajišťuje prodej zboží, na kterém vázne celní zástavní právo,⁹⁷

j) kontroluje největší povolenou hmotnost silničního vozidla, největší povolenou hmotnost na nápravu a skupinu náprav vozidla, další hmotnostní poměry vozidla a největší povolené rozměry vozidel a jízdních souprav a užití zpoplatněné komunikace,

l) zabezpečuje způsobem a v rozsahu stanoveném tímto zákonem a zvláštními právními předpisy kontrolní a asistenční činnost,

m) zajišťuje placení peněžitých plnění podle § 2 písm. d), nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak,

n) spolupracuje s celními orgány jiných států v oblasti celnictví na základě mezinárodních smluv,

o) plní další úkoly, stanoví-li tak zvláštní právní předpisy.⁹⁸

⁹³ Například čl. 76 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění

⁹⁴ Čl. 226 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění

⁹⁵ Čl. 13 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění

⁹⁶ § 313 až 316 zákona č. 13/1993 Sb., ve znění zákona č. 1/2002 Sb

⁹⁷ § 305 zákona č. 13/1993 Sb., ve znění zákona č. 1/2002 Sb

⁹⁸ Například zákon č. 167/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů

K provádění úkonů podle zvláštního právního předpisu⁹⁹ při výrobě, úpravě, skladování a evidenci lihu je místně příslušný celní úřad, v jehož obvodu působnosti je líh vyráběn, upravován, skladován a evidován.“ (in 14, ust. § 5 odst. 3, 4 a 5)

⁹⁹ Zákon č. 61/1997 Sb., o lihu a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona České národní rady č. 587/1992 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o lihu), ve znění pozdějších předpisů

Příloha č. 6 Legislativa a mezinárodní úmluvy upravující ochranu duševního
vlastnictví

„Přehled právních předpisů ČR

- 1) zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon
- 2) zákon č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých dalších zákonů
- 3) zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele
- 4) zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon
- 5) zákon č. 14/1993 Sb., o opatřeních na ochranu průmyslového vlastnictví, v platném znění
- 6) zákon č. 221/2006 Sb., o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví
- 7) zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách
- 8) zákon č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení
- 9) zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích
- 10) zákon č. 206/2000 Sb., o ochraně biotechnologických vynálezů
- 11) zákon č. 478/1992 Sb., o užitných vzorech
- 12) zákon č. 207/2000 Sb., o ochraně průmyslových vzorů
- 13) zákon č. 529/1991 Sb., o ochraně topografií polovodičových výrobků
- 14) zákon č. 408/2000 Sb., o ochraně práv k odrůdám rostlin
- 15) zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském

Přehled právních předpisů EU

- 16) nařízení Rady (EHS) č. 2913/1992, kterým se vydává celní kodex Společenství
- 17) nařízení Komise (EHS) č. 2454/93, kterým se provádí nařízení Rady (EHS) č. 2913/1992
- 18) nařízení Rady (ES) č. 1383/2003 o přijímání opatření celních orgánů proti zboží podezřelému z porušení určitých práv duševního vlastnictví a o opatřeních, která mají být přijata proti zboží, o kterém bylo zjištěno, že tato práva porušilo

- 19) *nařízení Komise (ES) č. 1891/2004, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1383/2003 o zásahu celních orgánů proti zboží podezřelému z porušení některých práv k duševnímu vlastnictví a opatřeních, která mají být přijata vůči zboží, o kterém bylo zjištěno, že tato práva porušilo*
- 20) *nařízení Rady (EHS) č. 40/1994 o ochranné známce Společenství*
- 21) *nařízení Komise (EHS) č. 2868/1995, kterým se provádí nařízení Rady (ES) č. 40/1994*
- 22) *nařízení Rady (EHS) č. 1768/1992 o zavedení dodatkových ochranných osvědčení pro léčivé přípravky*
- 23) *nařízení EP a Rady (ES) č. 1610/1996 o zavedení dodatkových ochranných osvědčení pro přípravky na ochranu rostlin*
- 24) *nařízení Rady (ES) č. 6/2002 o průmyslových vzorech Společenství*
- 25) *nařízení Rady (EHS) č. 2081/92 o ochraně zeměpisných označení a označení původu*
- 26) *nařízení Rady (ES) č. 1493/1999 o společné organizaci trhu s vínem*
- 27) *nařízení Rady (ES) č. 2100/94 o odrůdových právech Společenství*
- 28) *nařízení Komise (ES) č. 1576/98, kterým se doplňuje příloha nařízení (ES) č. 2400/96 o zápisu určitých názvů do „Rejstříku chráněných označení původu a chráněných zeměpisných označení“ podle nařízení Rady (EHS) č. 2081/92 o ochraně zeměpisných označení a označení původu zemědělských produktů a potravin*

Mezinárodní dohody

- 29) *Úmluva o zřízení Světové organizace duševního vlastnictví podepsaná ve Stockholmu dne 14. 7. 1967, změněná*
- 30) *dne 2. 10. 1979 (vyhl. č. 69/1975 Sb. ve znění vyhl. č. 80/1985 Sb.)*
- 31) *Pařížská úmluva na ochranu průmyslového vlastnictví (Pařížská unijní úmluva) ze dne 20. 3. 1883, revidovaná v Bruselu dne 14. 12. 1900, ve Washingtonu dne 2. 6. 1911, ve Haagu dne 6. 11. 1925, v Londýně dne 2. 6. 1934, v Lisabonu dne 31. 10. 1958 a ve Stockholmu dne 14. 7. 1967 a změněná dne 2. 10. 1979 (vyhl. č. 64/1967 Sb., ve znění vyhl. č. 81/1985 Sb.)*

- 32) *Madridská dohoda o potlačování falešných nebo klamavých údajů o původu zboží ze dne 14. 4. 1891, revidovaná ve Washingtonu dne 2. 6. 1911, v Haagu dne 6. 11. 1925, v Londýně 2. 6. 1934 a v Lisabonu dne 31. 10. 1958 (vyhl. č. 64/1963 Sb.)*
- 33) *Madridská dohoda o mezinárodním zápisu továrních nebo obchodních známek ze dne 14. 4. 1891, revidovaná v Bruselu dne 14. 12. 1900, ve Washingtonu dne 2. 6. 1911, v Haagu dne 6. 11. 1925, v Londýně dne 2. 6. 1934, v Nice dne 15. 6. 1957 a ve Stockholmu dne 14. 7. 1967 a změněná v roce 1979 (vyhl. č. 65/1975 Sb., ve znění vyhl. č. 78/1985 Sb.)*
- 34) *Protokol k Madridské dohodě o mezinárodním zápisu ochranných známek sjednaný v Madridu dne 27. 6. 1989 (sděl. č. 248/1996 Sb.)*
- 35) *Smlouva o známkovém právu (TLT) sjednaná v Ženevě dne 27. 10. 1994 (sděl. č. 199/1996 Sb.)*
- 36) *Smlouva o patentové spolupráci (PCT) přijatá ve Washingtonu dne 19. 6. 1970, změněná dne 28. 9. 1979, dne 3. 2. 1984 a dne 3. 10. 2001 (sděl. č. 296/1991 Sb. ve znění pozdějších změn)*
- 37) *Změny Prováděcího předpisu ke Smlouvě o patentové spolupráci, přijaté 1. října 2002, které vstoupily v platnost 1. 1. 2004*
- 38) *Změny Prováděcího předpisu ke Smlouvě o patentové spolupráci, přijaté 1. října 2003, které vstoupily v platnost 1. 1. 2004*
- 39) *Lisabonská dohoda na ochranu označení původu a o jejich mezinárodním zápisu ze dne 31. 10. 1958, revidovaná ve Stockholmu dne 14. 7. 1967, změněná dne 28. 9. 1979 (vyhl. č. 67/1975 Sb., ve znění vyhl. č. 79/1985 Sb.)*
- 40) *Niceská dohoda o mezinárodním třídění výrobků a služeb pro účely zápisu známek ze dne 15. 6. 1957, revidovaná ve Stockholmu dne 14. 7. 1967 a v Ženevě dne 13. 5. 1977, změněná dne 2. 10. 1979 (vyhl. č. 118/1979 Sb., ve znění vyhl. č. 77/1985 Sb.)*
- 41) *Budapešťská smlouva o mezinárodním uznávání uložení mikroorganismů k účelům patentového třídění přijatá na Budapešťské diplomatické konferenci dne 28. 4. 1979, změněná v roce 1980 (vyhl. č. 212/1989 Sb.)*

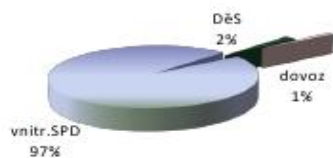
- 42) Štrasburská dohoda o mezinárodním patentovém třídění ze dne 24. 3. 1971, změněná dne 28. 9. 1979 (vyhl. č. 110/1978 Sb., ve znění vyhl. č. 86/1985 Sb.)
- 43) Locarnská dohoda o zřízení mezinárodního třídění průmyslových vzorů a modelů podepsaná v Locarnu dne 8. 10. 1968 a změněná dne 28. 9. 1979 (vyhl. č. 28/1981 Sb., ve znění vyhl. č. 85/1985 Sb.)
- 44) Haagská dohoda o mezinárodním přihlašování průmyslových vzorů a modelů ze dne 6. 11. 1925, revidovaná v Londýně dne 2. 6. 1934 a v Haagu dne 28. 11. 1960 (Česká republika není smluvní stranou)
- 45) Ženevský akt Haagské dohody o mezinárodním zápisu průmyslových vzorů přijatý v Ženevě dne 2. 7. 1999 (Česká republika není smluvní stranou)
- 46) Vídeňská dohoda o zřízení mezinárodního třídění obrazových prvků ochranných známek přijatá ve Vídni dne 12. 6. 1973 a doplněná dne 1. 10. 1985 (Česká republika není smluvní stranou)
- 47) Smlouva o ochraně duševního vlastnictví u integrovaných obvodů přijatá ve Washingtonu dne 26. 5. 1989
- 48) (dosud nevstoupila v platnost)
- 49) Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl ze dne 8. 9. 1886 (Pařížská revize 1971); ČR od 1. 1. 1993 (dříve Československo od 22. 2. 1921)“ (in 53)

Příloha č. 7 Výsledky celního a daňového řízení vedených celní správou
v roce 2010

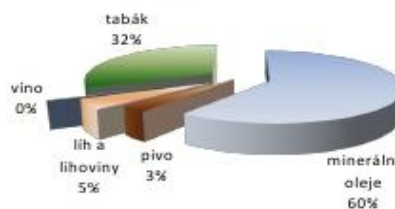
Zůstatky na účtech CS ČR dle výpisu z ČNB ke dni 31. 12. 2010

Název účtu	Příjmy (v Kč)			
	z dovozu	vnitrostátní SPD	vnitrostátní	celkem
Daň z přidané hodnoty	-34 180 437,43			-34 180 437,43
SPD z vína	4 677 415,00	314 781 410,33		319 458 825,33
SPD z minerál.olejů	34 339 623,13	83 687 643 807,66		83 721 983 430,79
SPD z lihu a lihovin	25 166 462,50	6 498 240 744,10		6 523 407 206,60
SPD z piva	294 116,00	4 296 859 772,74		4 297 153 888,74
SPD z tabák.výrobků	-480 809,00	40 213 887,03		39 733 078,03
SPD z tabák.nálepek		42 427 028 824,00		42 427 028 824,00
Vratky-ozbr.silám ciz.států		-1 366 345,00		-1 366 345,00
Vratky-zelená nafta		-1 679 030 267,00		-1 679 030 267,00
Vratky-pro výrobu tepla		-605 524 091,00		-605 524 091,00
Vratky-ostatní benziny		-20 453 877,00		-20 453 877,00
Vrácení daně os.s iman.		-12 218 755,50		-12 218 755,50
Clo před vstupem do EU	13 021 092,41			13 021 092,41
Clo po vstupu do EU	1 648 218 818,60			1 648 218 818,60
Správní poplatky	6 526 185,00			6 526 185,00
Příslušenství	15 479 556,88		18 092 841,39	33 572 398,27
Ostatní příjmy			1 400,00	1 400,00
Blok.pokuty na místě zaplác.			386 935 000,80	386 935 000,80
Pokuty v řiz.spr.			501 962 267,70	501 962 267,70
DĚS ostatní			2 199 359 750,69	2 199 359 750,69
Daň z elektřiny		1 417 888 198,10		1 417 888 198,10
Daň z plynu		1 338 808 399,62		1 338 808 399,62
Daň z pevných paliv		494 497 924,70		494 497 924,70
Vrácení daně z elektřiny		-63 824,00		-63 824,00
Vrácení daně z plynu		-70 584,00		-70 584,00
Vrácení daně z pevných paliv		0,00		0,00
Pokuty z.13/97 Sb.a 111/94			0,00	0,00
C E L K E M	1 713 062 023,09	138 197 235 224,78	3 106 351 260,58	143 016 648 508,45

Celkové příjmy

Příjmy ze SPD

**Porovnání celkového plánovaného výnosu cla a SPD v r. 2010
se skutečným výnosem**

/v mlrd. Kč/

	plán.výnos 2010	skut.výnos 1-XII/2010	rozdíl	%
Clo	1,3	1,7	0,4	130,8

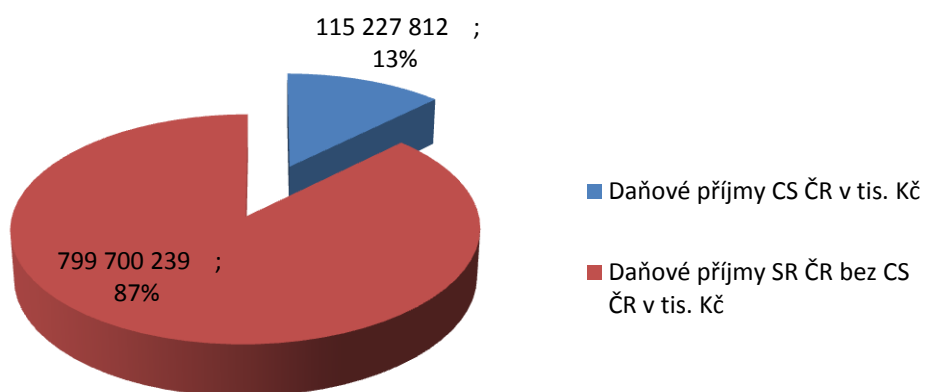
	plán.výnos 2010	skut.výnos 1-XII/2010	rozdíl	%
SPD z piva	4,7	4,3	-0,4	91,5
SPD z tabák. výrobků a nálepek	44,9	42,5	-2,4	94,7
SPD z vína a meziproductů	0,3	0,3	0,0	100,0
SPD z lihu a lihovin	7,5	6,5	-1,0	86,7
SPD z minerálních olejů	88,6	81,4	-7,2	91,9
Daň z elektřiny	1,3	1,4	0,1	107,7
Daň z plynů	1,3	1,3	0,0	100,0
Daň z pevných paliv	0,6	0,5	-0,1	83,3
celkem	149,2	138,2	-11,0	92,6

Zdroj: <<http://www.celnisprava.cz/cz/statistiky/Stranky/vysledky-celniho-a-danoveho-řízení.aspx>> [2011-02-23]

Příloha č. 8 Fiskální podíl celní správy na ostatních daňových příjmech
státního rozpočtu v období r. 2005 až r. 2010

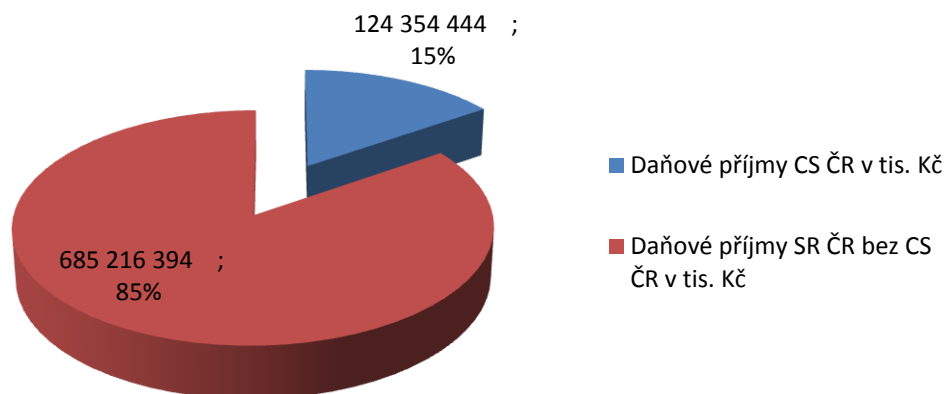
Graf č. 2

Poměr fiskálního efektu Celní správy České republiky k
ostatním daňovým příjmům státního rozpočtu v r. 2005

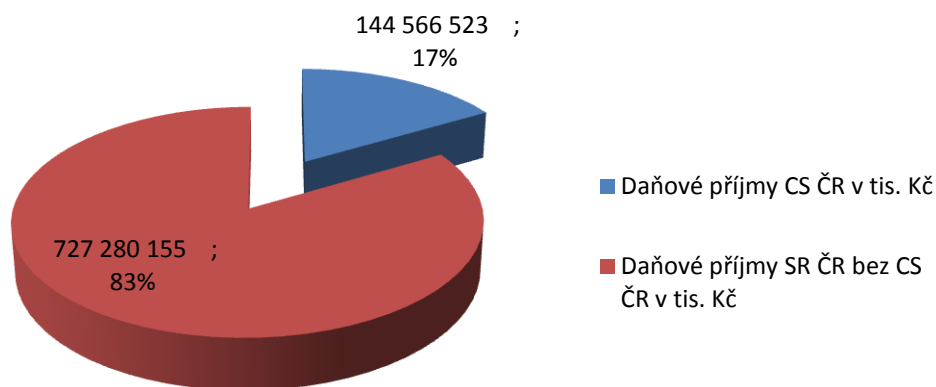
Graf č. 3

Poměr fiskálního efektu Celní správy České republiky k
ostatním daňovým příjmům státního rozpočtu v r. 2006

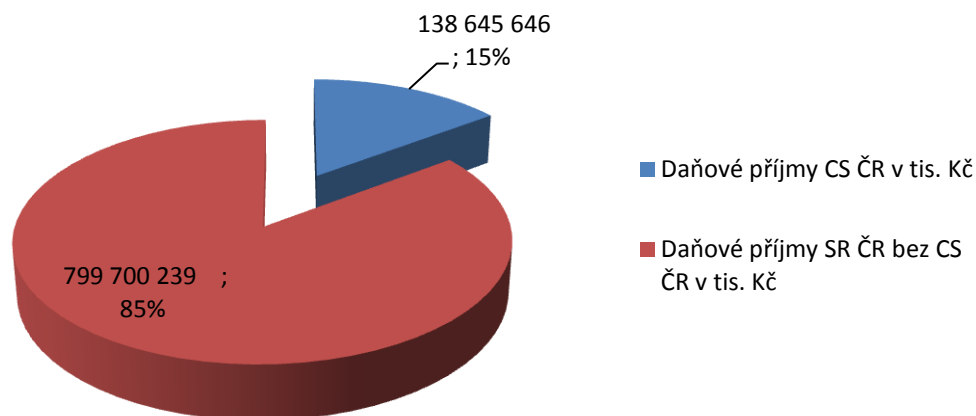
Graf č. 4

Poměr fiskálního efektu Celní správy České republiky k ostatním daňovým příjmům státního rozpočtu v r. 2007

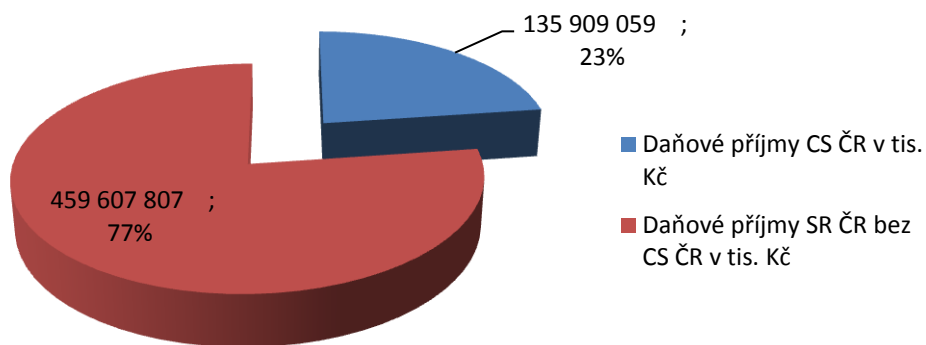
Graf č. 5

Poměr fiskálního efektu Celní správy České republiky k ostatním daňovým příjmům státního rozpočtu v r. 2008

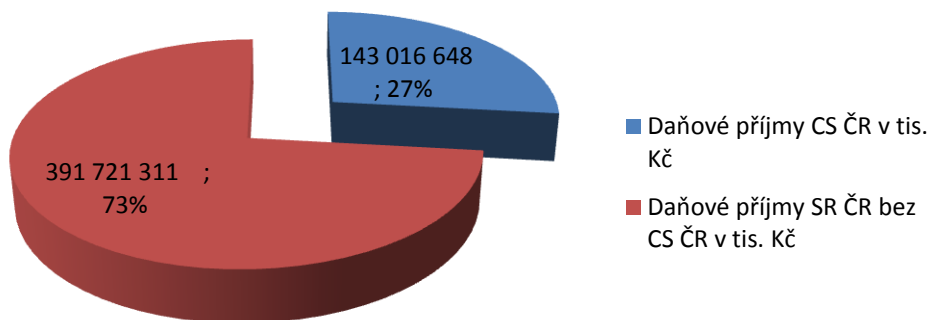
Graf č. 6

Poměr fiskálního efektu Celní správy České republiky
k ostatním daňovým příjmům státního rozpočtu v r.
2009

Graf č. 7

Poměr fiskálního efektu Celní správy České republiky
k ostatním daňovým příjmům státního rozpočtu v r.
2010

Legenda: CS ČR – Celní správa České republiky
SR ČR – státní rozpočet České republiky

Zdroj:

- 1) <<http://www.celnisprava.cz/cz/statistiky/Stranky/vysledky-celniho-a-danoveho-rizeni.aspx>> [2011-02-23]
- 2) <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/zakon_o_sr.html> [2011-02-23]

Zpracoval: autor

Příloha č. 9 Výčet procesních rozhodnutí dle daňového řádu

- 1) o delegaci místní příslušnosti k výkonu správy daní na jiného věcně příslušného správce daně, včetně jejího zrušení, změně, nebo potvrzení dle ust. § 18
- 2) o atrakci – převzetí věci nadřízeným správcem daně místo podřízeného správce daně dle ust. § 19
- 3) o určení lhůty k provedení úkonu osobou zúčastněnou na správě daní dle ust. § 32
- 4) o prodloužení lhůty stanovené správcem daně dle ust. § 36
- 5) o navrácení lhůty stanovené daňovým zákonem nebo správcem daně v předešlý stav dle ust. § 37
- 6) výzva k odstranění vad v podání dle ust. § 74
- 7) o vyloučení úřední osoby z řízení nebo jiného postupu při správě daní pro podjatost dle ust. § 77
- 8) o zajištění věci při místním šetření a o jeho zrušení dle ust. § 83
- 9) výzva k vyzvednutí zapůjčené nebo zajištěné věci dle ust. § 84
- 10) výzva daňového subjektu k umožnění zahájit daňovou kontrolu dle ust. § 87 odst. 2
- 11) výzva k odstranění pochybností o správnosti, průkaznosti nebo úplnosti podaného daňového tvrzení a dalších písemností předložených daňovým subjektem dle ust. § 89
- 12) o předvedení předvolané zúčastněné osoby na správě daní dle § 100 odst. 2
- 13) opravy zřejmých nesprávností dle ust. § 104
- 14) o prohlášení nicotnosti rozhodnutí dle ust. § 105
- 15) o zastavení řízení dle ust. § 106
- 16) odvolatele k doplnění podání dle ust. § 112 odst. 2
- 17) výzva daňového subjektu k odstranění pochybností v přihlášce k registraci dle ust. § 129
- 18) o závazném posouzení daňových důsledků dle ust. § 132

- 19) výzva daňového subjektu k podání řádného, nebo dodatečného daňového tvrzení dle ust. § 145
- 20) o posečkání úhrady daně, popřípadě rozložení její úhrady na splátky dle ust. § 156
- 21) výzva k oznámení, na kterou platbu byla daň přijatá správcem daně na účet nejasných plateb určena dle ust. § 164 odst. 2
- 22) zajišťovací příkaz k zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň dle ust. § 167
- 23) o zřízení zástavního práva dle ust. § 170
- 24) výzva ručitele k úhradě nedoplatku dle ust. § 171
- 25) exekuční příkaz dle ust. § 178
- 26) výzva dlužníka k podání prohlášení o majetku dle ust. § 180
- 27) o odložení, nebo zastavení daňové exekuce dle ust. § 181
- 28) výzvy věřitele, nebo osob s prospěchem závady na předmětu dražby dle ust. § 228

Příloha č. 10 Výčet procesních rozhodnutí dle správního řádu

Usnesení:

- 1) o určení místní příslušnosti nejbližše společně nadřízeného správního orgánu dle ust § 11
- 2) o postoupení podání správnímu orgánu, který není věcně nebo místně příslušný dle ust. § 12
- 3) o dožádání podřízeného nebo nadřízeného správního orgánu anebo jiného věcně příslušného správního orgánu o provedení úkonu dle ust. § 13 odst. 1
- 4) o odmítnutí dožádání dle ust. § 13 odst. 4
- 5) o námitce podjatosti služebně nadřízeným úřední osoby nebo toho, kdo má obdobné postavení, dle ust. § 14 odst. 2
- 6) o určení jiné úřední osoby, která není k vyloučené úřední osobě ve vztahu podřízenosti dle ust. § 14 odst. 4
- 7) o ustanovení tlumočníka nebo prostředníka dle ust. § 16
- 8) o provedení opravy v protokolu ve vymezených případech dle ust. § 18
- 9) o tom, zda osoba je či není účastníkem řízení dle ust. § 28
- 10) o ustanovení opatrovníka v rozsahu v rozsahu, v jakém účastník nemá procesní způsobilost dle ust. § 32 odst. 5
- 11) o zrušení předchozího ustanovení opatrovníka (§ 32 odst. 5) a ustanovení jiného opatrovníka dle ust. § 32 odst. 7
- 12) o zániku funkce opatrovníka ve vymezených případech dle ust. § 32 odst. 8
- 13) o uznání úkonů učiněné ve prospěch účastníka řízení jinou osobou než jeho zástupcem za úkony učiněné zástupcem dle ust. § 34
- 14) o ustanovení společného zástupce pro více účastníků řízení dle ust. § 35 odst. 2
- 15) o prohlášení, dokdy mohou účastníci činit své návrhy dle ust. § 36
- 16) o odepření správního orgánu osobě nahlížet do spisu nebo jeho části dle ust. § 38

- 17) o určení přiměřené lhůty k provedení úkonu, není-li stanovena zákonem a je-li toho zapotřebí dle ust. § 39 odst. 1
- 18) o prodloužení určené přiměřené lhůty k provedení úkonu (§ 39 odst. 1) dle ust. § 39 odst. 2
- 19) o prominutí zmeškání úkonu dle ust. § 41 odst. 6
- 20) o odložení věci dle ust. § 43
- 21) o ustanovení opatrovníka účastníkům řízení, kterým se nepodařilo zahájení řízení oznámit dle ust. § 46
- 22) o návrhu účastníka, aby bylo ústní jednání veřejné dle ust. § 49
- 23) o povinnosti předložit listinu potřebnou k provedení důkazu dle ust. § 53
- 24) o povinnosti předložit věc správnímu orgánu nebo strpět ohledání věci na místě dle ust. § 54
- 25) o ustanovení znalce k posouzení skutečností ve vymezených případech dle ust. § 56
- 26) o předvedení účastníka řízení nebo svědka dle ust. § 60
- 27) o vykázaní z místa konání úkonu dle ust. § 63
- 28) o přerušování řízení dle ust. § 64
- 29) o zastavení řízení dle ust. § 66
- 30) o opravě zřejmých nesprávností v rozhodnutí, nejedná-li se o jeho výrok, dle ust. § 70
- 31) o změně usnesení, které se poznamenává pouze do spisu, dle ust. § 76 odst. 3
- 32) o převzetí věci nadřízeným správním orgánem dle ust. § 80 odst. 4 písm. b)
- 33) nadřízeného správního orgánu o pověření jiného správního orgánu ve svém správním obvodu vedením řízení dle ust. § 80 odst. 4 písm. c)
- 34) nadřízeného správního orgánu o přiměřeném prodloužení zákonné lhůty pro vydání rozhodnutí dle ust. § 80 odst. 4 písm. d)
- 35) o zastavení řízení o odvolání dle ust. § 91 odst. 3
- 36) o pozastavení vykonatelnosti nebo jiného právního účinku přezkoumávaného rozhodnutí dle ust. § 95 odst. 5
- 37) o zahájení přezkumného řízení dle ust. § 96

- 38) o zastavení přezkumného řízení dle ust. § 97 odst. 1 a 2
- 39) o zastavení neodůvodněně zahájeného nového řízení dle ust. § 102 odst. 4
- 40) exekuční výzva na nepeněžitě plnění dle ust. § 109
- 41) exekuční příkaz na nepeněžitě plnění dle ust. § 111
- 42) o odložení nebo přerušeni provedení exekuce dle ust. § 113
- 43) o zastavení exekuce dle ust. § 115
- 44) rozhodnutí o námitkách proti usnesením nebo jiným úkonům exekučního správního orgánu, proti kterým se nelze odvolat, dle ust. § 117 odst. 4
- 45) o uložení nákladů nebo zálohy v určené výši vzniklé exekučnímu orgánu k zaplacení předem v určené lhůtě dle ust. § 119 odst. 4
- 46) o převzetí věci k rozhodnutí na místo podřízeného správního orgánu jeho nadřízeným správním orgánem dle ust. § 131 odst. 1
- 47) o pověření nadřízeného správního orgánu k projednání a rozhodnutí věci jiného věcně příslušného podřízeného správního orgánu ve svém správním obvodu dle ust. § 131 odst. 2, 4 a 5
- 48) o zajištění důkazu dle ust. § 138
- 49) o spojení různých řízení dle ust. § 140 odst. 1
- 50) o vyloučení ze společného řízení dle ust. § 140 odst. 3
- 51) o přerušeni řízení, jestliže se správní orgán dozvěděl, že probíhá řízení, v němž má být vydáno závazné stanovisko dle ust. § 149
- 52) o opravě vyjádření, osvědčení nebo sdělení správního orgánu z důvodu jejich vad ve stanovených případech dle ust. § 156 odst. 1
- 53) o zrušení vyjádření, osvědčení nebo sdělení správního orgánu, které je v rozporu s právními předpisy ve stanovených případech dle ust. § 156 odst. 2

Příloha č. 11 Přehled trestných činů v kompetenci celních orgánů dle zákona
č. 40/2009, trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

- 1) ust. § 164 Neoprávněné odebrání tkání a orgánů
- 2) ust. § 167 Nedovolené nakládání s lidským embryem a lidským genomem
- 3) ust. § 191 Šíření pornografie
- 4) ust. § 192 Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií
- 5) ust. § 231 Opatření a přechovávání přístupového zařízení a hesla k počítačovému systému a jiných takových dat
- 6) ust. § 240 Zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby
- 7) ust. § 243 Nesplnění oznamovací povinnosti v daňovém řízení
- 8) ust. § 244 Porušení předpisů o nálepkách a jiných předmětech k označení zboží
- 9) ust. § 245 Padělání a pozměnění předmětů k označení zboží pro daňové účely a předmětů dokazujících splnění poplatkové povinnosti
- 10) ust. § 247 Porušení zákazů v době nouzového stavu v devizovém hospodářství
- 11) ust. § 260 Poškození finančních zájmů Evropských společenství
- 12) ust. § 262 Porušení předpisů o kontrole vývozu zboží a technologií dvojího užití
- 13) ust. § 263 Porušení povinností při vývozu zboží a technologií dvojího užití
- 14) ust. § 264 Zkreslení údajů a nevedení podkladů ohledně vývozu zboží a technologií dvojího užití
- 15) ust. § 265 Provedení zahraničního obchodu s vojenským materiálem bez povolení nebo licence
- 16) ust. § 266 Porušení povinnosti v souvislosti s vydáním povolení a licence pro zahraniční obchod s vojenským materiálem
- 17) ust. § 267 Zkreslení údajů a nevedení podkladů ohledně zahraničního obchodu s vojenským materiálem
- 18) ust. § 268 Porušení práv k ochranné známce a jiným označením
- 19) ust. § 269 Porušení chráněných průmyslových práv

- 20) ust. § 270 Porušení autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi
- 21) ust. § 280 Vývoj, výroba a držení zakázaných bojových prostředků
- 22) ust. § 281 Nedovolená výroba a držení radioaktivní látky a vysoce nebezpečné látky
- 23) ust. § 282 Nedovolená výroba a držení jaderného materiálu a zvláštního štěpného materiálu
- 24) ust. § 283 Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy
- 25) ust. § 288 Výroba a jiné nakládání s látkami s hormonálním účinkem
- 26) ust. § 298 Neoprávněné nakládání s odpady
- 27) ust. § 299 Neoprávněné nakládání s chráněnými volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami
- 28) ust. § 300 Neoprávněné nakládání s chráněnými volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami z nedbalosti
- 29) ust. § 305 Neoprávněná výroba, držení a jiné nakládání s léčivy a jinými látkami ovlivňujícími užitek hospodářských zvířat
- 30) ust. § 311 odst. 1 písm. f) Teroristický útok

Příloha č. 12 Výčet procesních rozhodnutí dle trestního řádu se vztahem k věcné působnosti celní správy

- 1) ust. § 31 s odkazem na ust. § 30 o vyloučení příslušníka celního orgánu z důvodu podjatosti z provádění úkonu v trestním řízení
- 2) ust. 79 odst. 1 - příkaz k odnětí věci důležité pro trestní řízení, kdy po předchozí marné výzvě věc nebyla vydána
- 3) ust. § 79a odst. 1 o zajištění peněžních prostředků na účtu u banky
- 4) ust. § 79a odst. 3 o zrušení nebo omezení zajištění peněžních prostředků na účtu banky
- 5) ust. § 79b s odkazem na ust. § 79a o zajištění peněžních prostředků u spořitelního družstva, úvěrního družstva nebo jiného subjektu vedoucího peněžní účet
- 6) ust. § 80 odst. 1 o uložení věci do úschovy, její vrácení nebo vydání
- 7) ust. § 83a odst. 1 – příkaz k prohlídce jiných prostor a pozemků
- 8) ust. § 83b odst. 1 – příkaz k osobní prohlídce
- 9) ust. § 131 odst. 1 s poukazem na ustanovení § 138 o opravě vyhotovení a opisu usnesení
- 10) ust. § 159a odst. 1, 2, 3, 4 o odložení nebo jiné vyřízení věci
- 11) ust. § 146 odst. 1 o řízení před orgánem, proti jehož usnesení stížnost směřuje (autoremedura)
- 12) ust. § 160 odst. 1 o zahájení trestního stíhání

Příloha č. 13 Stvrzenka o převzetí kauce dle zákona o odpadech

Potvrzení o převzetí kauce

Díl A**Díl A:** vydá se po složení kauce řidiči **Díl B:** Celní orgán **Díl C:** účetní evidence celního úřadu **Díl D:** ČIŽP

Obchodní firma nebo název dopravce, sídlo, stát

001731

Pořadové číslo stvrzenky

Jméno a příjmení řidiče

Číslo pasu nebo číslo OP

Další údaje

Adresa trvalého pobytu osoby, která složila kauci nebo adresa (sídlo) firmy, za kterou osoba složila kauci

Celková výše uložené kauce

Kauce uložena za porušení zákona o odpadech (konkrétní popis porušení)

Kde bylo porušení zjištěno (obec / komunikace / okres)

Kdy k porušení došlo:

Datum

Čas

Razítko
celního orgánu,
který uložil
kauci

ČITELNĚ!

Jméno a příjmení
pracovníka jednajícího za orgán, který uložil kauci

Osobní číslo

Podpis

Adresa místa vyhrazeného parkoviště, na kterém je vozidlo odstaveno

SPZ motorového vozidla

SPZ přívěsu, návěsu

Země registrace motorového vozidla

Celková hmotnost vozidla

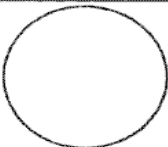
Celková hmotnost přívěsu, návěsu

Země registrace přípojného vozidla

Datum zaplacení kauce

Poučení: Potvrzení o převzetí kauce bude zasláno Oblastnímu inspektorátu České inspekce životního prostředí:

Příloha č. 14 Stvrzenka o převzetí kauce dle zákona o silniční dopravě

Díl: A, B, C, D, E (5 dílný přípis)			
Stvrzenka o převzetí kauce			
Díl A: vydá se po složení kauce fidiči	Díl B: Policie ČR	Díl C: Dopravní úřad	
Díl D: Finanční úřad	Díl E: Celní úřad		
Pořadové číslo stvrzenky,	<input type="text"/>		
<input type="text"/>			
Obchodní jméno dopravce, sídlo, stát:			
Jméno a příjmení řidiče:	<input type="text"/>	číslo OP nebo číslo pasu	<input type="text"/>
Další údaje:	<input type="text"/>		
<input type="text"/>			
Adresa trvalého pobytu osoby, která složila kauci <i>nebo adresa (sídlo) firmy za kterou osoba složila kauci,</i>			
Celková výše uložené kauce	<input type="text"/>		
Kauce uložena za porušení zákona o silniční dopravě, (konkrétní popis porušení).			
<input type="text"/>			
Kde bylo porušení zjištěno (Obec /komunikace/, okres :	<input type="text"/>		
Kdy k porušení zákona došlo: Datum:	<input type="text"/>	Čas:	<input type="text"/>
Razítko orgánu Policie ČR, který uložil kauci,		<input type="text"/>	<input type="text"/>
Čitelně : Jméno, příjmení, evid. číslo pracovníka, podpis osoby jednající za orgán, který uložil kauci,			
<input type="text"/>			
Adresa místa vyhrazeného parkoviště na kterém je vozidlo odstaveno,			
SPZ motor. vozidlo:	<input type="text"/>	SPZ přívěs, návěs:	<input type="text"/>
		Země registrace motor. vozidla:	<input type="text"/>
Celková hmotnost vozidla :	<input type="text"/>	Celk. hmotnost přívěsu, návěsu:	<input type="text"/>
		Země registrace přípoj. vozidla:	<input type="text"/>
Datum zaplacení kauce:	<input type="text"/>		
Poučení: Stvrzenka o složení kauce bude zaslána dopravnímu úřadu:	<input type="text"/>		

POUČENÍ

Vybírání kaucí

(1) Orgány Policie České republiky nebo celní úřady při provádění kontroly podle ustanovení § 37 odst. 1 tohoto zákona jsou oprávněny v případě, že se jedná o dopravce, který má bydliště nebo sídlo mimo území České republiky, vybírat kauci, a to v rozmezí od 10 000,- Kč do 50 000,- Kč podle závažnosti porušené povinnosti.

(2) Nesloží-li řidič, který pro účely vybírání kaucí při kontrole vždy zastupuje dopravce, požadovanou kauci, jsou orgány Policie České republiky nebo celní úřady oprávněny přikázat řidiči jízdu na nejbližší, z hlediska bezpečnosti a plynulosti provozu na komunikacích, vhodné místo k odstavení vozidla, zadržet řidiči doklady k vozidlu a k nákladu a zakázat pokračování v jízdě. Náklady spojené s jízdou vozidla do místa odstavení jdou k tíži dopravce. Odpovědnost dopravce za vozidlo, náklad a přepravované osoby není dotčena.

(3) Řidič vozidla může pokračovat v jízdě po zaplacení požadované kauce řidičem nebo dopravcem, nebo po zaplacení pokuty dopravnímu úřadu. Na místě zaplacení kauce nebo pokuty budou řidiči vydány zadržené doklady.

(4) Při výběru kauce jsou orgány Policie České republiky povinny vydat řidiči stvrzenku o převzetí kauce, sepsat ve čtyřech vyhotoveních protokol o zjištěném porušení a poučit dopravce o tom, že je povinen se k případu vyjádřit nejpozději ve lhůtě dvou týdnů k příslušnému dopravnímu úřadu, a to v českém jazyce. Jedno vyhotovení protokolu obdrží řidič vozidla, druhé si ponechá orgán Policie České republiky a zbylá dvě vyhotovení předá spolu s kaucí nebo doklady k vozidlu a nákladu nejpozději následující pracovní den dopravnímu úřadu v místě působnosti orgánu Policie České republiky. Vzor stvrzenky o převzetí kauce upraví prováděcí právní předpis.

(5) Doklad o převzetí kauce se vydá v českém jazyce. V dokladu o převzetí kauce musí být uvedeno, kde bude vedeno správní řízení o pokutě.

(6) Doručením vyjádření k uložené kauci, nebo dostavením se k jednání v pracovních dnech nebo době, je zahájeno správní řízení o pokutě. Po provedeném řízení o pokutě se kauce buď vrátí, nebo se započte na zaplacení pokuty, což se uvede ve výroku rozhodnutí. Nevyjádří-li se subjekt, kterému byla uložena kauce, v požadované lhůtě, nebo se nedostaví k jednání, správní řízení o pokutě se nezahájí, kauce bez dalšího propadá a je příjmem orgánu, u kterého mělo být vedeno správní řízení o pokutě.

(7) Řízení ve věci kauce se vede v jazyce českém.